

ŽEPNI FORMAT, V CELOTI V BARVAH

Danes bomo
na Tržaškem
Primorskemu
dnevniku priložili

**VOZNI RED
AVTOBUSOV**

podjetja Trieste Trasporti

NEDELJA, 11. SEPTEMBRA 2011

št. 215 (20.230) leto LXVII.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojškim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužnji Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

POŠTNA PLAČANA V GOTOVINI

Spedizione in abbonamento postale 45% Art 2, comma 2/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 €

CENA V SLOVENIJI 1,00 €

9 771124 660071

Bazovica je OK, drugo manj

DUŠAN UDOVIČ

Tudi danes se nas bo na bazovski gmajni gotovo zbralo kar nekaj, dobra vremenska napoved dodatno jamči za to. Pa še pester teden raznolikih dejavnosti na to temo je za nami. Bogat program, slovesnosti ob obležjih v Bazovici, Trstu in Kranju, kulturne pobude, knjižne predstavitve, film, spominska maša, športni turnir, planinski pohod in še kaj. Mladi so tudi zraven, gotovo taborniki in skavti, pa tudi drugi. Prišli bodo tudi ugledni gostje, pevci bodo zapeli in godci zaigrali, govniki bodo izrekli tehtne besede in časniki imamo o čem pisati. Vse kaže, da je odnos naše skupnosti do tega dogodka doделan do potankosti. Kaj sploh hočemo več?

Da ne bo pomote, tudi prav je tako. Če bi nehali negovati svoj odnos do vrednot preteklosti, bi si preprosto odžgali vejo, na kateri sedimo. Vendar se ob taki priložnosti neizbežno in vedno znova postavi vprašanje, ali imamo enako pozornost tudi do lastne sedanjosti in prihodnosti. V Bazovici smo veliki Slovenci, a ko moramo konkretno uveljavljati naše pravice, nas rado zmanjka. Pred nami je obdobje zahtevnih nalog in zapletenih problemov. Nismo izjeme, gospodarska in družbena kriza udarja tudi po nas. Kot skupnost lahko realno pričakujemo zaostritev težav. Kako se jih lotevati in biti nanje pripravljeni, to je sedaj vprašanje. Ni občutka, da bi bila politika, tudi manjšinska, na to pripravljena in razmeram primerno povezana. Bolje bi bilo opustiti kakšno sterilno polemiko in skupaj načrtovati prihodnost, ki ne bo lahka. Vanjo bi morali vlagati vsaj toliko pozornosti, kolikor je znano vlagati v preteklost.

ITALIJA - V pričakovanju jutrišnjega odziva finančnih trgov

Napolitano ocenjuje, da se Italija lahko reši

Tremonti napovedal ukrepe za gospodarsko rast

ŠPETER - Včeraj predaja

Nov avtobus za dvojezično šolo

ŠPETER - Koristna in potrebna naložba, saj sta dvojezičnost in večjezičnost danes vedno bolj pomembni. Tako je nakup novega avtobusa za dvojezično večstopenjsko šolo v Špetru označil minister za Slovence v zamejstvu in po svetu Boštjan Žekš, ki se je skupaj z drugimi uglednimi gosti udeležil slovesnosti, na kateri so šoli predali avtobus, za nakup katerega je večino sredstev prispevala Republika Slovenija oz. Urad za Slovence v zamejstvu in po svetu. Minister si je ob tej priložnosti tudi ogledalčasne prostore, v katerih bo od jutri dalje potekal pouk.

Ob Žekšu sta prisotne nagovorila še predsednik Zavoda za slovensko izobraževanje Igor Tull, ki je med drugim poudaril, kako je bil cilj šole vedno jezik, večjezičnost pa je eden od razlogov za uspešnost te izkušnje, in ravnateljica šole Živa Gruden, za katero je šolski avtobus veliko darilo, ki bo pomagalo k skrajšanju časa za prevoz učencev, šola pa ga bo lahko izkoristila tudi za druge dejavnosti na terenu.

Na 3. strani

KNJIŽEVNOST - Nagrajenec

Cartarescu izrekel velik poklon Vilenici

LIPICA - V kraški jami Vilenica je sinoči nastopil čas za še zadnje, najbolj slovesno dejanje 26. mednarodnega literarnega festivala, podelitev nagrade romunskemu pisatelju Mirceanu Cartarescuju (foto Kroma). Lavreat je v zahvalnem govoru izrazil navdušenje nad vsebino festivala ter dodal, da je bil to najbolje organiziran kulturni dogodek, kar se jih je kdaj udeležil. Cartarescu, ki je imel sicer pripravljen govor, se je nato odločil, da bo govoril prosto. Dejal je, da se ves trese, ne le zaradi mraza, značilnega za jamo, temveč tudi zaradi veselja in strahu. Prejeti tako pomembno nagrado pomeni namreč tudi veliko odgovornost za naprej.

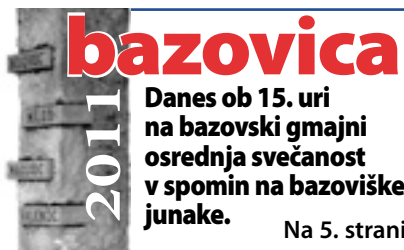
Utemeljitev nagrade je prebral predsednik žirije za vileniško nagrado Andrej Blatnik, slavnostni govornik pa je bilčasni minister za kulturo Boštjan Žekš.

Na 2. strani

RIM - Po sanaciji javnih financ se bo vlada posvetila ukrepom za gospodarsko rast, je včeraj obljubil minister Tremonti, medtem ko je predsednik republike Giorgio Napolitano izrazil prepričanje, da se Italija lahko reši. Potem ko je dopoldne na Kvirinalu sprejel guvernerja Banke Italije in bodočega predsednika Evropske centralne banke Maria Draghija, je nek televizijski intervju izkoristil za nov poziv k enotnosti pri prizadevanjih za izhod iz krize. Paket varčevalnih ukrepov bo jutri prešel v splošno razpravo poslanske zbornice, kjer bo vlada postavila nanj zaupnico, dokončna odobritev pa je predvidena za sredo.

Na 24. strani

Na 5. strani

Prostorski načrt:
Cosolini odgovoril
okoljevarstvenikom

Na 4. strani

V Trstu začeli snemati
Turkov film

Na 6. strani

Štandreški trg še
čaka na razsvetljavo

Na 9. strani

Naš intervju: Nikla
Petruška Panizon

Na 21. strani

BRITISH SCHOOL
ENGLISH plus...

040 369 369 - Trst, ul. Torrebianca 18
www.British-FVG.net

ANGLO

Angleščina brez meja

UNIVERSITY of CAMBRIDGE
ESOL Examinations
Authorised centre

MASE

Obiščite našo trgovino v podhodu
Goriške hranilnice na korzu
Verdi 100 v Gorici.

**Do 30. septembra 15% popusta
za vse nakupe nad kg teže**

Od 22. do 25. septembra vas
pričakujemo na Okusih brez meja
s tržaškimi kuhanimi specialitetami

URNIK:
ponedeljek 9.00/14.00
torek - sobota 9.00/14.00 - 16.30/19.30

**Draguljarna
Skerlavai**

Trst, Ul. Battisti, 2
Tel. 040-7606012

VILENICA - Sinoči se je v kraški jami pri Lipici sklenil 26. mednarodni literarni festival

Veliki finale s podelitvijo nagrade romunskemu pisatelju Cartarescuju

V petek okrogla miza in sprejem v Ljubljani - Včeraj dopoldne v Štanjelu vileniški kristal romunskemu pesniku Comanu

LIPICA - S svečano podelitvijo nagrade Vilenica se je sinoči v istoimenski kraški jami, ki se nahaja v neposredni bližini Lipice, sklenila 26. izvedba mednarodnega literarnega festivala, ki je v preteklih dneh privabila na Kras več kot 40 avtorjev iz pretežno srednjeevropskih dežel.

Sporod večera, ki ga je povezoval Janko Petrovec in režiral Jaka Andrej Vojevec, se je v svežini podzemlja začel z literarnima branjema, ki sta jih občinstvu ponudila v poslušanje Gorazd Kocijančič in Španec Xavier Farre'. Sledil je dovršen prikaz književnih besedil letošnjega osrednjega festivalskega nagrajenca, Romuna Mircea Cartarescuja, v izvedbi umetnice Irene Tomažin. Na prireditvi, o kateri bomo še poročali, je slavnostni govornik bil minister za kulturo Republike Slovenije, Boštjan Žekš. Priljubljenemu romunskemu avtorju, ki je bil na festivalu v soju žarometov, sta nagrado izročila predsednik Društva slovenskih pisateljev, Milan Jesih in direktor Primorskih novic, Leon Horvatič. Podelitvi je sledila zaključna zabava pred jamo, na kateri so udeleženci lahko prisluhnili glasbi, ki jo je izvajala skupina Katalena.

dali plodovi, se je v nadaljevanju odvijal nastop nagrajenk 11. mlade Vilenice, ki vselej privabi na dvorišče pred Spacalovo galerijo številne mlade obiskovalce. V starostni skupini od 7 do 10 leta je glavno priznanje s hudomušno pesmijo Mreža osvojila Julija Železnik iz Slovenj Gradca. V kategoriji od 11 do 13 leta je Teja Gerjovič iz Maribora zmagala s pesmijo Napis na steni. V skupini od 14 do 15 leta je Lara Ružič Povirk iz zelo boleče družinske izkušnje sestavila pomenljivo besedilo z naslovom Kako naj zaspim brez tebe. Jutranji del sporeda se je zaključil s podelitvijo kristala Vilenice, ki ga žirija izbere med avtorji, ki se predstavijo na literarnih branjih. Kiparski izdelek, delo akademskega slikarja Petra Abrama, je letos prejel Dan Coman iz Transilvanije. Mednarodna žirija je menila, da je njegova poezija »mila, zelo sveža, rahločutna, nova, pretresljiva in polna čustev.« Kaže, da Comanu - ki je priznal, da mu je bil ob prihodu v Slovenijo nerodno, ker je mislil, da ga tu zaradi pozdrava - Dober dan - že vsi poznajo - uspeva življenje »spreminjati v poezijo« kar, tako pravi, ni enostavno.

Matej Caharija

Nagrajenec Mircea Cartarescu se je na nagrajevanje pripeljal na kočiji z vprego lipicancev, ob njem pa je sedel predsednik Društva slovenskih pisateljev Milan Jesih

KROMA

Ljubljanski intermezzo

Kot je na festivalu že dolgoletna tradicija, so se tuji in domači avtorji v petek odpravili v Ljubljano, kjer je v zgodnjih popoldanskih urah v knjigarni Konzorcij potekal literarni nastop na katerem so se predstavili Vesna Lemaic (Slo), Jean Michel Espitalier (Francija), Ognjen Spahić (Črna gora), Dan Coman (Romunija) in dobitnica nagrade Poetry Slam na irskem festivalu Cuirt, Sarah Clancy. Del programskega sklopa, ki ga vsako leto posebej organizatorji posvetijo manj poznanim književnostim, je tokrat bila okrogla miza z naslovom »Turčija na Vilenici,« ki se je sredi popoldneva odvijala v Klubu Cankarjega doma in na kateri je tekla beseda o literaturi in splošnih družbenih razmerah v tej vsekakor zanimivi evropsko-azijski stvarnosti. Ob tej priložnosti je tudi izšla antologija sodobne turške književnosti z naslovom »Istanbul Turkusu« (Pesem Carigrada), ki vključuje izbor klasičnih pesnikov in prozaistov 20. in 21. stoletja.

Mehmet Yasin, Nazli Eray in Nedim Guersel so na srečanju izpostavili, da so turški avtorji od 20-ih let minulega stoletja dalje veliko pretrpeli, saj so jih oblasti preganjale, če so le kritično pisali in izpostavljali družbene nepravilnosti. Četudi ni od padca Berlinskega zidu dalje v Turčiji več nevarnosti komunizma, ki se ga je oblast bala kot hudič blagoslovljene vode, so še vedno v veljavi določeni zakoni iz tedanjega časa, na osnovi katerih lahko avtorja obtožijo, da piše »proti sistemu« in se slednji mora nato zagovarjati na sodišču. Če avtorji odkrito podčrtujejo, da bi turška država morala, če se le hoče demokratizirati, pustiti več svobode pisateljem, jih hkrati moti dejstvo, da jim v tujini vselej le postavljajo vprašanja v zvezi s pritiskom, ki ga dejansko doživljajo s strani vojaških krogov in verskih fundamentalistov. »Avtorji se soočamo tudi z drugimi vprašanji in težavami, ki so čisto literarnega značaja, vendar slednja na nastopih v tujini vselej ostanejo na obrobju,« so podčrtali.

Vileniško dogajanje se je v slovenski prestolnici sklenilo z večernim sprejemom na gradu, kjer so ljubiteljem književnosti izrekli dobrodošlico mestni podžupan, Jani Moedendorfer, v imenu Javne agencije za knjigo, Tjaša Urankar, in veleposlanik Republike Litve, Rimutis Klevečka. V kulturnem delu srečanja so prišla na vrsto literarna branja Cartarescuja, Arturasa Valionisa (Litva), Gyorgya Dragomana (Madžarska) in Tomasza Rozyckija (Poljska). Kot znano, na ljubljanskem sprejemu organizatorji festivala vsako leto postavijo v središče pozornosti slovenskega pisca: tokrat je to bil Drago Jančar, ki je občinstvu prebral odlomek iz svojega obsežnega opusa.

Sobotna matineja

Včerašnji dan se je sicer na Vilenici pričel dopoldne z literarno matinejo na Štanjelskem gradu, kjer so svoja dela uvodoma prisotnim prebrali Lubicia Somolayova (Slovaška), Stanka Hrastelj (Slo), Nikola Madžirov (Makedonija), Ljiljana Jokić Kaspar (Srbija) in Tatjana Komissarova (Rusija). V senci kostanjev, iz katerih so od časa do časa na občinstvo pa-

FJK - Pobuda deželnega svetnika SSK Igorja Gabrovca

Zbor slovenskih izvoljenih predstavnikov v obrambo avtonomije krajevnih uprav

TRST - Kaj mislimo glede vloge starih in novih oblik gorskih skupnosti in kako se nameravamo vanje vključevati? So pokrajine še potrebne ali se jim lahko odpovemo? Je zamisel o metropolitanski občini po novem sprejemljiva ali moramo vztrajati na popolni avtonomiji vseh občin na območju, ki ga Slovenci zgodovinsko naseljujemo? Kako lahko učinkovito zaščitimo prednosti upravne avtonomije naših občin? Kaj nam pomeni ohranitev statusa avtonomne dežele in kako lahko to izkoristimo za priznanje večjega manevrskega prostora tudi pri reorganizaciji sistema krajevnih uprav in ali bomo pri tem kot Slovenci sposobni odigrati vlogo aktivnega subjekta? Do kod sega »krčenje stroškov politike« in kje se začne stanje ogroženosti.

S temi in podobnimi vprašanji deželni svetnik Slovenske skupnosti Igor Gabrovec vabi vse izvoljene javne upravitelje - ne glede na strankarsko pripadnost - na tretje tovrstno soočenje, ki bo predvidoma v torek, 20. septembra, zvečer a Tržaškem. Uradna vabila s točnim datumom, uro in krajem bodo odposlana že v prihodnjih dneh.

Že ta torek bo pristojna komisija deželnega sveta zaključila obravnavo zakonskega osnutka deželnega odbora, ki napoveduje dokončno likvidiranje nekdanjih gorskih skupnosti in torej konec njihove komisarske uprave z istočasno ustanovitvijo zvez goratih območij (Unioni montane). Zakonski osnutek bo nato po vsej verjetnosti že 27. septembra na dnevnem redu plenarnega zasedanja deželnega sveta, ki naj bi dokončno uzakonil novo obliko povezovanja med občinami. »Kot politična opozicija« – tako Gabrovec - »smo že izpostavili številne senčne plati nove javno-upravne tvorbe, ki ne odgovarja potrebam teritorija, ne goratega in ne nižinskega. Več kot dve leti komisarske uprave gorskih skupnosti sta povzročili občinam v goratih območjih nepopravljivo škodo tako zaradi zamujenih priložnosti razvoja in črpanja namenskih sredstev kot tudi zaradi zmede in negotovosti, ki ju je posejala med občinske upravitelje. Dvojezične občine v videmski pokrajini naj bi bile po novem razdeljene kar na tri gorate zveze, katerim se po popravku, ki ga je komisiji predložil-

la deželna uprava, prišteje še briška, ki naj bi zaobjela Števerjan in vso Gorico. Še vedno ni jasno, kateri naj bi bili pozitivni vzgibi tovrstne reforme in zlasti ni jasno, kje naj bi prihranili na stroških, saj bo nova ureditev dejansko dražja in birokratsko težja od dosedanje.«

»Zadnji Berlusconi je finančni manever je postavil tudi slovenski narodni skupnosti nove čeri, ki se jim bomo težko izognili brez posledic. Napovedana je ukinitve pokrajin z ustavnim postopkom in ustanovitev mestne (metropolitanske) občine, pa tudi možnost razpolovitve parlamenta in deželnega sveta FJK z vsemi neznankami v zvezi z možnostjo izvolitve slovenskih predstavnikov ter vsiljevanje združevanja manjših občin oz. drastičnega krčenja števila občinskih svetnikov in odbornikov. Kot izvoljeni predstavniki priznane, avtohtone in tudi mednarodno zaščitene narodne skupnosti ne smemo ostati križem rok in čakati na razvoj dogodkov. Nestabilna politična scena v Italiji nam lahko prinese številne novosti, ki so lahko celo slabše od že napovedanih.«

FJK - Začetek pouka Jutri bo v klopi sedlo 143.109 učencev in dijakov

TRST - V Furlaniji Julijski krajini bo jutri uradno prvi dan pouka za 143.109 učencev in dijakov, ki obiskujejo vrtnice in šole včen stepen. Nanje je deželna šolska sistema, ona sama pa se je obvezala, da bo prispevala k znižanju števila mladih, ki opustijo šolanje. Po besedah deželne šolske ravnateljice Daniela Beltrame včeraj naslovi-la poslanico, v kateri je mladim zaželela, da bi šolo živeli kot dobrino, ki je njihova last in h kateri naj tudi oni sami prispevajo, odrasli pa čutijo dolžnost, da jih na poti odrasčanja odgovorno spremljajo. Beltramejeva je opozorila, da Evropa od Italije zahteva okrepitev učinkovitosti šolskega sistema, ona sama pa se je obvezala, da bo prispevala k znižanju števila mladih, ki opustijo šolanje. Po besedah deželne šolske ravnateljice je pravkar zaključena preureditev potrošnje za šolsko osebje omogočila sprostitev državnih sredstev, ki naj se vlagajo v usposabljanje učnega osebja in nove tehnologije, izziv za vsako šolo pa je, da se moči merijo ne na ravni privlačnosti, ampak na ravni osvojenega znanja, glede tega pa so rezultati za FJK zelo zadovoljivi, tako da je mogoče reči, da je šola v naši deželi sposobna sprejemati, promovirati, integrirati in ponuditi vsem izbiro za prihodnost.

Simpozij o zgodovinisju obmejnega prostora

KOPER - Univerza na Primorskem, Znanstveno-raziskovalno središče Koper ter Zgodovinsko društvo za južno Primorsko Koper vabijo na mednarodni znanstveni sestanek z naslovom »Reprezentacije zgodovinisja slovensko-italijanskega obmejnega prostora v 20. stoletju«, ki bo potekal v ponedeljek, 12. septembra, in v torek, 13. septembra 2011, na Fakulteti za humanistične študije Univerze na Primorskem, Titov trg 3 v Kopru, s pričetkom ob 9. uri. Na mednarodnem znanstvenem sestanku bodo sodelovali strokovnjaki za slovensko-italijansko zgodovino iz Slovenije in Italije, kar bo pripomoglo k razmisleku o podobnostih in razlikah, medsebojnih interferencah, možnostih periodizacij posameznih zgodovinskih obdobij, analizi diskurzivnih praks itd. Dodatne informacije: monica.rebeschini@zrs.upr.si, tel. 05/663-77-00. Voda programskega odbora: izr. prof. dr. Egon Pelikan.

Prvomajski koncert TPPZ Pinko Tomažič in Kombinatk drevi po slovenski TV RAI

TRST - Gledalci Slovenskih tv programov RAI si bodo danes zvečer, po televizijskem dnevniku, ob 20.50, lahko ogledali lanski koncert Tržaškega partizanskega pevskega zbora Pinko Tomažič in ženskega pevskega zbora Kombinatk ob prazniku 1. maja na Opčinah (v produkciji deželnega sedeža RAI za FJK - slovenski program). TPPZ Pinko Tomažič je že dolgo let stalni gost prvomajskega slavlja, ki ga na Opčinih vsako leto prinese Stranka komunistične prenoval, lani pa so se pevcem pridružila še dekleta zbora Kombinatk. Gre za večjo skupino pevk z različnih koncev Slovenije; združile so se na dan upora, 27. aprila 2008, z željo, da bi prepevale pesmi upora iz vsega sveta. »Nismo nostalgичne, pojemo z vero v vrednote, kot so solidarnost, zvestoba ideji, srčnost in pogum,« vedo povedati pevke. Ob prvi obletnici zbora so se jim na koncertu v Pivki pridružili tudi tržaški partizanski pevci - Pinkoti, kot jih dekleta imenujejo - in začelo se je plodno sodelovanje. Med številne skupne nastope velja torej opozoriti tudi na prvomajskega, ko so nastopajoči postregli s svojim večjezičnim sporedom revolucionarnih in borbenih pesmi pod taktirko Pie Cah in Mateje Mavri. Ponovitev koncerta bodo predvajali še v četrtek, ravno tako po televizijskem dnevniku.

ITALIJA-SLOVENIJA - Projekt Interbike

S kolesom iz Kranjske Gore čez FJK do Ravenne

TRST - Od Kranjske Gore do Ravenne s - kolesom. Kolesarska steza, ki jo snujejo italijanski in slovenski partnerji, bo tekla skozi videmsko, goriško in tržaško pokrajino, skozi sosednji Veneto in vse do jadranskega pristanišča Emilije-Romagne. Finančna osnova za izvedbo načrta bodo novi evropski skladi, iz katerih si je projekt Interbike zagotovil skupno dotacijo v vrednosti 3,5 milijona evrov. Prva predstavitevna konferenca tega projekta, ki sodi v program čezmejnega sodelovanja Italija-Slovenija 2007-2013, bo 21. in 22. septembra v Kopru.

Cilj projekta Interbike je vzpostavitev povezave med že obstoječimi kolesarskimi stezami in itiniererji, ureditev manjkajočih delov in organizacija morebitnih intermodalnih sistemov povezave, kot npr. s kolesom na vlak, na avtobus ali na ladjo. »S tem projektom, v okviru katerega Dežela FJK sodeluje s pokrajinami Gorica, Trst in Videm, želimo vzpostaviti novo povezavo v sme-

ri Vzhod-Zahod, Kolesarsko stezo Jadranskega morja, ki se bo spojila z zadnjim koncem Steze Alpe Adria (Od Salzburga do Gradeža), ki je povedal deželni odbornik za mobilnost Riccardo Riccardi in dodal, da bo Furlanija-Juljska krajina tako pridobila mednarodni kolesarski pomen.

Jadranski del projekta Interbike bo v širšem pogledu pomemben odsek ambicioznega projekta evropske kolesarske poti Eurovelo 8, ki bo tekla od mesta Cadice v Španiji do grških Aten. Nosilec tega projekta je Evropska kolesarska federacija, ki je s pomočjo evropskih sredstev zastavila 12 transnacionalnih itiniererjev, ki omogočajo s kolesom prevoziti vso Evropo.

Na osnovi prvih projektnih idej, o katerih bo čez nekaj dni tekla razprava v Kopru, naj bi se Interbike navezal na kolesarsko mrežo Furlanije-Juljske krajine skozi glavne italijansko-slovenske mejne prehode, v Italijo pa bo prišel skozi Škofije oziroma Rabujez.

ŠPETER - Nov šolski avtobus za dvojezično šolo

Žekš: Ta naložba je koristna in potrebna

Večino sredstev prispevala Slovenija - V ponedeljek začetek pouka

Novi avtobus je pomembna pridobitev za špetersko dvojezično šolo

ŠPETER - Ta naložba je koristna in potrebna, saj sta dvojezičnost in večjezičnost danes vedno bolj pomembni. To misel je včeraj dopoldne v Špetru posredoval minister za Slovence v zamejstvu in po svetu Boštjan Žekš ob izročitvi novega šolskega avtobusa za dvojezično šolo, za nakup katerega je večino sredstev prispevala Republika Slovenija oz. Urad za Slovence v zamejstvu in po svetu. Špeterska šola, ki bo v ponedeljek pričela s poukom še vedno v začasnih prostorih (minister Žekš si jih je pred začetkom slovesnosti tudi ogledal) in je bila v zadnjem obdobju v središču pozornosti predvsem zaradi še vedno nerešenih vprašanj v zvezi s sedežem, je tokrat vendarle doživela nekaj lepšega, ko je prejela nov avtobus na slovesnosti, ki so se je poleg ministra Žekša udeležili še državni sekretar pri slovenskem ministrstvu za kulturo Jožef Školč, generalna konzulka Republike Slovenije v Trstu Vlasta Valenčič Pelikan, senatorka Tamara Blažina, špetrski župan Tiziano Manzini, načelnik Uprave enote Tolmin Zdravko Likar, pokrajinska predsednica SKGZ in SSO za videmsko pokrajino Luigia Negro in Riccardo Ruttar, predsednica Inštituta za slovensko kulturo Bruna Dorbolo in predsednik Čedajske banke Lorenzo Pelizzo.

Navzoče sta nagovorila predsednik Zavoda za slovensko izobraževanje Igor Tull in ravnateljica špeterske šole Živa Gruden. Tull, ki se je zahvalil tako Uradu za Slovence v zamejstvu in po svetu, pa tudi posameznikom, ki so pomagali za nakup avtobusa, je opozoril, da pot, po kateri je morala hoditi šola, ni bila skoraj nikoli ravna, vendar je imela šola veliko prijateljev, ki ji je pomagalo, prav tako pa ni nikoli izgubila prave usmeritve, saj je bil cilj vedno jezik, ki je danes zanimiv tudi za starše, ki živijo v tamkajšnjem okolju, tako da je večjezičnost eden od razlogov za uspešnost izkušnje špeterske šole.

Grudnova pa je obudila spomin na prvi šolski avtobus špeterskega zavoda, ki ga je preskrbel danes že pokojni prof. Pavel Petricig, s tem da je preprosto s svojega računa dvignil milijon lir in tako plačal prvi obrok za nakup vozila. Novi avtobus pa je po besedah ravnateljice veliko darilo, ker bo pomagal skrajšati čas za prevoz otrok oz. racionalizirati ta prevoz, šola pa ga bo lahko izkoristila tudi pri tistih dejavnostih, ki se prirejajo na terenu.

Zbrane je nagovoril tudi minister Žekš, ki je opozoril, kako je bilo Uradu za Slovence v zamejstvu in po svetu po eni strani težko se odločiti za podporo nakupu šolabusa, saj sredstev na razpolago ni veliko, po drugi strani pa je bila odločitev lahka, saj, kot je dejal minister, je denar šel v prave roke.

prej do novice
www.primorski.eu

VZPI-ANPI - V nedeljo, 25. septembra

Spomin na Svobodno republiko Karnijo

AMPEZZO - V Ampezzu v Karniji bo v nedeljo, 25. septembra, velika manifestacija, ki jo prireja tamkajšnja občinska uprava in deželno vodstvo VZPI-ANPI v spomin na nepozabno izkušnjo Svobodne republike Karnije in Gornje Furlanije.

Zadeva je bolj malo znana, čeprav je šlo za največjo državno tvorbo na osvobojenem partizanskem ozemlju v Italiji med nemško okupacijo in divjanjem salojških fašističnih hord. S priložitvijo naše dežele k 3. nemškemu rajhu pod imenom Adriatisches Küstenland se je po ukazu vrhovnega nemškega komisarja Friedrika Rainerja začelo divje preganjanje tudi prebivalstva Karnije, kjer se je odporniško gibanje začelo še pred 8. septembrom. V maju 1944 so nacisti zažgali Forni di Sotto in Barcis, julija pa so premestili v Karnijo 18 tisoč Kozakov, katerim je Hitler tam obljubil novo domovino, ki naj bi se poimenovala Kazackaja Zemlja. Ves čas so si v raznih krajih Gornje Furlanije sledili požigi, aretacije in poboji civilnega prebivalstva, z vse večjo zagnanostjo pa se je nadaljeval tudi odporniški boj, o čemer priča velik krvni davek, ki sta ga Furlanija in Karnija plačali za svojo osvoboditev. Skupno je padlo ali umrlo v taboriščih ali med napadi na civilno prebivalstvo 3.463 ljudi.

Kljub divjemu preganjanju pa je

partizanskim brigadam Garibaldi in Osoppo uspelo osvoboditi velik del ozemlja Karnije in razglasiti Svobodno republiko. Že 28. septembra 1944 so posredovali osrednji vladi v Rimu ustavo svobodnega karnijskega območja, ki je obsegala 180 krajev v 37 občinah za skupnih 90 tisoč ljudi. Partizanska uprava je takoj razporedila svojo partizansko vojsko v obrambo Republike in sklicala demokratične volitve, na katerih so prvič na tleh Italije volile tudi ženske. Uvedla je pravičen davčni sistem, odprla šole, ukinila smrtno kazen in odstavila fašistične podestaje. Skratka, karnijska ustava je bila nekako predhodnica italijanske ustave, ki je izšla iz zmagovitega odpornišva.

Vsega tega se bodo 25. septembra spomnili na prireditvi v Ampezzu, kjer bo med drugimi govoril novi vsedržavni predsednik VZPI-ANPI Carlo Smuraglia. Tudi tržaško pokrajinsko vodstvo VZPI-ANPI se bo udeležilo manifestacije. Hkrati pa prireja za tisti dan avtobusni izlet v Ampezzo. Vpisovanje poteka od jutri do zapolnitve razpoložljivih mest na glavnem sedežu VZPI-ANPI v Ul. Crispi 3 (tel. 040 661088), ali po telefonu : 040 228891 (za dolinsko občino) ter 3288766890 in 360588526. Odhod avtobusov z Oberdanovega trga bo ob 7. uri, izpred Prosvednega doma na Opčinah pa ob 6.30. (du.ka.)

ELISABETTA MINIUSSI

ŠOLA ZA MODNO KROJENJE ORGANIZIRA TEČAJE ZA

risanje krojev, krojenje in šivanje, modno skico, pletenje in vezenje

v ponedeljek, 26. SEPTEMBRA začetek tečajev

INFORMACIJE IN PRIJAVE:
PRIJAVE SPREJEMAMO OD 1. SEPTEMBRA, OD PONEDELJKA DO PETKA
OD 10.00 DO 12.00 IN OD 17.00 DO 19.00
ulica De Jenner, 12/4 - Trst - tel. 040 281366 - elisabetta.miniussi@virgilio.it

SLOV.I.K.
SLOVENSKI IZOBRAŽEVALNI KONZORCIJ

PROGRAM EKSTRA ZA DIJAKE:
ROK ZA PRIJAVO: 23. SEPTEMBER!

MULTIDISCIPLINARNI PROGRAM ZA ŠTUDENTE,
PROGRAM VODENJE USTANOV ZA SEDANJE IN
BODOČE VODILNE KADRE:
ROK ZA PRIJAVO: 15. SEPTEMBER!

KB
1909

cogeco

TRINKO
ASSOCIAZIONE

Jadranska Finančna Družba d.o.o.
Società Finanziaria Adriatica s.r.l.

KMECKA
associazione agricoltori
ZVEZA

gea
college

tm media

UP
UNIVERSITÀ DEL TRIESTE
UNIVERZA NA PRIMORSKEM

Sklad I Fondazione
DORČE SARDOČ
ONLUS

EURO
SERVIS
srl

Primorski
dnevnik

KBinvest
S.p.A.

Koimpex
group services

Skgez
SLOVENSKA KULTURNO-GOSPODARSKA ZVEZA

Università di Trieste
EKONOMSKA
FAKULTETA

TRŽAŠKA
MATICA

SDGZ
URES

AD FORMANDUM
impresa sociale - socialno podjetje

Dijaški dom
Simon Gregorčič

KULTURNI
DOM
GORICA

BCC Doberdò e Savogna
Credito Cooperativo
Dobberdob in Savodnje

IEDC
International
School of
Management
A School with a View

u-blox

ZKB
1908 credito cooperativo del carso
zadruga kredita banka

DOM Immobiliare

UNIPOL
ASSICURAZIONI

MLADINA

PROSTORSKI NAČRT - Tržaški župan Cosolini odgovoril naravovarstvenikom

Občinski odbor bo konec meseca sprejel nove smernice

Predvidene tudi nove zaščitne klavzule, ki bodo začele veljati po odobritvi v občinskem svetu

Občinska uprava se je izdelave novega prostorskega načrta lotila resno. Smernice za nov načrt in zaščitne klavzule so namreč resna stvar, s katero se ne gre igrati. Zato je kakšen dan zamude bolj kot upravičen in so torej vse polemike odveč. Občinska uprava bo vsekakor predstavila smernice novega regulacijskega načrta v sredo, 21. septembra, na srečanjih z gradbeniki, načrtovalci, sindikati, naravovarstveniki in drugimi subjekti. Nato jih bo predstavila občanom na javnem srečanju, ki bo predvidoma 23. ali 26. septembra. Občinski odbor bo takoj zatem in torej prek koncem meseca odobril nove smernice, ki jih bo moral nato sprejeti občinski svet. Takrat bodo tudi začele veljati nove zaščitne klavzule.

Zato je vsaka polemika ljudi, ki so se v treh mesecih srečali z novim županom večkrat kot v desetih letih s prejšnjo občinsko upravo, popolnoma odveč: če pa mora vsakemu srečanju slediti polemična tiskovna konferenca, pomeni, da je pot dialoga, za katero se je odločila občinska uprava, napačna. To je poudaril tržaški župan Roberto Cosolini na tiskovni konferenci, na kateri je včeraj dopoldne v bistvu odgovoril na nedavne kritike naravovarstvenikov, češ da občinska uprava zamuja s postopkom za nov prostorski načrt. Cosolini je jasno povedal, da ne mara primerjav s predhodnikom Roberto Dipiazzi. Nasprotno, Cosolinijeva uprava gre svojo pot, to pot pa zaznamuje resnost. Čeravno je postopek regulacijskega načrta v zamudi, je to upravičena zamuda, je poudaril Cosolini. Prostorski načrt in še posebno zaščitne klavzule so namreč pomembna stvar: zaščitne klavzule so dejansko vinkulacija, ki omejuje pravice in last zasebnikov. Zato mora javni upravitelj podrobno proučiti vsak potreben korak, tudi za zaščito same občinske uprave oz. upravnih aktov pred morebitnimi prizivi. Pomembno je torej ukrepati »čim bolj«, in ne »čim hitreje«. Drugače se lahko ponovi nesrečna zgodba Dipiazzevega prostorskega načrta oz. t.i. variante 118, ki je klavarno propadla.

Poleg tega ne bo nikakršnih divjih gradenj, kot so to nekateri stalno ponavljali, je še povedal Cosolini. Nova ob-

Tiskovna konferenca tržaškega župana Roberta Cosolinija

KROMA

činska uprava še ni izdala niti enega gradbenega dovoljenja. V kratkem bodo izdali 6 gradbenih dovoljenj za skupno 10 tisoč novih kubičnih metrov v zvezi z načrti, ki so bili vloženi, še preden so začele veljati zaščitne klavzule variante 118. Po 1. avgustu je bilo vloženih skupno 18 prošelj za gradbeno dovoljenje za skupno 22 tisoč novih kubičnih metrov. Projekte proučujejo pristojni uradi in so bili vsekakor že »napovedani«, ko so veljale zaščitne vinkulacije variante 118. Vendar gre za posamezne zgradbe in ne za obsežnejše podrobne načrte. »Divje cementifikacije,« pravi Cosolini, »torej ni na obzoru.«

Želja po novih gradnjah vsekakor ni kaznivo dejanje, je opozoril župan in izrazil upanje, da bodo nekateri »bolj uravnovešeni« pri svojih izjavah. Glede dveh velikih načrtov v Ul. Cumano oziroma v Ul. Belpoggio je dodal, da projekta občinski uradi še proučujejo in poglabljajo. To velja še posebej za tistega v Ul. Belpoggio, v zvezi s katerim je že prišlo do raznih sprememb. Zato se bo postopek kljub svarilom lastništva začel znova.

Aljoša Gašperlin

OBČINA TRST - Spodbudni podatki

V zadnjih 20 letih za pol manj samomorov

Razpolovljeno število samomorov v Trstu v zadnjih dvajsetih letih: to je »darilo«, ki so ga tržaškemu županu Robertu Cosoliniju in odborniki za socialne politike Lauri Famulari včeraj prinesli predstavniki krajevnih zdravstvenih ustanov in združenja Televita ob svetovnem dnevu preprečevanja samomorov. Prisotni so bili tako direktor zdravstvenega podjetja Fabio Samani, direktor oddelka za umsko zdravje Giuseppe Dell'Acqua, direktor sodelovalnega centra Svetovne zdravstvene organizacije in centra za umsko zdravje iz Barkovelj Roberto Mezzina, psihiatrinja Alessandra Oretti, Michela Flaborea iz združenja Televi-

ta ter novinarka Kenka Leković, ki skrbi za stike z javnostjo v zvezi s pobudo za preprečevanje samomorov s pomočjo posebnega telefona Amalia.

Podatki, ki so jih omenjeni izročili Cosoliniju in Famularijevi, kažejo na to, da je od leta 1990 do danes število samomorov v Trstu upadlo za polovico. Če je bilo povprečje prve polovice 90. let prejšnjega stoletja 25,49 samomora na 100.000 prebivalcev, se je to v naslednjih sedmih letih (do leta 2003) znižalo na 18,59, v letih 2004-2010 pa na 13,08. V prvih osmih mesecih letošnjega leta 2011 se je to povprečje dodatno znižalo na 9,1 odstotka.

Obnova občinskih odborov

Predsedstvo tržaškega občinskega sveta obvešča, da je v teku postopek za obnovo občinskih odborov za enake možnosti, za priseljene prebivalce in za vodenje mestnega muzeja Rižarne pri Sv. Soboti ter tehničnega odbora za uporabo umetnostne galerije. Kandidature z življenjepisom zainteresirani lahko predstavijo od jutri do petka, 23. septembra, ob 12. uri na glavnem protokolu tržaške občine (Ul. Punta del Forno, 2; soba št. 2 v pritličju) od ponedeljka do petka od 8.30 do 12.30, ob sredah in ponedeljkih tudi od 14. do 16. ure. Dodatne informacije so na voljo od ponedeljka na spletni strani www.retecivica.trieste.it, v uradu za odnose z javnostmi (Ul. Procureria, 2) na telefonski številki 040 6754850, ali v tajništvu predsedstva občinskega sveta na telefonskih številkah 040 6754403 in 040 6754024 od ponedeljka do petka od 9. ure do 12.30.

Štipendije za šolsko leto 2011/2012

Ministrstvo za notranje zadeve daje na razpolago 253 štipendij za sinove ali sirote uslužbencev ali bivših uslužbencev civilne uprave ministrstva za notranje zadeve. Štipendije so na voljo za vpisane v nižje srednje šole (izključno za sirote), višje srednje šole ter za diplomante višjih srednjih šol. Rok za vložitev prošelj zapade 14. oktobra. Razpis je na voljo na spletni strani <http://intrapersciv.interno.it> (pod gesli Dipartimento politiche del personale - Direzione centrale per le risorse umane - Area VIII - Prestazioni assistenziali - Borse di studio - Anno scolastico 2011/2012) ali na www.prefettura.it/trieste (pod geslom Bandi di gara e concorsi).

Mobilni uradi mestnih redarjev

S koncem poletnih počitnic ne bo več deloval mobilni urad mestnih redarjev pri kopališčih v Barkovljah. Patrulja mestnih redarjev pa bo občanom na voljo od jutri do sobote od 9. do 13. ure in od 15. do 19. ure v najbolj prometnih krajih mesta za informacije ali druge usluge. Jutri bo mobilni urad mestnih redarjev dopoldne na Trgu Oberdan, popoldan na Trgu Tra i Rivi; v torek dopoldne na Trgu Libertà, popoldan na Trgu sv. Jakoba; v sredo dopoldne pri Stari mitnici, popoldan na Trgu Gioberti (Sv. Ivan); v četrtek dopoldne na Ul. Giulia (pri nakupovalnem centru), popoldan na Ul. delle Torri; v petek dopoldne na Trgu Rosmini, popoldan na Senenem trgu; v soboto dopoldne na Velikem trgu, popoldan na Trgu Bonifacio (na začetku Drevoreda 20. septembra).

MILJE - Včeraj dopoldne srhljivo odkritje v morju

Našli truplo madžarskega državljana Policija: Najverjetneje je šlo za samomor

Najverjetneje samomor, čeprav bi rane na vratu lahko dale misliti tudi na kaj drugega. K tej ugotovitvi se pri mobilnem oddelku tržaške kvesture nagibajo, da bi razložili vzrok smrti madžarskega državljana, katerega truplo so včeraj dopoldne izvlekli iz vode v Miljah. Truplo moškega, oblečenega v odpravo motociklista, ki je na sebi imel nahrbtnik, napolnjen s kamni in zvezan z verigo, na vratu pa je imel ureznine, so opazili v dopoldanskih urah pri pomolu D v miljskem pristanišču blizu slovenske meje. Na prizorišče so prihiteli agenti mobilnega oddelka tržaške kvesture in gasilci, ki so truplo izvlekli iz vode, za njimi je prišel tudi sodni zdravnik Fulvio Costantinides.

Preiskovalci so kmalu ugotovili, da gre za madžarskega državljana, ki se je bil pred dvema dnevnoma oddaljil od doma, družina pa je prijavila njegovo izginotje. Na podlagi preverjanj so odkrili, da je moški po odhodu od doma odšel v Slovenijo, točneje v Koper, kjer je prespal v hotelu in od koder je včeraj ob zori odpotoval proti Miljam, kjer je po vsej verjetnosti storil samomor. K temu zaključku se kot že rečeno nagiba tržaška policija, saj naj bi si moški tudi sam povzročil rane na vratu s pomočjo noža, ki so ga preiskovalci tudi našli. Tržaški policisti se nameravajo posvetovati tudi z madžarskimi in slovenskimi kolegi in če bo še kak dvom, bodo odredili obdukcijo, drugače pa ne.

Na pomol so prišli policisti, gasilci in sodni zdravnik

KROMA

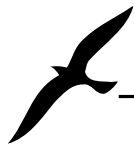
TIHOTAPSTVO - Finančna straža

V furgonu 375 kg cigaret

Pripadniki oddelka davčne policije tržaške finančne straže so odkrili tovor kar 375 kilogramov cigaret, ki jih je ukrajinski državljan hotel s furgonom pripeljati najbrž v južno Italijo. Furgon so ponoči prestregli na avtocesti v smeri proti Benetkam, finančni stražniki pa so posumili, da nekaj najbrž ni v redu, potem ko so ugotovili, da je vozilo popolnoma prazno. Sum se je izkazal za utemeljenega: v teku preiskave so namreč odkrili dvojno dno med ohišjem in cerado, v katerega so v zgornjem delu vozila skrbno položili cigaretne pakete. Ukrajinskega voznika so aretirali, tovor, ki je bil tudi najverjetneje ukrajinskega izvora, pa zasegli.

Kradla sta v parfumeriji

Agenti tržaške kvesture so v petek popoldne naleteli na dvojico moldavskih državljanov, ki so ju zalotili pri kraju v neki parfumeriji v Ul. Carducci. 34-letni A.G. in 30-letni E.I. sta namreč v nahrbtnik dala testno steklenico s parfumom in se izognila kontroli pri blagajni, vendar ju je eden od uslužbencev, ki je opazil sumljivo obnašanje dvojice, ustavil zunaj trgovine in poklical policijo. Moldavca so ovadili na prostosti zaradi kraje, A.G. pa bo imel še dodatne težave, saj ni spoštoval kvestorjevega ukaza, naj v petih dneh zapusti Italijo, zato so ga predali uradu za priseljence, ki bo izdal nov odlok o zapustitvi države.

BAZOVICA 2011 - Ob 15. uri pred spomenikom v čast bazoviškim junakom

Na bazovski gmajni danes osrednja slovesnost

Slavnostna govornika bosta Sergij Pahor in Marina Rossi - Sinoči taborni ogenj

Po tradicionalnem tabornem ognju, ki je bil sinoči pri spomeniku bazoviškim junakom v priredbi tabornikov Rodu Modrega vala, bo niz prireditvev Bazovica 2011 danes dosegel višek z osrednjo proslavo v spomin na Ferda Bidovca, Franja Marušiča, Zvonimira Miloša in Alojza Valenčiča, ki bo ob 15. uri na bazovski gmajni. Glavna govornika bosta novinar in kulturni delavec Sergij Pahor v slovenščini ter zgodovinarica in profesorica na univerzi v Benetkah Marina Rossi v italijanščini. V imenu vlade Republike Slovenije bo zbrane nagovoril minister za šolstvo in šport Igor Lukšič.

Pred tem bo ob 8. uri pri centru Zarja v Bazovici start drugega dela Bazoviškega orientacijskega pohoda, ki ga prirejajo taborniki RMV in je namenjen tabornikom, skavtom in vsem ljubiteljem orientacije. Ob 10. uri bo planinski pohod »pri Kalu« v Bazovici v priredbi planinskega odseka SZ Sloga, Slovenskega planinskega društva Trst in planinskega odseka ŠD Devin. Na slovesnosti na bazovski gmajni bodo ob častni straži tabornikov RMV in skavtov SZSO nastopili združeni pevski zbori pod vodstvom dirigentke Cinzie Sancin in Godbeno društvo Prosek po vodstvom kapelnika Iva Bašiča.

Taborni ogenj v priredbi tabornikov Rodu modrega vala. Spodaj: prva proslava na bazovski gmajni leta 1945. Posnetek je prijazno posredoval Zoran Sosič

KROMA

GROČANA - Septembrski vaški praznik

Danes še zadnji dan šagre s sejmom tipičnih pridelkov Krasa in Brega

Na sejmski razstavi ponujajo tudi med

KROMA

V petek se je v Gročani začel tradicionalni **Septembrski vaški praznik**, ki ga je letos že 21-tič priredilo Slovensko kulturno društvo Krasno polje Gročana, Pesek Draga v sodelovanju s Pripravljalnim odborom, Občino Dolina in Kmečko zvezo ob podpori Dežele Furlanije Julijske krajine, Združne kraške banke in družbe Siot.

Letos je praznik že drugo leto zapored vključen v širšo pobudo *Dnevi kmetijstva, ribištva in gozdarstva*, ki je nekdANJI vaški šagri omogočila, da se je razširila na vso vas in njene ulice obogatila s številnimi stojnicami. Včeraj so namreč odprli sejmsko razstavo tipičnih pridelkov Krasa in Brega. Okrog trga, kjer se nahajajo oder in obratujejo dobro založeni kioski, so svojo stoj-

nico postavili domačinka Vilma Abrami z medom, Bogdan Križman iz Divače s sivkinimi izdelki, Agraria Terpin iz Trsta s kmetijskimi stroji, Glauco Petaros iz Boršta z oljčnim oljem, Zavod za poklicno izobraževanje Ad formandum z info točko o svojih tečajih, Erik Žerjal iz Ricmanj z vinom in oljčnim oljem, Ida Jadranka Jerina iz Sežane s čaji, začimbami in zeliščnimi izdelki, Bruno Tonini iz Bazovice s sirom, Martina Malalan z Opčin s čaji, začimbami in zeliščnimi izdelki ter sami organizatorji z razstavo *Učimo se starih iger, kmetijstva in fotografije*.

Po odprtju sejmske razstave je bil včeraj na vrsti še formalni del z uradnimi pozdravi predstavnikov oblasti in ustanov, za

tem pa še pokušnja tipičnih izdelkov. »Pozrešni radovedneži« so se zbrali na dvorišču v vasi, kjer so lahko okusili vino, oljčno olje, sivko, suho mesnino, sire, koromač, med in čaje iz kraških zelišč. Sledil pa je ples z glasbeno skupino Navihani lisjaki.

Praznik je letos privabil številno množico obiskovalcev. Poleg številnim stojnicam z najrazličnejšo ponudbo gre uspeh pripisati tudi sončnim dnevem in poletnemu vremenu, saj je lani nagajal dež. Praznik bo še danes ves dan: kioske in sejmsko razstavo bodo odprli **ob 10. uri**, ob 17. uri bo na vrsti kulturni program, ki ga bo letos oblikoval trobilni ansambel Pihalnega orkestra Izola, sledil pa bo še zadnji ples z Mladimi kraškimi muzikanti. (and)

OBČINA TRST

Od jutri pred šolami dedki redarji

S ponedeljkovim začetkom pouka bodo stopili na ulice dedki redarji, se pravi osebe nad 50. letom starosti, ki pred osnovnimi šolami urejajo promet in omogočajo šolarjem, da varno prečkajo cesto. To so na novinarski konferenci napovedali tržaška občinska odbornica za varnost Fabiana Martini, poveljnik občinske policije Sergio Abbate in predsednik podjetja krajevnih prevozov Trieste Trasporti Dario Fischer.

Pobuda je že tradicionalna, saj so se dedki redarji prvič pojavili pred 31 leti. Še nikoli pa niso bili na delu že prvi dan pouka, saj se je zaradi organizacijskih zapletov postopek navadno nekoliko zavlekel. Tokrat je pristojnim občinskim uradom uspelo pravočasno organizirati storitve, letošnja novost pa je tudi sodelovanje s podjetjem Trieste Trasporti. »Šolski redarji« se bodo namreč do prizorišča in nazaj domov brezplačno peljali z mestnimi avtobusi.

»Storitev je zelo pomembna, ker imajo osebe, ki niso več mlade, neko aktivno vlogo, otroci in celotna skupnost pa imajo od tega nedvomne koristi,« je povedala odbornica Fabiana Martini. 52 redarjev bo do junija na delu pred 32 osnovnimi šolami v tržaški občini (27 v mestu in 5 v okolici), prehode za pešce bodo začeli nadzorovati pol ure pred začetkom pouka, odšli pa bodo pol ure po zadnjem zvonjenju. Srednja starost je med 60 in 65 leti, najmlajši je star 53, najstarejši pa kar 86 let. Moških je 44, žensk pa 8.

Na Opčinah danes

63. Marijanski shod

Na Opčinah bo danes potekal 63. Marijanski shod, ki ga bo vodil škofov vikar za slovenske vernike tržaške škofije Tone Bedenčič. Verniki se bodo ob 16. uri zbrali v openski cerkvi pri molitvi, ob 17. uri pa bo procesija po openskih ulicah, ki ji bo sledila maša.

Glasbena šola

vabi v Ricmanje

Glasbena šola pihalnega orkestra Ricmanje deluje že od leta 1968 s ciljem, da otroke in odrasle navdušuje nad glasbo. Letos prireja dan odprtih vrat, in sicer v petek od 16.30 do 20.00 in v soboto od 9.00 do 13.00, v prostori osnovne šole Ivan Trinko Zamejski v Ricmanjih. Prisotni bodo mentorji, ki bodo predstavili instrument in tečaj, tudi s krajšimi nastopi. Izbire je veliko: flavta, klarinet, trobenta, pozavna, bariton, saksofon, oboa, tolkala in klavir. Najmlajšim je posvečena delavnica glasbenih uric, kjer otroci spoznajo glasbo z igro in plesom. Starši pa so toplo vabljeni, da prisostvujejo predstavitvi. Na razpologo bodo tudi upravitelji šole, ki lahko staršem pojasnijo katerikoli dvom ali pa lahko otroka že vpišejo v novo šolsko leto. Vabljeni v čim večjem številu!

0 sarajevski poeziji

Jutri ob 17.30 bo v Mednarodni hiši žensk v Ul. Pisoni 3 v Trstu javno srečanje in predstavitev 10. izvedbe Mednarodnih srečanj sarajevske poezije, ki se bodo odvijala od 23. do 25. septembra in bodo posvečena sarajevskemu pesniku Izetu Sarajiliću.

Koncert v katedrali sv. Justa

V sklopu 34. izvedbe Tržaškega glasbenega septembra bo jutri ob 20.30 v katedrali sv. Justa koncert ženske vokalne skupine stolnega zbora Cappella civica pod vodstvom Marca Sofianopula.

Prvi koncert Not Timave

Začela se je 8. mednarodna koncertna sezona Note Timave. Uvedla jo bo violinistka Masha Diatchenko jutri ob 21. uri v stari štivanski cerkvi.

SEP na Bienalu FJK

Jutri ob 19. uri si bodo državni koordinatorji, ki predstavljajo ministrstva za zunanje zadeve 18 držav članic Srednjeevropske pobude, ogledali razstavo sodobne umetnosti »Free port od art« na Bienalu FJK v Skladišču 26.

Barcolana na iPadu

Organizatorji 43. Barcolane so se tehnološko posodobili. Prvič se lahko na regato vpišete tudi preko uradne spletne strani www.barcolana.it. Od petka deluje spletna aplikacija za iPad, letos pa se je Barcolana povezala tudi s socialnim omrežjem Facebook.

Katalog Bienala FJK

V knjigarni Skladišča 26 je na prodaj nov katalog Bienala FJK z naslovom »Biennale di Venezia. Padiglione Italia. Friuli Venezia Giulia«. Uredila sta ga Federico Fumolo in Federica Luser; v prihodnjih dneh pa bo publikacijo predstavil Vittorio Sgarbi, ki je uredil italijanski paviljon na beneškem bienalu in napisal uvodne besede kataloga.

Osem deklet iz FJK na

tekmovanju Lepotica Italije

V zaključnih fazah 30. državnega tekmovanja Lepotica Italije bo deželo Furlanijo Julijsko krajino zastopalo osem deklet, kar pet pa je Tržačank. Od 11. do 17. septembra bodo v Kalabriji predstavljale Trst 16-letna Nikita Anselmo, 17-letna Pamela Fonda, 18-letna Arianna Guastini, 21-letna Sara Pertan in 22-letna Ambra La Notte. Videm in Pordenon bodo zastopale 16-letna Valentina Zolli, 19-letna Debora Romano in 18-letna Sherriffa Azuoa.

FILM - Od včeraj na Trgu Hortis in drugih mestnih lokacijah

Tišina, kamera teče! Martin Turk snema v Trstu

Njegov prvi celovečerec Nahrani me z besedami bodo v FJK snemali do konca septembra

Pozor, snemamo! Tišina, kamera teče! Na tržaškem Trgu Hortis se je včeraj realnost prepletala s fikcijo. Med gredicami in na klopcah je sedelo nekaj moških neurejenega videza, ki prepogosto dvignejo steklenico alkoholne pijače. Nič novega, takih slik smo na Trgu Hortis vajeni ... a tokrat je šlo za fikcijo.

Mestni trg se je spremenil v filmsko prizorišče. Zasedli so ga igralci, statisti, kamere, luči ...in kamioni s slovenskimi registrskimi tablicami. Na dnevnem redu je bil prvi tržaški snemalni dan Martina Turka, trintridesetletnega filmskega režiserja, ki pravkar snema svoj prvi celovečerni film Nahrani me z besedami.

Turkov celovečerec je družinski mozaik, v katerem se prepletajo tri različne, a sočasne zgodbe: tista mlajšega sina Roberta, ki se iz Slovenije odpravi v Italijo, kjer sreča brezdomca in verjame, da je to Jezus Kristus. Njegovega očeta Janeza, ki po mnogih letih stopi v stik s starejšim sinom Matejem, da bi skupaj odpotovala v Italijo. A tudi zgodba snahe Ane, ki se s hčerko Veroniko preseli k tašči Irini, saj ta ne more biti sama, ker boleha za demenco ...

Po Lipici pri Škofji loki, kjer so konec avgusta začeli snemati Turkov celovečerec, se je filmska karavana produkcijske hiše Bela film preselila v Trst. V Furlaniji Julijski krajini bo ostala do konca meseca, saj uživa film tudi podpora deželne Filmcommission (med številnimi podporniki in partnerji so tudi slovenski programi deželnega sedeža RAI).

Turk, ki je včeraj nosil rdečo majico, na kateri je v italijanščini pisalo »včasih se zabavam«, je bil nad prvim snemalnim dnem v Trstu zadovoljen, dejal je, da je vse potekalo v redu. V Trstu in deželi bodo snemali tisti dve zgodbi, v katerih nastopata Boris in Sebastian Cavazza (oče in sin, tako v realnosti kot v filmu) ter Jure Henigman (Robert)

več fotografij na
www.primorski.eu

Prizora
z včerajšnjega
snemanja
na Trgu Hortis

KROMA

in Maurizio Zacchigna (brezdomec). Snemali bodo vsak dan razen ponedeljka, svoj generalštab so si uredili v Barkovljah. »Tamkajšnje slovensko kulturno društvo nam je priskočilo na pomoč in nam ponudilo svoje prostore. Tu se dobimo pred snemanjem, sem se vračamo, tu so naši kamioni.«

Na Trgu Hortis je bilo mogoče včeraj ob Martinu Turku videti Borisa in Sebastiana Cavazzo, direktorja fotografije Radislava Jovanova-Gonza in druge soustvarjalce filma. A tudi asistenta režije Jurija Grudna, ki je tako kot Turk po rodu Tržčan, in marsikaterega tržaškega statista: Claudia, Ljubo, Sergia, Tatjana ... Ali jih bomo videli tudi na filmskem platnu, bo znano v prihodnjih mesecih. (pd)

NAŠI IZLETI Obvestilo za udeležence izleta v Piemont

V četrtek, 15. septembra, bo v zgodnjih jutranjih urah odpotovala iz Trsta in iz Gorice skupina bralcev na izlet Primorskega dnevnika, časovno zadnjega v tem letu.

Udeležence čaka zanimivo petdnevno avtobusno potovanje v odkrivanju piemontske gričevnate pokrajine Langhe, kjer so doma odlična vina in kulinarčna tradicija. Ob pokušnji kakovostne žlahnine in tipičnih jedi bodo izletniki občudovali arhitektonske biserke kot so lahko Alba s svojimi slikovitimi srednjeveškimi stolpi, grad Grinzane Cavour, ki se mogočno dviga sredi vinogradov in ne nazadnje grad Racconigi. Občudovali bodo spomenike in zgradbe, ki karakterizirajo glavno mesto Turin, ki se razprostira ob nabrežju Pada: palača Madama, kraljevo palačo, mestno stolno cerkev, Mole Antonelliano ... Uživali bodo na sprehodu pod obokanimi pločniki, v odkrivanju novejših struktur zgrajenih ob priliki zimskih olimpijskih iger in nenazadnje si ogledali znameniti Egiptčanski muzej, ki slovi kot eden med najbogatejšimi na svetu. Doživeli bodo tudi glasbeni moment ob tipični piemontski večerji in zaključili potovanje z ogledom kompleksa in parka Reggia di Venaria.

Urnik odhoda avtobusa iz Trsta: ob 05.45 postanek v Ul. Salata (pred vhodom v tunel), ob 05.55 postanek na Trgu Oberdan - pred Deželno palačo, ob 06.05 postanek v Rojanu pri avtobusni postaji pred nadvozom, ob 06.10 postanek na avtobusni postaji v Barkovljah - pri cerkvi nadaljevanje vožnje proti Palmanovi. Ob 06.40 postanek v Palmanovi na nekdanjem Trgu Bricofare, kjer vstopijo udeleženci iz Gorice.

ŠC MELANIE KLEIN - V bazovskem otroškem vrtcu

V poletnem centru Pikapolonica ob zabavi tudi učne dejavnosti

Veselo in razposajeno, torej prav tako kot se je začel pred dvema mesecema, se je v petek, 26. avgusta, končal poletni center Pikapolonica, ki ga že trinajst let zapored organizira Študijski center Melanie Klein. V bazovskem otroškem vrtcu se je od 4. julija vsak teden zvrstilo približno 55 otrok, sledilo pa jim je petnajst diplomiranih vzgojiteljev in animatorjev. Otroci so bili razdeljeni po starostnih skupinah, bogat program pa je poleg iger, čofotanja v bazenu in brezskrbnih uric v družbi sovrstnikov, vseboval več delavnic, izletov in posebnih doživetij, saj so pri Študijskem centru Melanie Klein teden za

tednom nudili razvejan program.

Prvi teden je bil v znamenju dinozavrov in ogleda tržaškega naravoslovnega muzeja, kjer je shranjen fosil devinskega dinozavra Antonia. V naslednjih tednih so otroci spoznali naravne elemente, kot so voda, zrak, zemlja in ogenj. Še posebno pa so bili navdušeni nad ogledom kmetije Žagar, kjer so lahko nakrmili krave, kokoši in konje, posebno doživetje pa je bil tudi obisk openskih gasilcev, ki so jim predstavili lepe, a tudi nevarne plati tega poklica. Sledil je teden Pikapolonice, kjer so se vsi malčki izredno izkazali ter letos spoznali tudi nov šport, cheerleading, saj so bili

gostje Pikapolonice atleti Cheer Dance Millenium iz Gropade. Ob koncu poletnega centra so otroci z domišljijo odpotovali v Afriko, Indijo, Rusijo in Južno Ameriko, kjer so spoznali kulturo, plese in predvsem pravljičje iz teh oddaljenih krajev.

Študijski center Melanie Klein se zahvaljuje vsem vzgojiteljem in pomočnikom ter seveda tudi gostom, ki so obogatili bivanje otrok v poletnem centru Pikapolonica. Posebna zahvala za pomoč gre Slovenski prosveti in Združenju slovenskih športnih društev v Italiji, vsem otrokom pa želi prijeten začetek novega šolskega leta! (ŠcMK)

IN MEMORIAM

Zapustil nas je Pavel Ugrin

Nenadna, nepričakovana smrt sproži zaprepanje, zadane trdo in boleče. Najbolj najbližje, a tudi prijatelje in znance. In teh je imel barkovljanski rojak Pavel Ugrin zelo veliko, v naših krajih in v tujini, kamor ga je vodil poklic brokerja, pomorskega posrednika, v katerem je bil zelo uspešen. Star komaj 58 let je pred par dnevi podlegel srčnemu infarktu, pri katerem tudi hiter zdravniški poseg ni mogel pomagati.

Pavel je bil izredno družaben človek, vesele narave, čeprav je bilo za njo občutiti tudi noto melanholije. V značaju je tudi s časom ohranil nekaj fantovske razposajenosti, odlikovala ga je velika komunikativnost, ki jo je v dijaških letih pokazal na radiu Trst A kot voditelj zelo poslušane (takrat še ni bilo spleta in facebooka) popoldanske glasbene rubrike za mlade. V spominu imamo njegovo sproščeno, za tiste čase tudi nekoliko drzno radijsko govorico, ki je bila glede na tedanje radijsko prakso vsekakor moderna. Bil je tudi uspešen športnik, saj je sredi sedemdesetih let prejšnjega stoletja pripadal slavni borovi odbojkarski ekipi, ki je tekmovala v italijanski B ligi. S tedanjimi soigralci je ohranil stike in prijateljstvo za vse življenje.

Več let je bil zaposlen pri tržaški pomorski posredniški družbi Ambrocker, sredi devetdesetih pa je prevzel vodstvo večje posredniške agencije in se zaradi tega preselil v kneževino Monako. Medtem si je s soprogo Claudio ustvaril družino. Naj obudim spomin na njuno poroko, ko nas je na Pavlovo pobudo odpotovalo v nevestino domovino, na Sicilijo, za dobršen del letala Tržčanov. Glede na ženinov izvor in naravo ni moglo biti drugače, kot da

so pred občinsko palačo v Taormini novoporočencema v pozdrav donele slovenske narodne in partizanske pesmi.

Pavel je bil pristen in ponosen Barkovljan, čeprav je imel korenine v slovenski Istri, starša sta bila namreč doma iz vasi Olike blizu Sočera. Odhod iz Trsta zanj ni bil lahek, čim je mogel, se je vračal domov, na rodne Barkovlje je ostal zelo navezan. Še od dijaških let je bil aktiven v domačem pevskem zboru, pri katerem je sodeloval tudi takrat, ko je že bil v tujini, zraven je hotel biti vsaj ob velikih praznikih. Prav tako je bil dolgo let aktiven član domačega kulturnega društva Barkovlje, pri katerem se je med drugim zavzel za nakup klavirja in zanj tudi krepko prispeval.

Znana je bila Pavlova želja, naj bo v Barkovljah tudi njegov zadnji počitek, za kar si njegovi prijatelji te dni tudi prizadevajo. Njegov nenadni in prerani odhod pušča pri svojcih in številnih prijateljih žalostno sled. Naj jim bo ob nenadomestljivi izgubi v utehu občutek, da je bilo v družbi takšnega človeka lepo živeti.

Dušan Udovič

Udeleženci
poletnega centra
Pikapolonica

Včeraj danes

Danes, NEDELJA, 11. septembra 2011
MILAN

Sonce vzide ob 6.38 in zatone ob 19.25
- Dolžina dneva 12.47 - Luna vzide ob 18.38 in zatone ob 5.30

Jutri, PONEDELJEK, 12. septembra 2011
GVIDO

VREME VČERAJ: temperatura zraka 26,5 stopinje C, zračni tlak 1015,1 mb raste, vlaga 58-odstotna, veter 2 km na uro jugo-vzhodnik, nebo jasno, morje mirno, temperatura morja 25 stopinj C.

OKLICI: Gianmarco Fontanot in Ileana Visentin, Boris Trevisan in Martina Pecilli, Antonio Silvestri in Ilaria Prete, Sergio Bravi in Clara Bevilacqua, Thomas Bell in Neva Semolic, Leo Di Jorio in Khrystyna Borkina, Maurizio Suc in Anna Battistella, Gianpaolo Slobez in Sara D'Andolfo, Daniele Roberto Giacalone in Veronica Fiorino, Stefano Barletta in Chiara Crestanini, Florin Stanimir in Elena Filea, Piergiorgio Roverso in Susanna Fazioini.

Prireditve

ODBOR ZA PROSLAVO BAZOVIŠKIH JUNAKOV - BAZOVICA 2011 Danes, 11. septembra: ob 8. uri start Bazoviškega orientacijskega pohoda (2. del) pri centru Zarja v Bazovici. Ob 10. uri začetek planinskega pohoda »pri Kalu« v Bazovici. Prireditelji so: Planinski odsek Športnega združenja Sloga, Slovensko planinsko društvo Trst in Planinski odsek Športnega društva Devin. Ob 15. uri osrednja slovesnost pri spomeniku v Bazovici. Nastopajo združeni pevski zbori (dirigentka C. Sancini), Godbeno društvo Prosek (kapelnik Ivo Bašič), častna straža tabornikov RMV in skavtov SZSO. Slavnostna govornika: Sergij Pahor (v slov.) in Marina Rossi (v ital.). Prisoten bo minister vlade RS Igor Lukšič (minister za šolstvo in šport) s kratkim nagovorom.

SKD KRAŠNO POLJE Gročana, Pesek in Draga toplo vabi na Septembrski vaški praznik in razstavo-sejem tipičnih pridelkov Krasa do danes, 11. septembra, v Gročani. Ples in zabava s skupinami Wild Spirits, Navihani lisjaki in Mladi kraški muzikanti, dobro založeni kioski in stojnice z razstavosejmom tipičnih pridelkov Krasa. Danes, ob 17. uri nastop Trobilnega ansambla pihalnega orkestra Izola.

KLEKLJARICE SKD Lipa iz Bazovice toplo vabijo na ogled razstave Nevestina bala nekoč in danes, ki bo odprta do 14. septembra: sobota in nedelja 9.00-12.30 in 17.00-20.30; od ponedeljka do srede 17.00-20.30. Gospodarska Zadruga v Bazovici.

ZADRUGA NAŠ KRAS v sodelovanju z Gorenjskim muzejem iz Kranja vabi v petek, 16. septembra, ob 19.30 v Kraško hišo in Repen na odprtje fotografske razstave »Izbor iz del« Marka Aljančiča. O avtorju in delih bo spregovoril dr. Damir Globočnik. Glasbeno kuliso večera bosta ustvarila kitarrist Marko Čepak - Maki in pevka Alba Nacinovich. Prisrčno vabljeni!

BAMBIČEVA GALERIJA vabi na ogled likovne razstave Mati Zemlja, slikarke Nadje Moncheri, ki bo odprta do 21. septembra; pon-pet: od 10. do 12. in od 17. do 19. ure. Ob sobotah od 17. do 19. ure. Sklad Mitja Čuk, Proseška 131, Opčine.

Zaradi pomanjkanja prostora bomo ostala obvestila objavili v naslednji izdaji.

Obvestila

AD FORMANDUM prireja tečaje: splošno knjigovodstvo, 60 ur - razumevanje računovodskih izkazov, ovrednotenje poslovnih operacij, knjiženje postavk v bilanci; uspešna komunikacija, 33 ur - namenjen malim kmečkim podjetnikom, ki želijo povečati vidljivost podjetja; tipični menuji, 72 ur - sestava jedilnih listov ob upoštevanju sezonskih proizvodov, jedi iz bogate enogastro-nomske tradicije teritorija, praktične vaje v kuhinji, izbira vina za vsako jed; tehnike vinarstva, 50 ur - od grozdja do mošta, način stiskanja, tehnologija v rabi, kakovostni pregled grozdja; vinogradništvo, 64 ur - upravljanje vinograda, tipologija terena, tehnike priprave in obdelave zemlje, načini vzgoje trte in ostale tehnike za pravilno vzgojo trt. Informacije na sedežu v Trstu, Ul. Ginnastica 72, tel. 040-566360, ts@adformandum.eu.

GODBENO DRUŠTVO PROSEK obvešča, da so odprti vpisi v glasbeno šolo za l. 2011/12. Informacije na tel. št. 040-251101 (Bruno) ali 349-2512176 (Irina).

ITALJANSKA USTANOVA ZA SPOZNAVANJE SLOVENSKEGA JEZIKA IN KULTURE sporoča, da so brezplačni popoldanski in večerni tečaji slovenščine vseh stopenj in konverzacije na voljo še septembra. Tečaji bojo potekali tako v prvi kot v drugi polovici meseca, in sicer na prostem na Stadionu 1. maja (ŠZ Bor), ob slabem vremenu pa v prostorih KD Škamperle na Vrdeški cesti 7. Prijave: od 17. do 19. ure v tajništvo ustanove v Ul. Valdirivo 30, tel. 040-761470, izven uradnih ur 338-2118453 ali pa direktno na Stadionu 1. maja od ponedeljka do četrтка od 18. do 19. ure.

JOGA PRI SKLADU MITJA ČUK: v novem središču, na Repentabski 66, se bo v oktobru pričel tečaj joge. Ob torkih 19.30-21.00; ob četrtkih 18.30-20.00. Če bo dovolj prijav tudi ob ponedeljkih zjutraj: 9.00-10.30. Informacije in prijave: Sklad Mitja Čuk 040-212289 ali 349-0981408 (Bruna).

MLADINSKI KROŽEK DOLINA prireja tečaj kitare za malčke in manj mlade. Za vse informacije in vpisovanje pokličite na tel. št. 338-7438682.

PILATES - Skupina 35-55 SKD France Prešeren iz Boljunca sporoča, da vadba Pilatesa poteka v društvenih prostorih v občinskem gledališču po sledočem urniku: torek od 18. do 19. ure popolne začetnice in lanske začetnice, od 19. do 21. ure izkušene telovadke; petek: od 18. do 20. ure izkušene telovadke. Vabljene.

TELOVADBA ZA GOSPE V ZLATIH LETIH - SKD France Prešeren iz Boljunca sporoča, da bo telovadba potekala v društvenih prostorih ob torkih in petkih od 9. do 10. ure. Vabljene.

BAZOVICA 2011 - Narodne noše so dobrodošle na proslavi bazoviških junakov danes, 11. septembra. Zbirališče v Bazovskem domu od 14.00 do 14.30.

BAZOVICA 2011 - TABORNIKI RMV vabijo vse ljubitelje orientacije na BOP - Bazoviški orientacijski pohod, ki bo danes, 11. septembra. Zbirališče bo v športnem centru Zarja, prijave potekajo ob prihodu na kraj tekmovanja od 7.45 do 8.30. Ekipa šteje od 4 do 2 člana, lahko je mešana, mlajši od 14. leta pa tekmujejo v spremstvu polnoletne osebe. Vsaka ekipa naj prinese tudi kompas. Orientacijski pohod se zaključni na vrhu Kokoši, kjer bo kosilo. Od tam bodo ekipe sestopile z ostalimi planinci do prireditvene gora prostora, na katerem bo osrednja proslava. Po proslavi bo nagajevanje. Informacije in predhodne prijave na www.tabornikirmv.it in bop.rmv@gmail.com.

KAPELICA KRALJICE MIRU NA KATINARI Danes, 11. septembra, ob 9. uri bo pri kapelici tradicionalna sv. maša. Ob cerkvenem pevskem zboru, ki ga vodi Oskar Kocijančič bo lonos sodeloval tudi MIPZ Tončka Čok iz Letorja pod vodstvom Manuela Purgerja. Vabljeni!

KROŽEK ZVEZDA vabi v Podlonjer v Ljudski dom, Ul. Masaccio 24, danes, 11. septembra, na tradicionalni praznik grozdja. Odprtje kioskov ob 17. uri. Zvečer ples z duom Melody, ob 19. uri nagajevanje najlepših »špronov« .

ASD CHEERDANCE MLLENIUM sporoča, da se bo športna sezona začela v ponedeljek, 12. septembra. Urniki treningov na Opčinah: Palčki (3-6 let) ponedeljek in petek 16.30-17.30; Beli zajčki (7-10 let) ponedeljek 17.00-18.30 in petek 17.30-19.00; Plavi zajčki (11-14 let) ponedeljek 18.00-19.30, sredo 18.30-20.30 in petek 17.30-19.00; Škratji (over 15) ponedeljek 19.30-21.30, sredo 18.30-20.30 in petek 19.00-21.00. Za informacije in vpis: info@cheerdancemillemium.com ali 349-7597763.

MEPZ IGO GRUDEN obvešča, da bo prva vaja v sezoni v ponedeljek, 12. septembra, ob 20.30. Vabljeni stari in novi pevci.

OD BOR obvešča, da bodo treningi za dekleta letnikov 2000, 1999 in 1998 letos potekali po sledečem urniku: ponedeljek, 18.00-20.00 (Lonjer); sredo, 18.30-20.30 in četrtek, 18.30-20.00 (Stadion 1. Maj). Prvi trening bo 12. septembra. Za informacije: 349-7923007 (Tjaša) ali 349-4782734 (Saša).

KLEKLJANJE pri SKD Tabor - Prosvetni dom: prvo srečanje v torek, 13. septembra, ob 20.15. Tečaj vodi Alenka Križmančič. Priklekljajte se nam!

OD BOR obvešča, da bo prvi trening mini odbojke (letnika 2001, 2002) v torek, 13. septembra, ob 17.30 na Stadionu 1. Maj. Za informacije: 333-1755684 (Silva) ali 349-7923007 (Tjaša).

OTROŠKI PEVSKI ZBOR GLASBENE MATICE bo imel vaje v Dijaškem domu ob torkih ob 16.30 oz. ob 17.30 (otroci bodo razdeljeni po starostnih skupinah). Prvi sestanek bo v torek, 13. septembra, ob 16.30 v Dijaškem domu. Vabljeni vsi od 4. do 13. leta!

TPPZ PINKO TOMAŽIČ obvešča, da bo v torek, 13. septembra, ob 20.45 redna pevska vaja. Vabljeni tudi novi pevci.

JOGA - SKD France Prešeren iz Boljunca sporoča, da se bo vadba joge začela v sredo, 14. septembra, ob 18.30 do 20.00 v društvenih prostorih gledališča. S seboj prinesite podlogo za vadbo. Vabljeni.

SKD IGO GRUDEN vabi na prvo vajo otroškega pevskega zbora v sredo, 14. septembra, ob 18.30.

SKD TABOR - PLESNA DELAVNICA ob sredah ob 15.30 in 16.30 za osnovnošolke/ce, ob 17.45 za srednješolke/ce v mali dvorani Prosvetnega doma na Opčinah. Začetek v sredo, 14. septembra. Tečaj vodi Jelka Bogatec. Vabljeni!

UPRAVA OBČINE DOLINA obvešča, da bo Urad Demografskih služb (Anagrafski-Matični in Volilni urad) ostal zaprt javnosti 14., 15. in 16. septembra, zaradi izpopolnjevalnega tečaja uslužbencev v zvezi s 15. Splošnim popisom prebivalstva in stanovanj za l. 2011. Zagotovljene nujne storitve matičnega urada (prijave smrti/rojstva na občinskem ozemlju).

ZBOR JACOBUS GALLUS obvešča, da bo z vajami začel v sredo, 14. septembra. Vaje bodo potekale od 20. ure vsako sredo in petek v prostorih Glasbene matice Trst, Ul. Montorsino, 2. Vabljeni k sodelovanju nove pevke in pevci. Info: +39 328-7012371.

50 LETNIKI OBČINE DOLINA bomo skupaj praznovali okroglo obletnico z avtobusnim izletom in kosilom v Radovljici, v soboto, 1. oktobra. Prijave in informacije do 15. septembra, na tel. št. 3488833730 (Paolo) ali 3334528269 (Viviana).

AŠD MLADINA obvešča, da se bodo v oktobru pričeli tečaji za l. 2011/12 v bivšem občinskem rekreatoriju v Križu, št. 441: »Hip hop in breakdance« oz. tečaj modernih plesov za osnovnošolce ob ponedeljkih od 16.30 do 18.00, za srednješolce in višješolce ob ponedeljkih od 15.00 do 16.30. Poskusna vaja in seja v ponedeljek, 26. septembra ob navedenih urah. Pred tekmanmi se bodo vaje vršile tudi ob sredah. Tečaj bosta vodila trener Samo Polutak Kos ter Sara Brelih. Info na tel. 329-9751782; »Tai chi chuan« - vadba se bo odvijala ob četrtkih od 19.30 do 21.00. Prva brezplačna vaja v sredo, 15. septembra, ob 19.30. Tečaj bo potekal pod vodstvom inštruktorice Vladimire Guštin, tel. št. 349-3136949; »Trebušni ples« ob ponedeljkih od 18.30 do 19.30 pod vodstvom profesionalne orientalske plesalke Yasmin Anuby. Poskusna vaja v ponedeljek, 26. septembra, ob 18.30. Info na tel. 333-5663612; tečaj »Belly gym« ob ponedeljkih od 10. do 11. ure pod vodstvom Yasmin Anuby. Poskusna vaja v ponedeljek, 26. septembra, ob 10. uri. Info na tel. 333-5663612.

SKD TABOR OPČINE - PROSVETNI DOM: v četrtek, 15. septembra, vpisovanje in začetek rekreativne telovadbe: tri tečaji dopoldne in dva popoldne po ustaljenih urnikih. Vabljeni!

TRŽAŠKO ZDRUŽENJE DIABETIKOV ONLUS priredi v četrtek, 15. septembra, ob 17. uri v dvorani Baroncini zavarovalnice Generali (Ul. Trento 8) predavanje na temo Kako živeti 100 let z dobrim zdravjem. Po uvodnih besedah predsednice združenja Diabete domani Paole Nodari bo predaval direktor oddelka za nefrologijo in dializo tržaške bolnišnice, prof. Giovanni Oliviero Panzetta. Vabljeni!

ZBOR P'D LATNKOM sporoča, da bo prva vaja v sezoni v četrtek, 15. septembra, ob 19. uri. Vabljeni novi pevci, mladi, stari in vsi, ki ljubijo družbo in petje!

DAN SRCA - DOLINA Odbornišтво za Socialno skrbstvo občine Dolina obvešča, da bo v petek, 16. septembra, na Županstvu Občine Dolina, dvorana občinskega sveta, z urnikom od 8.00 do 12.30, potekala pobuda »Dan srca« v sodelovanju z združenjem Cuore amico iz Milj. Ob tej pri-

liki daje občina Dolina na razpolago dva brezplačna krvna izvida na osebo, za skupnih 200 izvidov.

GLASBENA ŠOLA PIHALNEGA ORKESTRA RICMANJE prireja dan odprtih vrat v petek, 16. septembra, od 16.30 do 20.00 in v soboto, 17. septembra, od 9.00 do 13.00 v osnovni šoli Ivan Trinko Zamejski v Ricmanjih. Potekale bodo predstavitve instrumentov in glasbenih tečajev. Vstop je prost.

GODBENO DRUŠTVO NABREŽINA obvešča, da so odprti vpisi v glasbeno šolo za l. 2011/12. Informativni sestanek bo v petek, 16. septembra, ob 18. uri na sedežu godbe. Informacije na tel. št.: 348-4203196 (Niko).

† Nenadoma nas je zapustil naš dragi

Paolo Ugrin

Žalostno vest sporočajo

žena Claudia, hčerka Virginia, sinček Gabriele, brat Peter z Eriko, nečaka Matia in Tea, tasta, svaki, prijatelji in sorodniki vsi

Pogreb bo v četrtek, 15. septembra, ob 10. uri v cerkvi v Barkovljah. Sledila bo sv. maša in pokop na barkovljanskem pokopališču.

Namesto cvetja darujte za barkovljansko župnijo ali za SKD Barkovlje ali za TPK Sirena

Barkovlje, Kneževina Monako, 11. septembra 2011 Pogrebno podjetje Alabarda
Sočustvujemo
Andrej, Monica in Sandi
Ciao, predragi prijatelji!
Claudio
Topel objem
Veronika in Vanja ter mama
Ostal boš za vedno v naših srcih. Hvala, dragi Paolo.
Edi, Eva, Ruben, Boris in Tea
Dragi prijatelj Paolo, sočustvujemo s tvojo družino
Edi, Paola in Bojana, Claudio, Walter, Marina, Igor, Marisa, Guido, Tanja, Radovan, Iztok, Vasilij, Dani, Damjana, Katy, Sonja, Roberto, Sandi, Edi, Mara
Ciao Paolo, tvoja prijaznost in dobrsročnost bosta ostali v našem večnem spominu.
Sestrična Nadia z družino ter Marco in Elena Zennaro

† Zapustila nas je naša draga

Vittoria (Zmaga) Puppis vd. Škerlavaj

Žalostno vest sporočajo

svojci
Trst, 11. septembra 2011 Pogrebno podjetje Alabarda
Ciao, Vittoria
Laura

Nedelja, 11. septembra 2011

7

† Po dolgem in mirnem življenju nas je dne 8. septembra zapustil

Alessandro Scoria

podjetnik, učitelj življenja in človek poln humanosti

Žalostno vest sporočajo

hči Franca, zet Paolo, vnuka Giuliano in Alessandro ter ostali sorodniki. Pridružujejo se nečaka Marino in Oliviero Scoria z družinama ter upravni odbor, uslužbenci in sodelavci podjetja Cave Pietra Scoria Srl.

Trst, Benetke, 11. septembra 2011

Ob izgubi dragega Sandrota sočustvujejo s svojci

odbor AŠD-CSD Zarja in prijatelji

ZAHVALA

Marija Mauri vd. Mauri

Zahvaljujemo se vsem, ki ste nam bili ob strani v tem žalostnem trenutku in ki ste na katerikoli način počastili njen spomin.

Posebno se zahvaljujemo duhovnikom g. Vončini, Gerdolu in Lampretu, cerkvenim pevcem in g.e županji Premolin za občutene besede.

Družina
Pogrebno podjetje Alabarda
ZAHVALA
Pepi Legiša
Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste na katerikoli način počastili njegov spomin. Posebna zahvala naj gre g. župniku Giorgiu Gianniniju za pogrebni obred, zdravnici Ireni Tavčar za oskrbo, županu Giorgiu Retu za izkazano pozornost in bližino, Martinu Breclju za poslovilne besede in Hermanu Antoniču ter zboru Fantje izpod Grmade za petje v cerkvi in na pokopališču.

Žalujoči svojci

Devin, 11. septembra 2011	
10.9.2004	10.9.2011

Gunther

V spomin na ljubljene sina.

Boris Hervatin in Luciana

Mala Mila je brata

Nadana

dobila.
Mamici Alexi in očku Daliboru
iskreno čestitamo!

Katja, Maja in Tanja

Čestitke

Danes slavita zlato poroko FRANJA in LINKO VIŽENTIN. Ob tako pomembnem dosežku jima iskreno čestitata Jolanda in Mario Peric z družino.

Nasha nona FRANJA in nono LI-NO danes praznujeta 50. letnico poroke. Zlata voščila jima pošiljajo Vesna, Lejla, Anna, Liam in Ajlin.

V Nabrežini praznujeta danes zlato poroko FRANJA in LINKO VI-SENTIN. Vse najboljše jima želi nabrežinska župnijska skupnost.

Magda in Vojmir sta postala nonota, Ana pranona in Maruša teta, ker se je rodil JAN in še posebno razveselil mamo Lauro in očka Mitjo. Vsem sorodnikom SKD Barkovlje čestita, malemu Janu pa želi zdravja in veliko ljubezni.

ALEKSJA! Iskrene čestitke in najlepše želje ob tvojem rojstnem dnevu. Kdo smo, ugani sama ti!

En kozarček pelinkovca boš z nami popila, ker boš danes visok jubilej slavila. Noni ALMI voščimo vse najboljše vsi, ki jo imamo radi.

Dragi gospe ANČI želimo še na mnoga srečna leta ter ji hvaležno pojemo »Bog vas živi« ŽPS Trebče in vsi iz Trebč, ki jo imamo radi.

Mamico Valentino in očka Denisa je osrečil mali DANJEL. Srečni družini čestitamo, malemu junaku pa želimo, da bi lepo rasel in da bi bil vsem v veliko veselje. Nona Albina, strici in tete z družinami.

Pridružil se nam je bratranec DANJEL. S starši se veselimo, Danjelu veliko lepega v življenju želimo. Alenka z Angelom, Edvin, Martin, Mija in Andrej.

Jutri bosta slavila okroglo obletnico kraški par MAJDA in MILKO. Iz srca jima čestitajo sin Marko s Ketty, Tonko in Mirela ter vnukinja Sara, ki jima da 40 poljubčkov.

Lekarne

Nedelja, 11. septembra 2011

Lekarne odprte od 8.30 do 13.00

Oširek 4, Ul. Alpi Giulie 2, Trg Sv. Ivana 5, Milje - Ul. Mazzini 1/A, Sesljan. Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00 Oširek Sonnino 4 (040 660438), Ul. Alpi Giulie 2 (040 828428), Milje - Ul. Mazzini 1/A (040 271124)

Sesljan (040 208731) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte od 16.00 do 20.30

Oširek Sonnino 4, Ul. Alpi Giulie 2, Trg Sv. Ivana 5, Milje - Ul. Mazzini 1/A. Sesljan (040 208731) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Trg Sv. Ivana 5 (040 631304).

Od ponedeljka, 12.,

do sobote, 17. septembra 2011

Običajni urnik lekarn:

od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00 Ul. Cavana 11 (040 302303), Oširek Osoppo 11 (040 410515).

Boljunec (040 228124) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30 Ul. Cavana 11, Oširek Osoppo 11, Ul. Settefontane 39.

Boljunec (040 228124) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Ul. Settefontane 39 (040 390898).

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega

podjetja in bolnišnic: 040 399-1111. Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaskih bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Izleti

O.N.A.V. - Tržaška sekcija italijanskega združenja pokaševalcev vina organizira v soboto, 1. oktobra, celodnevni izlet v domovino Prosecca z obiskom kleti, kosilom in obiskom gradu Castelbrando. Info in prijave na www.onav.it, trieste@onav.it ali tel. št. 333-4219540 (Luciano), 340-6294863 (Elio).

TRŽAŠKA KMETIJSKA ZADRUGA organizira tradicionalni izlet oljkarjev, ki se bo odvijal 5., 6. in 7. oktobra. Izleta se lahko udeleži kdorkoli. Z avtobusom se boste letos odpeljali na »Costo Azzurro«, kjer si boste ogledali Nizzo in Montecarlo, Genova, v petek Sanremo in okolico z obiskom v znani ligurski torkliji. Ob prenočitvi bosta v Sanremu. Podrobni program in ostale informacije v jutranjih urah na tel. št. 040-8990103 (Laura), 040-8990108 (Roberta).

Osmice

DRUŽINA ŠUC je odprla osmico, Briški št. 18.

GABRIEL PERTOT (Špi)ni je odprl osmico v Nabrežini, stara vas 10. Vabljeni!

OSMICA je odprta pri Davidu v Samatorci št. 5. Vabljeni! Tel. št.: 040-229270.

OSMICA je odprta pri Štolfovih, Salež št. 46. Nudimo domače dobrote. Tel. št. 040-229439.

OSMICO je v Borštu št. 57 odprl Zahar. OSMICO sta odprla Corrado in Roberta na cesti za v Slivno. Tel. št.: 338-3515876.

OSMICO sta odprla Andrej in Ivan An-tonič, Cerovlje 34. Vabljeni! Tel. št. 040-299800.

OSMICO sta odprla Igor in Roberta. V LONJERJU je pri Županovih odprta osmica. Gabriel bo vesel vašega obiska. Tel. št.: 338-3976187.

V MAVHINJAH 58/A je odprla osmico družina Pipan - Klarič. Toplo vabljeni! Tel. 040-2907049.

ŠAVRON ROBERTO je odprl osmico v Zgoniku št. 34. Pričakuje vaš obisk! Tel. št. 347-2511947.

Kino

AMBASCIATORI - 16.20, 18.15, 20.15, 22.15 »Super 8«.

ARISTON - 17.00, 18.45, 21.00 »L'ultimo terrestre«.

CINECITY - 11.05, 14.50, 17.20, 19.50, 22.15 »Super 8«; 11.10, 15.10, 17.30, 19.50, 22.10 »Contagion«; 11.00, 13.15, 15.30, 17.45, 20.00, 22.15 »Box office - 3D«; 18.50, 20.30, 22.10 »Vasco Rossi - Questa storia qua«; 11.00, 13.15, 15.30, 17.45, 20.00, 22.05 »Bad teacher - Una cattiva maestra«; 11.00, 14.50, 17.15, 19.40, 22.05 »Lantern verde - 3D«; 10.50, 11.20, 12.50, 13.25, 14.50, 15.30, 16.50, 17.35, 19.40, 21.45 »Kung fu Panda 2 - 2D«.

FELLINI - 15.45 »I pinguini di Mr. Popper«; 17.15, 18.50, 20.20, 22.00 »Vasco Rossi - Questa storia qua«.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ullica Giotto 8) 16.30, 18.20, 20.10, 22.00 »Cose dell'altro mondo«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Terraferma«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Tutta colpa della musica«.

KOPER - KOLOSEJ - 20.15, 22.10 »Brez povratka 5 - 3D«; 18.00 »Harry Potter in Svetinje smrti - 2. del«; 17.30 »Pirati s Karibov: Z neznanimi tokovi«; 16.00, 18.10 »Smrkci 3D«; 20.30 »Transformerji 3«; 20.10 »Vzpon Planeta opice«.

KOPER - PLANET TUŠ 21.05 »Zame-njava«; 12.00, 13.40, 15.00, 16.00, 17.20, 18.20, 19.40 »Smrkci 3D (sin-hr.)«; 11.45, 14.05, 16.25, 18.45 »Smrkci (sinhr.)«; 11.40, 14.40, 16.50, 19.00, 21.10 »Huda učiteljica«; 20.40, 21.50 »Brez povratka 5 - 3D«; 12.50, 15.30, 18.10, 20.50 »Ta nora ljubezen«; 12.10, 15.50, 18.00, 20.30 »Oskrbnik«.

LUJSKIVRT - 21.15 »Manuale d'amore 3«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »Contagion«; Dvorana 2: 16.10, 20.35 »Box Office - 3D«; 18.00, 22.20 »Box Office - 2D«; Dvorana 3: 16.10,

SEPTEMBRSKI VAŠKI PRAZNIK IN RAZSTAVA-SEJEM TIPIČNIH PRIDELKOV KRASA
DANES v Gročani
ob 10.00: odprtje razstave-sejma tipičnih pridelkov Krasa in Brega ter kioskov
ob 17.00: nastop TROBILNEGA ANSAMBLA PIHALNEGA ORKESTRA IZOLA
ob 19.00: ples s skupino MLADI KRAŠKI MUZIKANTI
Praznik prireja SKD Krasno polje Gročana, Pesek, Draga v okviru pobude »Dnevi kmetijstva, ribištva in gozdarstva« v sodelovanju s Pripravljalnim odborom, Občino Dolina in Kmečko zvezo Trst.

Ob podpori Avtonomne dežele Furlanije Julijske krajine, Zadrúžne kraške banke in družbe SIOT
ZKB

17.30, 20.45 »Kung fu Panda 2 - 2D«; 19.00, 22.15 »Lantern verde«; Dvorana 4: 16.10, 17.40, 19.10, 20.40, 22.15 »Bad teacher - Una cattiva maestra«.

SUPER - 16.15, 19.45 »Ruggine«; 18.00, 21.40 »Solo per vendetta«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 15.45, 17.50, 20.10, 22.10 »Contagion«; Dvo-rana 2: 16.00, 18.10 »Lantern verde - 3D«; 20.20, 22.15 »Bad teacher - Una cattiva maestra«; Dvorana 3: 15.40, 17.45, 20.00, 22.00 »Super 8«; Dvo-rana 4: 15.50, 17.15, 18.40, 20.15, 22.20 »Questa storia qua«; Dvorana 5: 17.30, 20.00, 22.00 »Cose dell'altro mondo«; 16.00 »Kung fu Panda 2«.

ričela v torek, 13. septembra.

Šolske vesti

DIDAKTIČNO RAVNATELJSTVO DO-LINA obvešča, da se pouk na osnov-nih šolah in vzgojne dejavnosti v otroških vrtcih prične v ponedeljek, 12. septembra, od 8. do 13. ure (brez ko-sila). Podrobnejše informacije o po-teku in organizaciji učnih dejavnosti bodo starši prejeli prvi dan pouka ob prihodu v vrtec oziroma šolo.

DIDAKTIČNO RAVNATELJSTVO NA OPČINAH sporoča, da bo prvi dan pouka v otroških vrtcih in osnovnih šolah v ponedeljek, 12. septembra, od 8. do 12. ure brez kosila. Od 13. sep-tembra dalje bo v vrtcih pouk v ju-tranjih urah s kosilom, v osnovnih šo-lah pa ob rednem urniku.

DRŽAVNA SREDNJA ŠOLA SREČKO KOSOVEL sporoča, da bo prvi dan pouka v ponedeljek, 12. septembra in sicer na Opčinah od 8.00 do 12.40 in na Proseku od 7.55 do 12.35.

OBČINA ZGONIK sporoča, da bo služ-ba šolskega prevoza začela delovati v ponedeljek, 12. septembra. Odpade le povratek iz srednje šole na Proseku 12. in 13. septembra. Urnike bodo učen-ci dobili prvi dan pouka. Info na tel. št. 040-229150 (Občina Zgonik).

RAVNATELJSTVO DRŽAVNE SREDNJE ŠOLE S. GREGORČIČ iz Doline spo-roča, da se bo pouk pričel v ponedel-jek, 12. septembra, od 7.45 do 12.35. Dijaki naj imajo s seboj pisala in be-ležko. Torek, 13. septembra, pa se bo začel pouk po rednem urniku.

RAVNATELJSTVO LICEJA F. PRE-ŠERNA obvešča, da se bo pouk zač-el v ponedeljek, 12. septembra, ob 10. uri v šolskih prostorih. Veroučitelj sporoča, da bo začetna šolska maša isti dan ob 9. uri pri Sv. Ivanu.

RAVNATELJSTVO PEDAGOŠKEGA IN DRUŽBOSLOVNEGA LICEJA A. M. SLOMŠKA sporoča, da se bo po-uk začel v ponedeljek, 12. septembra, ob 8. uri.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA pri Sv. Jako-bu obvešča, da se bo pouk v š.l. 2011/12 začel v ponedeljek, 12. sep-tembra: v otroških vrtcih pri Sv. Ja-kobu, v Škednju in v vrtcu Jakobu Uk-marja ob 7.30; na osnovnih šolah Ri-bičič-Širok in Grbec-Stepančič ob 8.00; na nižji srednji šoli Ivana Can-karja ob 7.50. Pouk se bo v otroških vrtcih in na osnovnih šolah končal ob 13. uri s kosilom, na nižji srednji šo-li pa kot običajno ob 13.35.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA VLADIMIR BARTOL (na Vrdeli) sporoča, da se bo pouk za vse stopnje šol začel v pone-deljek, 12. septembra, od 8.00 do 12.30 brez kosila. Nadaljnje informacije bodo starši dobili prvi dan pouka. OBČINA REPENTABOR sporoča, da se bo služba šolskega prevoza za osno-vno in srednjo šolo ter otroški vrtec pričela v torek, 13. septembra. Urnik za prihod v šolo oz. vrtec ostane ne-spremenjen, za odhod iz šole pa bo odvisen od urnika konca pouka. Šol-ska menza se bo ravno tako pričela v torek, 13. septembra.

Mali oglasi

IŠČEM HIŠO v vrtom v najem, po mož-nosti na Krasu v bližini Trsta. Tel. 333-2866351.

DAJEM V NAJEM večji prostor v Do-lini. Poklicati na tel. št. 348-5913170.

KNJIGE ZA 3. RAZRED znanstvenega liceja F. Prešeren, naravoslovna smer, nujno iščem. Tel. št. 339-6663863.

KROMPIR, neškropljen in pridelan brez umetnih gnojil, prodajamo v Mavhinjah po 1,00 evro na kg. Tel. št.: 328-3625499.

MLADA GOSPA išče delo kot hišna po-močnica, pomaga tudi v gostinstvu. Tel. št. 327-6157659.

PODARIM LEPE MALE MUCKE - kli-cati ob popoldanskih urah na tel. št. 339-3036533.

PRODAM belo grozdje, malvazijo. Tel. št.: 348-3127194.

PRODAM belo grozdje. Tel. št. 040-280674.

PRODAM domač neškropljen krompir. Tel. št.: 040-2024228.

PRODAM kad za grozdje, 10 kvintalov. Tel. št.: 040-814212.

PRODAM knjige za jezikovni licej F. Prešeren - 1. razred. Tel. št.: 335-6479875, 040-281389.

PRODAM knjige za srednjo šolo in iš-čem Zgodovinski atlas. Tel. št.: 040-200622.

PRODAM AVTO ford KA 1.3 letnik 2004 euro 4, airbag, ABS, vvtoradio, klima, servovolán, 89.000 km, tel. št. 040-291477, 348-5756778 (Ivana).

PRODAM KNJIGE italijanščine, an-gleščine in matematike za znanstve-ni in klasični licej. Zainteresirani naj pokličejo na številko 348-4661852.

PRODAM belo grozdje. Tel. št. 040-281153 ali 348-5648033.

PRODAM 6 kvintalov grozdja cabernet s sladkorno stopnjo 21. Tel. 0481-485701, 339-7965001.

PRODAM grozdje vseh vrst. Tel. št.: 040-821791.

PRODAMO belo in črno grozdje. Tel.: 040-281166 ali pa 348-4843271.

V NEDELJO smo na Kraški Ohceti v osmici Brdine pozabili digitalni foto-grafski aparat sony cybershot W570 črne barve. Poštenega najditelja pro-simo naj kliče na 347-2785799.

Loterija

	10. septembra 2011
Bari	43 24 21 90 16
Cagliari	30 49 52 90 13
Firence	57 87 7 75 25
Genova	84 82 19 57 12
Milan	3 69 62 21 45
Neapelj	6 87 53 74 21
Palermo	59 48 37 67 47
Rim	56 17 80 22 53
Turin	36 5 9 75 49
Benetke	45 25 77 73 8
Nazionale	67 76 13 32 87

Super Enalotto

	Št. 109
2 8 9 29 53 75 jolly 83	
Nagradni sklad	3.218.305,47 €
Brez dobitnika s 6 točkami Jackpot	60.821.868,70 €
Brez dobitnika s 5+1 točkami	–€
30 dobitnikov s 5 točkami	16.091,53 €
2.841 dobitnikov s 4 točkami	169,92 €
88.906 dobitnikov s 3 točkami	10,85 €

Superstar

	63
Brez dobitnika s 6 točkami	–€
Brez dobitnika s 5+1 točkami	–€
Brez dobitnika s 5 točkami	–€
7 dobitnikov s 4 točkami	16.992,00 €
378 dobitnikov s 3 točkami	1.085,00 €
4.662 dobitnikov z 2 točkama	100,00 €
26.972 dobitnikov z 1 točko	10,00 €
51.460 dobitnikov z 0 točkami	5,00 €

Gledališka šola

STUDIO ART

začenja vpisovanja

v š.l. 2011/2012

PRIDRUŽI SE NAM!!!

prvo srečanje

v ponedeljek,

26.9.2011, ob 17.30

v Kulturnem domu v Trstu

več informacij o šoli na:

www.infostudioart.com

ali 0039 347 761 52 87

V PODLONJERJU imam biološke če-šplje, zrele za marmelado. Pridite, sa-mi si jih boste nabirali ter jih plačali po vaši volji. Tel. št.: 040-576116.

ŠTUDENTOM ne kadilcem dajemo v najem popolnoma opremljeno enos-obno stanovanje v Ljubljani, primer-no za dve osebi. Informacije na stu-dentlj@yahoo.com.

Poslovni oglasi

PRODAJAMO belo in črno groz-dje v Zgoniku.

339-2958777 ali 338-1239944

GOSPA Z IZKUŠNJAMI išče de-lo: likanje, pospravljanje, var-stvo.

00386-31-879781

IŠČEM OSEBO za pomoč pri učenju angleščine in nemščine za višjo šolo.

Tel.040-422688 14.00-15.00

IŠČEM ZANESLJIVO VARUŠKO

2-krat tedensko ob popoldan-skih urah v dolinski občini.

Tel.340-7978625

IŠČEM ZANESLJIVO VARUŠKO

2-krat tedensko ob popoldan-skih urah v dolinski občini.

Tel.340-7978625

TPK SIRENA IŠČE upravitelja društvenega bara.

Tel. 040-422696 ob ponedeljkih in petkih od 18.00 do 20.00 ure.

Kam po bencin

Danes bodo na Tržaškem obratova-le naslednje črpalke:

AGIP: Miramarski drevored 49, Ka-tinara - Ul. Forlanini

SHELL: Žavljce (Milje)

ESSO: Drevored Campi Elisi, Trg Valmaura, Zgonik - Državna cesta 202

Goriški prostor

Ulica Garibaldi 9
tel. 0481 533382
fax 0481 532958
gorica@primorski.eu

Primorski
dnevnik

ŠTANDREŽ - Uradna predaja namenu predvidena konec septembra

Vaški trg dočakal kosca, čaka pa še na razsvetljavo

Podjetji IRIS in ENEL se še nista dogovorili, kdo mora poskrbeti za osvetljevanje

Predsednik rajona Marjan Brescia med včerajšnjim vzdrževanjem zelenice novega vaškega trga (levo), lampijoni še čakajo na priključitev na električno omrežje (spodaj)

FOTO D.R.

V pričakovanju na uradno predajo namenu je v prejšnjih dneh štandreški trg dočakal kosca, še vedno pa čaka na razsvetljavo. Med poletjem je zelenice štandreškega trga zarasla visoka trava s plevelom vred, pokositi pa bi jo moralo gradbeno podjetje Adriacoos, ki je opravilo prekvalifikacijski poseg. Z goriške občine so nekajkrat poklicali na sedež podjetja v Latisano, kjer so vsakič dobili zagotovilo, da naj bi delavci v kratkem prišli v Štandrež in poskrbeli za ureditev zaraslih zelenic. Da je obnovljeni trg dajal videz zapuščenosti in zanemarjenosti, ker delavcev iz Latisane ni bilo na spregled, je poleg domačinov in mimoidočih ugotovil tudi goriški župan Ettore Romoli. Pristojnim občinskim službam je zato naročil, naj poskrbijo za ureditev zelenic, tega pa občinski delavci niso storili, ker bi občina s košnjo tvegala prijavo zaradi davčne škode. Za trg je namreč do uradne predaje namenu odgovorno gradbeno podjetje, ki bi zato moralo poskrbeti tudi za njegovo vzdrževanje. »Ker me je bilo sram tega, kako je visoka trava, sem prosil za pomoč predsednika štandreškega rajonskega sveta Marjana Brescia,« je včeraj priznal župan Romoli, Brescia pa se je na njegovo prošnjo že odzval. V petek je pokosil travo, včeraj pa jo je pograbil in odpeljal ter s tem ponovno dokazal, da rajonski sveti s svojimi predsedniki in svetniki niso sami sebi namen, pač pa imajo na teritoriju nezamenljivo vlogo. Brescia je sicer za trg skrbel tudi med poletjem, ko so bila na novo zasajena drevesa potrebna vode. Štandreški predsednik je redno zalival drevesa, kljub temu pa sta dve usahnili, saj sta bili skupaj z vsemi ostalimi posajeni prepozno.

Župan Romoli je včeraj tudi pojasnil, da so gradbena dela na štandreškem trgu v glavnem zaključena, zataknilo pa se je pri razsvetljavi, zaradi česar podjetje Adriacoos ne more uradno predati trga občini. Na trg so že pred nekaj meseci namestili drogove za javno razsvetljavo, vendar lampijonov niso povezali na električno omrežje, zaradi česar v večernih in nočnih urah še vedno ne svetijo. Po županovih besedah si odgovornost za priključitev na električno omrežje podajata podjetji IRIS in ENEL, ki se doslej še nista dogovorili, kdo mora poskrbeti, da bo štandreški trg ponoči osvetljen. Župan napoveduje, da se bo v prihodnjih dneh zavzel za rešitev težave, saj je uradna svečanost ob predaji namenu novega trga predvidena konec septembra, kot se je občina že dogovorila s štandreškim rajonskim svetom. (dr)

GORICA - Spomin na Goriško fronto

»Mučenci bodo končno dobili ime in priimek«

»S prihodnjim letom upamo, da bodo mučenci dobili ime in priimek.« Tako je včeraj pred železniško postajo v Gorici poudaril predsednik krajevne sekcije VZPI-ANPI Mirko Primožič med svojim krajšim nagovorom na svečanosti v spomin na padle v bojih med Goriško fronto. Primožič je opozoril, da je na pročelju postaje nameščena spominska plošča, ki je generično posvečena mučenikom za svobodo Italije, zato pa je prišel čas, da padli dobijo tudi ime in priimek. Dne 12. septembra leta 1943 je namreč skupina tržiških delavcev zavzela goriško železniško postajo in jo ves dan branila pred nemškimi vojaki, ki so v večernih urah prevladali zaradi prihode okrepitve iz Vidma. V bojih je padlo nekaj delavcev, drugi so bili ranjeni, sploh pa je bila bitka med

prvimi dejanji italijanskega odporništva in slovenskega narodnoosvobodilnega boja. Primožič je opozoril, da so že poslali prošnjo po postavitvi dvojezične plošče na goriško občino, ki jo zdaj mora posredovati ustanovi za narodno zgodovino (»Deputazione di storia«). »Pričakujemo, da bomo ploščo končno namestili na postajo v začetku prihodnjega leta,« je še povedal Primožič.

Na včerajšnji svečanosti v priredbi zvez VZPI-ANPI in AVL je spregovoril tudi Ivan Bratina, ki se je poleg bojev na Goriški fronti spomnil tudi mladih žrtev pokola v Oslu. Ubil jih je fašistični, neonacist, ki se odkrito sklicuje na nacistične in fašistične vrednote, le-te pa se nevarno širijo po Evropi, čemur se je po Bratinovih besedah treba odločno upreti.

Včerajšnja položitev venca

BUMBACA

ŠOLA - Jutri

Vrnitev v klopi

Višješolci so se že v četrtek vrnili v šolske klopi, jutri pa bodo na vrsti osnovnošolci in otroci vrtecev večstopenskih šol iz Doberdoba in Gorice. Kot smo že poročali, se šolsko leto začneja sredi gradbišč in s selitvami. Med posegi izstopajo širitvena dela na nižji srednji šoli v Doberdobo, zaradi katerih bodo nižješolci do sredine oktobra nastanjeni v osnovnošolskem poslopju, za učence 3., 4. in 5. razreda osnovne šole Prežihovega Voranca pa bo pouk v sprejemnem centru Gradina. Vsi doberdobski osnovnošolci in nižješolci se bodo jutri ob 7.45 skupaj zbrali na dvorišču osnovne šole, kjer bodo starši dobili vsa navodila glede prvega obdobja šolskega leta.

Večstopenska šola Doberdob obvešča, da bo jutri pouk na osnovnih šolah Prežihovega Voranca v Doberdobo potekal od 7.45 do 13.10, Petra Butkovića v Sovodnjah od 7.50 do 12.50, na Vrhu od 7.55 do 13.20 in v Romljanu od 7.55 do 13. ure. Na doberdobski nižji srednji šoli bo pouk od 7.45 do 13.45, v vrtcih v Doberdobo od 7.45 do 12. ure, v Sovodnjah ob 7.30 do 12. ure in v Romljanu ob 7.45 do 12. ure, za rupenske otroke na Vrhu pa od 7.40 do 12. ure. V vrtcih jutri ne bo kosila.

Z Večstopenske šole v Gorici sporočajo, da bo jutri v otroških vrtcih v Ulicah Brolo in Fabiani, v Pevmi in v Števerjanu pouk od 7.30 do 12. ure brez kosila. V Štandrežu bo pouk od 7.45 do 12. ure brez kosila, v Bračanu pa od 7.30 do 13. ure s kosilom. V osnovnih šolah bo pouk od 8. do 13. ure, v osnovni šoli Ludvik Zorzut v Bračanu od 7.40 do 12.40, v osnovni šoli Gradnik v Števerjanu pa od 7.50 do 12.50. Na nižji srednji šoli Ivan Trinko v Gorici bo pouk od 8.15 do 13.45.

GORICA - Demokratska stranka

Podpise bodo zbiral tudi po slovenskih vaseh

Kampanja za ukinitve volilnega zakona se začneja v torek

Goriška Demokratska stranka (DS) bo z zbiranjem podpisov za ukinitve državnega volilnega zakona, znanega z nazivom »Porcellum«, začela v torek na skupščini stranke, ki bo z začetkom ob 20.15 potekala v Kulturnem domu v Gorici. »DS je odločno za spremembo sedanjega volilnega zakona, ki ne dovoljuje neposredne izvolitve poslancev in senatorjev. Tajnik DS Pier Luigi Bersani je kot prvi podpisnik že vložil v parlamentu nov zakonski osnutek, vlada in sedanja večina pa ga gotovo ne bosta upoštevala oz. bosta z obravnavo le-tega zavlačevali do konca mandata, saj le z neposrednim izbiranjem izvoljenih premier Berlusconi drži skupaj sedanjo večino,« pravijo v DS.

Goriško-števčarski krožek stranke je na četrtkovem zasedanju vodstva prevzel nase organizacijo pobud za zbiranje podpisov, ki jih bo tajnik Giuseppe Cingolani predstavil na torkovi skupščini. Podpise bodo zbiral na več krajih, občani pa lahko oddajo svoj podpis tudi na županištvih. Koordinacija Slovencev v DS sporoča, da bo zbiranje podpisov potekalo tudi po slovenskih vaseh.

NOVA GORICA - Vrhunec občinskega praznika in podelitev občinskih nagrad

S spojem nezdružljivega mesto imelo kaj pokazati

Župan: »V luči čezmejnih vezi smo obrnili novo stran in usmerili moči v večjo prepoznavnost Goriške«

Nova Gorica ima kaj pokazati. Ima umetnike, intelektualce, gospodarstvenike, duhovnike, društva ..., katerih delo v skupnosti ne ostane prezrto. To je novogoriška mestna občina v petek zvečer dokazala s slovesno podelitvijo nagrad letošnjim občinskim nagrajencem v Slovenskem narodnem gledališču. Delček novogoriške ustvarjalnosti je bil domiselno prikazan tudi z izborom nastopajočih v kulturnem programu, v katerem je režiser Radoš Bolčina spretno združil na prvi pogled nezdružljivo: opero, mažoretke, tolkala, break-dance in violino. Letos sta bili prvič združeni osrednja slovesnost ob občinskem prazniku in slavnostna seja novogoriškega mestnega sveta s podelitvijo občinskih nagrad.

Na prvi pogled skromna scenografija na odru se je skozi dogajanje bogatila plast za plastjo. Po uvodni Zdravljici, ki jo je odpela Tatjana Mihelj, so srčni utrip celotne prireditve narekovali tolkalisti Tom Hmeljak, Andrea Fontana in Rok Škarabot, ki so s svojimi instrumenti dobesedno lebdeli nad prizoriščem in se vključevali v skorajda vsako točko nastopajočih: novogoriške mažoretke so tokrat korakale v ritmu tolkal in ob zvokih violine Mojce Križnič, z baletnimi elementi so pospremile nastop sopranistke Julije Kramar, z vmesnimi točkami pa so občinstvu dihal jemali Go-Breakersi, ki so poleg break-dancea v nastope vključevali še elemente izraznega plesa in bili celo del scenografije kot stalno spreminjajoča se senčna kulisa v ozadju. Prepletanje navidezne nezdružljivosti nastopajočih pa je doseglo vrhunec pri sklepih točki: Julija Kramar je Napitnico iz Traviate odpela v spremljavi tolkalistov in violinistke, »zbor« pa so odplesali break-dancerji in mažoretke. Čudovita točka je požela veliko odobravanje občinstva, ki je z bučnim aplavzom pospremila tudi letošnjega častnega občana Vladimira Makuca. Umetnik je letos več kot 550 svojih slik, risb in kipov podaril rodnemu Solkanu, njegova dela hrani Goriški muzej, ki je o donaciji pripravil tri pregledne razstave. »Zelo sem počaščen. Zahvaljujem se vsem, ki so me predlagali,« je za Primorski dnevnik povedal Makuc, ki je prireditev ocenil kot »krasno in mladostno«. V imenu vseh letošnjih nagrajencev se je na odru zahvalila slovenistka in literarna zgodovinarica Marija Mercina, prejemnica letošnje občinske nagrade Franceta Bevka. Nagrajenci - nagrado mestne občine so dobili župnik Gašper Rudolf (zaradi neodložljive obveznosti ni prisostvoval prireditvi), Goriški pihalni orkester in gospodarstvenik Ivan Bašin, občinske diplome pa Društvo žena in deklet Prvačina, Goriško osteološko društvo in igralec Iztok Munčič - so v dar prejeli tudi dela slikarja Rudija Skočirja, Mercinova delo Silvestra Komela, častni občan pa maketo Rusjanovega letala Eda 1.

Pred polno dvorano novogoriškega gledališča - med prisotnimi so bili predstavniki slovenskih organizacij v Gorici, župani sosednjih občin, mestni svetniki in goriški predstavniki v državnih instituci-

jah - je spregovoril tudi novogoriški župan Matej Arčon. Orisal je prizadevanja za gospodarski preboj občine, posebej poudaril Hit in bil v zvezi s tem kritičen do dosedanjih interesov »levih in desnih, ki so podjetje pripeljali skoraj do roba preživetja«. Nadaljeval je: »Biti moramo ambiciozni in dovolj glasni, da nas bodo slišali. "Vrnite nam tisto, za kar nočete ali ne zmorete skrbeti," sporočamo naši državi, od katere pričakujemo, da nam vrne grad Rihemberk in vilo Rafut, zgodovinska bisera, ki lahko ponovno zasijeta samo v naših rokah.« Poudaril je, da ima občina naboj, ki mu je treba dati prilžnost, med slednjimi je omenil tudi EZTS: »To je naša skupna prilžnost, narediti moramo vse, da jo izkoristimo.« O sodelovanju s sosedi je še dejal: »V luči čezmejnih vezi smo obrnili novo stran in

Go-Breakersi
(zgoraj),
župan Matej Arčon
z nagrajencem
Vladimirjem
Makucem
(desno)

BUMBACA

usmerili moči v večjo prepoznavnost Goriške. Sonce enako toplo sije čez občinske in državne meje, pod njim raste lepo grozdje, češnje so sladke in enako rdeče. Ne priznamo meja, ovir, pravil, ko gre za skupno sodelovanje in skupne interese, v naši blagovni znamki mora biti skupna Goriška. To niso futuristične napovedi,

prav v kratkem bomo skupaj v Gorici, na odmevni prireditvi Obmejni okusi, jeseni pa se bomo predstavili tudi v Rimu. Naša Goriška mora postati zgodba, zgodba, ki pritegne obiskovalca in vzbudi mike po lepota, zgodovini in kulturi našega prostora,« je poudaril Matej Arčon.

Katja Munih

GORICA Aleksandrinke zamikale tudi deželni arhiv

Poletje se z naglimi koraki nagiba h koncu, z njim pa tudi obdobje, ko je bila marsikatera dejavnost zamrznjena, kar pa ne velja za vse. Tako so v avgustu potekali razgovori o razstavi, ki jo na pobudo dežele FJK namerava postaviti združenje AMMER (Archivio Multimerdiale della Memoria dell'Emigrazione Regionale - Deželni multimedijški spominski arhiv izseljenstva). Podobno razstavo so že postavili v Vidmu, sedaj pa je na vrsti Goriška.

Na sestanku na goriški pokrajini so prireditelji izvedli tudi za pojav aleksandrink. Takoj je bil vzpostavljen stik z Zvezo slovenskih kulturnih društev, ki je že zasnovala in priredila številne pobude za ovrednotenje te strani goriške preteklosti. Sledilo je kar nekaj srečanj, med katerimi je izstopal obisk v muzeju aleksandrink v Prvačini. Obiska, ki ga je pripravila goriška ZSKD, so se udeležili Antonio Giusa, strokovni koordinator deželnega arhiva AMMER, raziskovalka Manuela Astore in Chiara Agliarolo, predsednica kulturnega združenja Metarte iz Gradišča, ki bo organiziralo razstavo. V muzeju je goste sprejela Tina Mihelj iz Društva za ohranjanje dediščine aleksandrink, v imenu ZSKD pa jih je spremljal Vili Prinčič. Gostje so se seznanili z zgodbami aleksandrink in se s sogovorniki pomenili o podrobnostih glede sodelovanja pri postavitvi razstave, ki naj bi jo odprli sredi letošnjega oktobra. Potekala bo na dveh lokacijah, in sicer v predavalnici goriške železniške postaje in na železniški postaji v Fojlanu. Glede na temo je izbira železniških postaj seveda posrečena. (vip)

MIREN - Hobi prerasel v posel

Stekleni kotiček

Podjetniški podvig Manuela Sobana in Ede Miklusa - »V Sloveniji birokracija poenostavljena«

Manuel Soban pobira iz peči pravkar pečene izdelke

Z mamo Edo Miklus v mirenski trgovini

FOTO N.I.

»V Slovenijo smo prišli zato, ker je birokracija tu malo bolj poenostavljena in ker imam tu že registrirano družbo Prosonus, ki je do zdaj delovala kot glasbena agencija,« pravi Manuel Soban iz Gorice, ki je koncem junija v Mirnu odprl Glass Art Corner, kotiček steklenih umetniških unikatnih izdelkov iz pečene stekla. V njem ponujajo okrasne krožnike, jedilne servise, svečnike, steklene okvirje in nakit, po potrebi pa se prilagodijo tudi željam strank in izdelujejo različne steklene dodatke k notranji opremitvi kot na primer ogledala različnih velikosti, steklene mize in pulte, kopalniške dodatke, steklene zaključne elemente, stenske dekoracije in podobno.

Manuel se je v posel podal skupaj z mamo, Edo Miklus, ki se z umetniško obdelavo stekla ukvarja že petnajst let. Izobraževala se je na tečajih in specializacijah v Vidmu, Vicenzi in Veroni, kjer se je

kmalu pokazal svoj umetniški talent. Že vrsto let sodeluje tudi z beneškim velemojstrom oblikovanja stekla Robertom Fido, od katerega se je marsikaj naučila in se še vedno uči. Do nedavnega je svoje izdelke prodajala na sejmi in prodajnih razstavah, sodelovala pa je tudi pri opremljanju treh najsodobnejših potniških ladij Costa Serena, Costa Pacifica in Carnival Splendor. Ker je dejavnost z leti preseгла meje hobija, sta začela skupaj s sinom iskati primerne prostore. Našla sta jih v Mirnu, le streljaj od meje, kjer so jih dobro sprejeli. Od lanske poplave precej uničene prostore takoj za mostom čez Vipavo jima je dal v najem Jože Kogoj, ki je imel do odhoda v pokoj tam svoje proizvodne prostore. Manuel in Eda sta jih v celoti obnovila in v njih uredila trgovino, pisarno in delavnico oziroma atelje, kjer skupaj ustvarjata, saj se je umetniškega oblikovanja pred kratkim lotil tudi Manuel, sicer tudi pevec v po-

GORICA - Volitve

Cosma »mežika« Colliniju in SSk

V vidiku občinskih volitev, ki bodo prihodnje leto, goriška leva sredina izkazuje v javnosti svojo veliko enotnost, v desnosredinskem taboru pa je zaznati precej slabe krvi. Napetost dvigujejo zlasti izjave pokrajinskega svetnika stranke FLI Stefana Cosme, ki trdi, da bi moralo strankino vodstvo razmisliti tudi o morebitnih zavezništvih z delom leve sredine, pri čemer omenja tako podporo županski kandidaturi Roberta Collinija kot tudi morebitni dogovor s stranko Slovenske skupnosti.

»Collini je izraz nekdanje Krščanske demokracije, zato bi njegovo kandidaturo lahko podprla tudi stranka FLI, ki je ne nazadnje na državni ravni zaveznica Casinijeve stranke UDC in Rutellijevega gibanja API. Na podoben način bi lahko stranka FLI navezala sodelovanje tudi s Slovensko skupnostjo, katere predstavniki so zasedali odborniška mesta v upravah demokrščanskih županov Antonia Scarana in Erminia Tuzzija,« pravi Cosma, ki ne izključuje niti možnosti, da bi se s svojo stranko FLI udeležil primarnih volitev leve sredine. To je danes težko razumljivo, saj FLI doslej ni sodelovala pri koalicijskem omizju za sklic primarnih volitev.

Napovedi Stefana Cosme o podpori Colliniju so dvignile pritisk goriškim predstavnikom desne sredine. Včeraj se je oglašal deželni svetnik Ljudstva svobode Gaetano Valenti, ki je sporočil, da se je pokrajinski koordinator FLI Alessandro Marega že ogradil od Cosmovih stališč. »Po pravici povedano se mi zdi izredno težko, da bi se stranka, ki se prepozna v desnosredinskih vrednotah, pobotala z levo sredino, znotraj katere je v zadnjih tednih slišati cel kup nasprotujočih si mnenj,« pravi Valenti in dodaja, da mora biti FLI sogovornik Ljudstva svobode tudi v vidiku deželnih volitev leta 2013. »Z deželnim koordinatorjem FLI Paolom Cianijem, ki je moj kolega v deželnem svetu, smo se o tem že menili,« zaključuje Valenti. (dr)

znani goriški glasbeni skupini The Maff.

»Začenjamo skromno, potem pa bomo šli korak za korakom, odvisno od povpraševanja,« dodaja Manuel in napoveduje, da bo treba s časom tudi investirati v večje peči in podobno opremo. Na slovenski strani meje nimajo veliko konkurence, pa tudi v Gorici ta trenutno ni velika, saj je omejena na izdelke tistih, ki jim je umetniško oblikovanje stekla pristočno. V »stekleni kotiček« v Mirnu prihajajo slovenski in italijanski kupci, sicer pa svoje unikatne izdelke prodajajo tudi po svetu preko trgovskih potnikov in na nekaj razstavnih točkah v Italiji. Izložbene prostore imajo v gostilni Korsič v Števerjanu, na Subidi, v Contareni v središču Vidma in parfumeriji Collini na goriškem Korzu. Posebnost njihove ponudbe je v surovini, saj je večina izdelkov narejena iz dragocenega muranskega stekla.

Nace Novak

Obvestilo izletnikom

V četrtek, 15. septembra, bo iz Trsta in Gorice odpotovala skupina bralcev Primorskega dnevnika, ki se odpravljajo na zadnji letošnji izlet. Udeležence čaka petdnevno avtobusno potovanje v odkrivanju piemontske gričevnate pokrajine Langhe. Za goriške izletnike bo postanek avtobusa ob 6.05 v Štandrežu (na glavni cesti, ob banki nasproti telovadnice) in ob 6.10 pri gostilni Dal Gnocco na Majnicah; ob 6.45 bo v Palmanovi prestop na avtobus iz Trsta.

V spomin na Martina

Na športnem igrišču v Jamljah bo tudi letos potekalo športno snidenje v spomin na mladega Martina Semoliča. 3. Memorial Martin Semolič v organizaciji društva Kremenjak in Martinove družine bo v nedeljo, 18. septembra, od 15. ure dalje. V športu, ki ga je Martin ljubil, se bodo pomerila košarkarska moštva Falconstar, Jadran, Kontovel in Goriziana. Vanda, Pepi, Martina, Mateja in Ivan bodo skupaj z odborniki društva Kremenjak toplo sprejeli športnike in vse goste, ki se bodo udeležili za vaško skupnost občutene pobude.

Oskar Simčič v odboru

Nadškof Dino De Antoni je v nadškofijskih posvetovalni odbor za obdobje petih let imenoval duhovnike Adelchija Cabassa, Oskarja Simčiča, Franca Gismana, Armanda Zorzina, Lorenza Boscarola in Stefana Goino.

Koncerta v Solkanu

V okviru praznika solkanske krajevne skupnosti bo danes ob 17. uri v baziliki na Sveti Gori koncert sakralne glasbe z nastopom okteta Vrtinca Nova Gorica, ob 20. uri pa bo na Trgu Jožeta Srebrničja v Solkanu koncert dalmatinskih pesmi. (km)

Dan solidarnosti v Fari

Skupnost Arcobaleno prireja danes ob 16. uri v Ulici Grotta v Fari Dan solidarnosti; predstavili bodo Dom Juana, kjer nudijo zatočišče mladim s težavami v odrasčanju.

Praznično v Gradežu

Na prireditvenem prizorišču Parco delle Rose v Gradežu bo danes od 16.30 dalje praznik z degustacijo tipičnih proizvodov in glasbo. V baziliki sv. Evfemije pa bo jutri ob 21. uri nastopil slovenski kitarist Mak Grgič.

GORIŠKA Upokojenci se odpravljajo na Hrvaško

Društvo slovenskih upokojencev za Goriško organizira v soboto in nedeljo, 8. in 9. oktobra, dvodnevni izlet v hrvaško prestolnico Zagreb. Odhod bo iz Gorice v soboto ob 6. uri zjutraj. Ob 10. uri bo voden obisk stolne cerkve in starega mestnega jedra, ob 13. uri bo kosilo v značilni hrvaški restavraciji v starem delu Zagreba. Po kosilu in do predvidoma 16.30 bo sledil prost sprehod po mestu, središče je namreč zaprto za promet. Nato se bodo izletniki odpravili v hrvaško Zagorje, in sicer v Stubičke toplice, kjer bodo prenočili; v hotelu bodo imeli na voljo tudi bazen. Naslednjega dne, v nedeljo, bodo najprej obiskali največje Marijino svetišče na Hrvaškem - Marija Bistrica, ki ga vsako leto obišče preko sto tisoč romarjev. Ob 12.30 bo kosilo v lepi restavraciji, ki je bila zgrajena pred nekaj meseci. Na programu je še obisk mesta Krapina z zanimivim arheološkim muzejem; zaradi velikega povpraševanja je treba rezervirati obisk vsaj 60 dni prej. Na poti vrnitve si bodo ogledali še Kumrovec - vas muzej na prostem, ki so ga uredili pred nekaj leti in v katerem je rojstna hiša maršala Tita. (sr)

Nekdanji dijaki goriškega učiteljišča Simon Gregorčič so se ob 30-letnici mature srečali v štandreški gostilni, da bi oživili spomine na šolske dneve in obnovili prijateljstva, ki jih je čas zrahljal. Pridružili so se jim profesorji Marija Češut, Anka Primožič, Ivan Bratina in Aldo Rupel.

Čestitke

KATJA TERPIN in DAVID KOGOI sta včeraj stopila na skupno pot. Veliko ljubezni, sreče in zdravja jima želi OK Val.

Danes SONIA in BRANKO slavita 40. obletnico skupnega življenja. Želimo vaju še veliko veselih trenutkov in seveda veliko zdravja in ljubezni. Fabio, Mauro, Vania in Elias.

SLAVICA! Ob uspešno dokončanem študiju ti iskreno čestitamo in želimo še nadaljnjih uspehov. Prijatelji

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI TAVASANI, Korzo Italia 10, tel. 0481-531576.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU BRAČAN (FARO), Ul. XXIV Maggio 70, tel. 0481-60395.

DEŽURNA LEKARNA V FOLJANU DI MARINO, Ul. Bersaglieri 2, tel. 0481-489174.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU S. NICOLO', Ul. I Maggio 92, tel. 0481-790338.

Prireditve

GORIŠKI MUZEJ NOVA GORICA prireja predstavitev zbornika »Zgodbe s trnovske planote« Jožeta Šušmelja na gradu Kromberk v torek, 13. septembra, ob 20. uri.

V KULTURNEM DOMU NOVA GORICA bo v sredo, 14. septembra, ob 20.15 večer indonezijske kulture z naslovom »Arhipelaško popotovanje«. Na dobrodelnem večeru s plesi, glasbo in predstavitvijo borilnih veščin bodo zbirali prostovoljne prispevke za upokojenega očeta iz Nove Gorice, ki sam skrbi za hčerko s posebnimi potrebami; brezplačne vstopnice pri blagajni Kulturnega doma Nova Gorica vsak delavnik med 10. in 12. uro ter med 15. in 17. uro.

Mali oglasi

IŠČEM ŠOLSKI UČBENIK BIOLOGIJA 2 IN 3 - Funkcionalna an. s fiziologijo (Stusek, Podobnik, Gogala); tel. 333-6572533.

Kam po bencin

Danes so na Goriškem dežurne naslednje bencinske črpalke:

GORICA
AGIP - Ul. Crispi 14
AGIP - Ul. Lungo Isonzo Argentina
Q8 - Ul. Trieste 22
ESSO - Ul. Aquileia 40
FARA
ERG - Ul. Gorizia 109
GRADIŠČE
FLY - Ul. Palmanova 63/A
MEDEA
ESSO - Most na Birši, na državni cesti 305 km 3+
TRŽIČ
AGIP - Ul. Valentinis 61
AGIP - Ul. S. Polo
SAN MARCO PETROLI - Ul. Terme Romane 5
ŠKOCJAN
ESSO - Ul. Sauro, na državni cesti 14 (Pieris)
ŠTARANCAN
SHELL - Ul. S. Canciano 11
KRMIN
TAMOIL - Državna cesta 56 km 21
FOLJAN-REDIPULJA
AGIP - Ul. III Armata 58

Gledališče

V GLEDALIŠČU VERDI V GORICI poteka abonmajska kampanja 2011-2012; informacije pri blagajni gledališča ali po tel. 0481-383602 do torka, 13. septembra med 17. in 19. uro.

V OBČINSKEM GLEDALIŠČU V KRMINU poteka abonmajska kampanja 2011-2012; informacije po tel. 0481-532317 ali na spletni strani www.artiassiassociatigorizia.it.

V OBČINSKEM GLEDALIŠČU V TRŽIČU poteka do 29. septembra abonmajska kampanja za gledališko sezono 2011-12; informacije po tel. 0481-494369.

V SLOVENSKEM NARODNEM GLEDALIŠČU NOVA GORICA: 14., 15., 16. in 17. septembra, ob 20. uri (Simon Gregorčič) »Kdor sam do večera potuje skoz svet«; predprodaja vstopnic in informacije na blagajna.sng@siol.net, tel. 003865-3352247.

Kino

DANES V GORICI
KINEMAX Dvorana 1: 15.50 - 17.45 - 20.10 - 22.10 »Contagion«. Dvorana 2: 15.40 - 17.45 - 19.50 - 22.00 »Super 8« (digitalna projekcija). Dvorana 3: 16.00 - 18.00 - 20.00 - 22.00 »Terraferma«.

JUTRI V GORICI
KINEMAX Dvorana 1: 17.45 - 20.10 - 22.10 »Contagion«. Dvorana 2: 17.45 - 19.50 - 22.00 »Super 8« (digitalna projekcija). Dvorana 3: 18.00 - 20.00 - 22.00 »Terraferma«.

DANES V TRŽIČU
KINEMAX Dvorana 1: 15.45 - 17.50 - 20.10 - 22.10 »Contagion«. Dvorana 2: 16.00 - 18.10 »Lanterna verde« (digital 3D); 20.20 - 22.15 »Bad teacher: una cattiva maestra«. Dvorana 3: 15.40 - 17.45 - 20.00 - 22.00 »Super 8« (digitalna projekcija). Dvorana 4: 15.50 - 17.15 - 18.40 - 20.15 - 22.20 »Questa storia qua«. Dvorana 5: 16.00 »Kung Fu Panda 2«; 17.30 - 20.00 - 22.00 »Cose dell'altro mondo«.

JUTRI V TRŽIČU
KINEMAX Dvorana 1: 17.50 - 20.10 - 22.10 »Contagion«. Dvorana 2: 17.30 »Lanterna verde« (digital 3D); 20.20 - 22.15 »Bad teacher: una cattiva maestra«. Dvorana 3: 17.45 - 20.00 - 22.00 »Super 8« (digitalna projekcija). Dvorana 4: 18.00 - 19.50 - 21.30 »Questa storia qua«. Dvorana 5: 17.30 - 20.00 - 22.00 »Cose dell'altro mondo«.

Razstave

SPOMINSKA RAZSTAVA OB 80-LETNICI ROJSTVA SILVESTRA KOMELA: do 23. septembra v galeriji Kulturnega doma v Gorici v Ul. Brass 20, od ponedeljka do petka od 9. do 12.30 in od 16. do 18. ure, v Mestni galeriji v Novi Gorici od ponedeljka do petka od 9. do 13. ure in od 15. do 19. ure, ob sobotah od 9. do 12. ure, ob nedeljah in praznikih je zaprta. »**6ZA ENO ... RAZSTAVO**« - trinajsta razstava fotografij v organizaciji šestih fotoklubov iz goriške pokrajine je v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici na ogled do 16. septembra ob prireditvah ali po domeni.

Osmice

OSMICO je odprl Marko Ferfolja (Belota) v Doberdolu pri Dolincah v Ul. Bratuž 12; tel. 329-6483970.

Šolske vesti

AD FORMANDUM vabi k vpisu na tečaj »Predelava prašičjega mesa« (56 ur). Informacije na sedežu v Gorici (Korzo Verdi 51), tel. 0481-81826, go@adformandum.eu.

OLJKARSTVO (60 ur) - tečaj je namenjen vsem, ki želijo spoznati tehnike upravljanja oljčnih nasadov. Informacije na sedežu Ad formanduma v Gorici (Korzo Verdi 51), tel. 0481-81826, go@adformandum.eu.

SPLOŠNO KNJIGOVODSTVO (60 ur) - tečaj, ki omogoča razumevanje računovodskih izkazov, ovrednotenje poslovnih operacij in knjiženje postavk v bilanci. Informacije na sedežu Ad formanduma v Gorici (Korzo Verdi 51), tel. 0481-81826, go@adformandum.eu.

USPEŠNA KOMUNIKACIJA (33 ur) - tečaj, ki se osredotoča na tehnikah za ustvarjanje učinkovitih odnosov z izboljšanjem tehnik poslušanja. Informacije na sedežu Ad formanduma v Gorici (Korzo Verdi 51), tel. 0481-81826, go@adformandum.eu.

DIJAŠKI DOM V GORICI sprejema prijave za novo šolsko leto za učence osnovnih šol ter srednje šole I. Trinko. Program predvideva prevoz v dom, kosilo in malico, popoldansko učenje in pisanje domačih nalog, bogat program dodatnih dejavnosti (angleščina, ples, glasba, ustvarjalne dejavnosti...), varstvo do 19. ure. Informacije in prijave po tel. 0481-533495, do zasedbe razpoložljivih mest.

GLASBENA MATICA obvešča, da je v teku vpisovanje za šolsko leto 2011-12. Informacije od ponedeljka do petka od 10. do 12. ure na sedežu Glasbene matice v Gorici na Korzu Verdi 51 ali po tel. 0481-531508.

SCGV EMIL KOMEL sprejema nove vpise za šolsko leto 2011-12; informacije na tajništvo od ponedeljka do petka od 10. do 14. ure in od 15. do 18. ure, tel. 0481-532163 ali na info@emil-komel.eu.

ZA DIJAKE 1. IN 2. LETNIKOV SLOVENSKEH VIŠJIH SREDNJIH ŠOL bo v Dijaškem domu organiziran vsakodnevni program, ki vključuje prevoz iz šole v dom, kosilo in malico, učenje in opravljanje šolskih obveznosti, dodatne izobraževalne dejavnosti. Za skupino bo odgovoren Robert Makuc, za posamezne predmete bodo na razpolago strokovni sodelavci. Informacije in prijave po tel. 0481-533495, do zasedbe razpoložljivih mest.

Obvestila

KLEKLJARSKI ODESK DRUŠTVA JADRO je začel redno dejavnost ob torkih popoldne na sedežu društva; prijave in informacije na tel. 0481-776123. **OBČINSKA KNJIŽNICA** v Sovodnjah bo zaprta do novega sporočila. **KNJIŽNICA DAMIR FEIGEL** v KB centru na Korzu Verdi 51 v Gorici (tel. 0481-531733) bo odprta od ponedeljka do petka od 10. do 18. ure.

AŠZ DOM sporoča poletni program treningov košarke, ki že potekajo, za nove košarkarje in za otroke, ki so že trenirali v lansk sezoni: U12 (letniki 2000, 2001, 2002) vsak dan od 17. do 18.15; minibasket (letniki 2003, 2004, 2005) ob ponedeljkah, sredah in petkih od 16. do 17. ure. Treningi potekajo v Kulturnem domu v Gorici; vodi jih Andrej Vremec; informacije po tel. 338-5889958 (Andrej Vremec), marinandrej@alice.it in po tel. 0481-33288 (David Ambrosi), domgorica@tiscali.it.

SPDG vabi člane na vsakoletni spominski pohod Bazoviški junaki danes, 11.

septembra. Začetek pohoda bo, kot običajno, pri bazovskem kalu ob 10. uri, zaključek s prihodom na spominsko slovesnost ob 15. uri. Prevoz v Bazovico z lastnimi sredstvi.

KERAMIČNA DELAVNICA Z IVANO PETAN v Galeriji Tir kulturnega centra Mostovna v Solkanu bo potekala od petka, 16. septembra, do srede, 21. septembra; prijave zbirajo do 12. septembra na naslovu tir@mostovna.com in po tel. tir@mostovna.com in po tel. 00386-31890545 (Katarina Brešan).

MLADINSKI DOM iz Gorice nudi informacije za vpis k pošolskemu pouku za osnovno in nižjo srednjo šolo po tel. 0481-546549 ali 328-3155040, mladinskidom@libero.it.

OKVAL obvešča telovadce in odbojkarje, da se športna sezona začne v ponedeljek, 12. septembra, ob 17.30 uri za letnike od 2000 do 2003 in v torek 13. septembra, ob 16. uri za otroke, ki obiskujejo vrtec in ob 17. uri za letnike 2004, 2005, 2006; informacije po tel. 347-3237444 (Sandro) in 328-4133974 (Tjaša) ali na okval@virgilio.it.

SLOVENSKA SKUPNOST - sekcija za občino Gorica prireja kongres, ki bo v ponedeljek, 12. septembra, ob 20.30 na goriškem pokrajinskem sedežu SSK na Drev. 20. septembra v Gorici.

SLOVENSKA SKUPNOST - mladinska sekcija vabi na pokrajinski kongres, ki bo v sredo, 14. septembra, ob 20. uri na goriškem pokrajinskem sedežu SSK na Drev. 20. septembra v Gorici.

OKVAL obvešča, da bodo treningi odbojke za deklice in dečke potekali v telovadnici v Doberdolu ob ponedeljkah in četrtkih med 16. in 17. uro za mikrovolley (letniki 2004-2005-2006), ob ponedeljkah in četrtkih med 17. in 18.30 za minivolley (letniki 2001-2002-2003), ob torkih in petkih med 15. in 17. uro za under 12-13 dečki, ob torkih in petkih med 17. in 19. uro za under 12-13 deklice. Prvi trening mikro in mini odbojke bo v ponedeljek, 19. septembra, treningi under 12-13 pa so že začeli 2. septembra; informacije po 345-9527302 (Ingrid, Tjaša) ali na okval@virgilio.it.

ZDRUŽENJE PROSTOVOLJNIH KRVODAJALCEV IZ DOBERDOBA vabi v nedeljo, 18. septembra, v Doberdob na proslavo 40-letnice ustanovitve društva krvodajalcev; ob 10. uri zbirališče na trgu Sv. Martina pred spomenikom padlim, ob 10.30 maša in ob 11. uri proslavitev obletnice v župnijski dvorani.

SLOVENŠČINA ZA ODRASLE PRI SKRD JADRO: začetni in nadaljevalni tečaj bosta potekala enkrat tedensko. Organizacijsko srečanje bo na sedežu društva v Romjanu v ponedeljek, 3. oktobra, ob 20. uri; informacije tudi v ronški knjižnici in v mladinskem informativnem središču v Trziču (Informagiovani).

Prispevki

Avguštin Devetak daruje 100 evrov Odbojškarskemu klubu Val v spomin na Renza Faganella.

V spomin na brata Jožefa daruje Judita Korsič 50 evrov za kulturno društvo Briški grič iz Števerjana.

Pogrebi

JUTRI V TRŽIČU: 12.30, Elide Fontanot iz bolnišnice v baziliko Sv. Ambroža, sledila bo upepelitev.

ZAHVALA

Zapustil nas je naš dragi

Dušan Drufovka

Iskrena hvala dekanu g. Karlu Bolčini in župniku g. Antonu Lazarju za pogrebni obred ter cerkvenemu pevskemu zboru za lepo petje.

Posebna zahvala gre vsem dobrim ljudem, ki so nam pomagali s srcem v težkih trenutkih ter strokovnim zdravnikom: onkologu Salvatoreju Tumolu, družinskemu zdravniku Marjanu Cijanu in zdravniku Adrianu Zaccaronu.

Žena Rozana, sinova Marjan in Martin z družinama

GORICA - Ob zaključku poletnega središča Dijaškega doma

Bilo je morje zabave

Ravnateljica je izpostavila trud, ki ga vlagajo v negovanje slovenskega jezika in hkrati v poudarjanje odprtosti

»Morje zabave« je bil naslov letošnjega poletnega središča Dijaškega doma, morje zabave pa je preplavilo tudi starše, sorodnike, znanke in prijatelje, ki so se v petek udeležili prireditve ob njegovem zaključku. Na tamkajšnjem igrišču se je tudi tokrat zbralo veliko ljudi, ki so jim najmlajši udeleženci - malčki iz vrtca - najprej zapeli himno poletnega središča.

Vse, kar so otroci in mladina med poletjem doživeli, se je kakor v filmu odvijalo na platnu, na katerega so projicirali fotografije; prikaz sta z obrazložitvijo v slovenščini in italijanščini spremljala gojenca. Izstopali so posnetki z obiska novogoriške knjižnice Franceta Bevka, devinskega gradu, miramarskega morskere rezervata, hiše eksperimentov v Kopru, Dijaškega doma v Novi Gorici ter kmetij v Brdih in Medji vasi, kopanja v Sesljanu in v kopalšču, ki so ga uredili na dvorišču Dijaškega doma, izdelave ladje, gostovanja otrok iz italijanskih poletnih središč in vrnitve obiska v poletnem središču v Ulici Romagna, pa še posnetki z otroške tržnice v Nunski ulici in na razstavi Sonce miru v Kulturnem domu. Posebno doživetje so bili treningi košarke v angleščini z ameriškim vaditeljem, v prikaz pa je bila seveda zaobjeta tudi športna šola. Program večera, nabitega z otroško dobro voljo, je postregel še z osnovnošolskim plesom in angleškim petjem, s pesmijo Michaela Jacksona, s katero so publiko vžgali petošolci in nižješolci, pa še s priljubljeno »Če si srečen«, ki je k prepevanju zvalila tudi občinstvo.

V svojem pozdravnem nagovoru je ravnateljica Dijaškega doma Kristina Knez izpostavila sodelovanje s poletnimi središči, italijanskimi in slovenskimi, ter podčrtala trud, ki ga vztrajno vlagajo v negovanje slovenskega jezika in hkrati v poudarjanje odprtosti tudi do italijanskega sveta. Zahvalila se je sodelavcem in osebju, na katerih sta poletno središče in športna šola slonela, ter ustanovam, društvom in posameznikom, ki so prispevali k programu. Mnogi med temi so bili navzoči na petkovem večeru, ki je enega od vrhuncev dosegel z modnim defilejem deklet in fantov v kopalkah. Zaključil ga je hip-hop ples.

Program petkovskega večera je postregel s plesi, prepevanjem in modnim defilejem v kopalkah, vse, kar so udeleženci poletnega središča doživeli, pa se je kakor v filmu odvijalo na platnu, na katerega so projicirali fotografije

BUMBACA

SOVODNJE - Poletne delavnice

Mavrica ne nastaja v čarobnem kotlu

Udeleženci poletnih delavnic v organizaciji študijskega centra M. Klein in občine

Med poletjem so od 4. do 22. julija v Sovodnjih v organizaciji študijskega centra M. Klein in sovodenske občine prvič potekale poletne delavnice Mavrica. Organizatorji so poletne aktivnosti ponudili predvsem otrokom iz sovodenske občine in bližnje okolice. »Obenem pa smo družinam želeli pomagati pri poletnem varstvu otrok, saj je poletno obdobje, ko starši morajo v službo, kar zahtevno iz organizacijskega vidika. Hoteli smo tudi vsaj pol dneva razbremeniti dedke in babice, kar je prav v tem poletnem času zelo dragoceno in v veliko pomoč mladim družinam. Naš glavni cilj pa je, da se otroci zabavajo in počutijo lepo, saj ne smemo pozabiti, da so to vendarle njihove zaslužene poletne počitnice,« pravi vzgojiteljica Martina Šolc, ki je pripravila pester program delavnic. Potekale so v sproščnem in živahnem vzdušju, predvsem v znamenju igre. Na sporedu je bilo veliko zanimivih dejavnosti. Otroci so se preizkusili kot znanstveniki in izvajali zanimive poizkuse. Pri-

čarali so tudi mavrico in spoznali, da ne nastane v čarobnem kotlu, saj gre za fizikalni pojav. Z občinskim šolabusom so se odpeljali na ekskurzijo v goriški Pokrajinski muzej in si ogledali arheološko zbirko. Spoznali so delo arheologov in se nato še sami preizkusili v izkopavanju in iskanju zgodovinskega zaklada.

Martina Šolc, ki se posebej ukvarja z bralnimi delavnicami, je otroke popeljala tudi v svet pravljic. Zelo so jih prevzele skandinavske pripovedke: spoznali so trole, Samije, severne jelene in nordijske luči. Očaral jih je tudi svet Indijancev, v katerega jih je v ritmu bobnov popeljala Tanja Gaeta, ki je vodila glasbeno delavnico Bobnarji. Vsak teden pa so obogatili s skupinskimi igrami in igrami za socializacijo, motoričnimi, glasbenimi, ustvarjalnimi in jezikovnimi delavnicami. V najtoplejših dneh pa so se hladili v bazenu. Delavnice so se zaključile s prav posebnim gostom. Enkratni zaključek poletnih delavnic je pričaral čarodej Jole Cole.

OREHOVLJE - Vsakoletno srečanje Društev upokojencev Primorske

Vse več jih je na pragu preživetja

»Državi lahko veliko pomagamo na raznih področjih in ji nismo le v breme« - Zastopani tudi društvi slovenskih upokojencev iz Gorice in Trsta

Dogodek je privabil pod velik šotor okrog tisoč ljudi iz mnogih primorskih krajev

Na prireditvenem prostoru Turističnega društva v Orehovljah pri Mirnu, v nekdanji gramoznici, je v petek, 2. septembra, potekalo vsakoletno srečanje Društev upokojencev Primorske, ki ga je letos organizirala Pokrajinska zveza Društev upokojencev severne Primorske v sodelovanju z DU Miren. Dogodek z bogatim kulturno zabavnim programom je privabil pod velik šotor okrog tisoč ljudi iz mnogih primorskih krajev. Prisotne je najprej pozdravil predsednik Pokrajinske zveze severne Primorske Alojz Vitežnik, ki je med drugim poudaril, da je položaj upokojencev v Sloveniji vse prej kot rožnat in da upokojenci lahko državi veliko pomagajo na raznih področjih in ji niso le v breme. Govorili so

še predsednik Pokrajinske zveze južne Primorske Marjan Pavlič, predstavnik društva upokojencev Miren, predsednik Društva slovenskih upokojencev za Goriško, ki je pozdravil prisotne tudi v imenu Društva upokojencev iz Trsta, župan občine Miren Zlatko M. Marušič in Slavica Golob, podpredsednica Zveze Društve upokojencev Slovenije. Golobova je obrazložila resno družbeno stanje v državi in med drugim opozorila, »da je skoraj polovica upokojencev v Sloveniji na pragu preživetja«. Gost srečanja je bil tudi novogoriški župan Matej Arčon. Na odru so nastopili številni šolski otroci s petjem, recitiranjem in glasbenimi točkami, ubrano je zapel moški zbor pod vodstvom Zdravka Klanjščka. (ed)

GORICA - Starodobniki Med folkloro in ohranjanjem tehnične dediščine

V Gorici so se včeraj na pobudo združenja GAS - Gorizia automobili storiche zbrali ljubitelji vojaških starodobnih vozil iz vse severne Italije; eni so se k Rdeči hiši pripeljali z ameriški džipi iz druge svetovne vojne, drugi pa z motorji nemških znamk BMW in Zündapp. Pravo redkost je predstavljal star ruski motor IMZ, saj se jih je po drugi svetovni vojni do današnjih dni ohranilo zelo malo. Vozniki avtomobilov in motorjev so na sebi nosili stare vojaške uniforme, tako ameriške vojske kot nemških SS-ovcev. V shodu je zato bilo kar nekaj folklorne, seveda pa ni mogoče prezreti niti prizadevanj udeležencev za ohranjanje tehnične dediščine. Pred startom jim je občinski odbornik Sergio Cosma zaželel srečno pot, nato pa so se odpravili proti Bovcu in med potjo obiskali razne spomenike iz prve svetovne vojne. V Gorico se bodo vrnili danes popoldne.

Odbornik Sergio Cosma z »gestapovcema«

BUMBACA

V Gorico se je pripeljalo več ameriških džipov

BUMBACA

DESETLETNICA TERORISTIČNIH NAPADOV NA ZDA

11. september
in njegova dediščina

SERGIJ PREMUR

Verjetno ni dogodka, ki bi tako zaznamoval začetek 21. stoletja, kot so ga teroristični napadi 11. septembra 2001. Dogajanje je znano. Skupina 19 teroristov je preusmerila štiri potniška letala. Prvo je ob 8.46 treščilo v severno stolpnico newyorškega Svetovnega trgovskega centra (WTC), drugo pa v južno stolpnico ob 9.03. Ob 09.37 je tretje letalo zadelo eno od kril Pentagona pri Arligtonu v Virginiji, ob 10.03 pa je četrto letalo, ki je bilo verjetno namenjeno proti Beli hiši ali poslopju Kapitola, strmoglavilo v Pensilvaniji, verjetno zaradi neuspelega upora potnikov. Dvojčka WTC je zajel silovit požar. V nebotičnikih je bilo okrog 15 tisoč ljudi: rešila se je večina tistih, ki so bili v nižjih nadstropjih in so pravočasno pobegnili na cesto, za ostale pa ni bilo pomoči. Eni so umrli v plamenih raztřešenih letal, obsojeni pa so bili tudi tisti, ki so bili v višjih nadstropjih. Kakih 200 ljudi je iz obupa skočilo v praznino, ostale je pokončal požar in predvsem sesutje nebotičnikov: ob 9.59 se je namreč sesula južna stolpnica, ob 10.28 pa še severna. Umrlo je 265 potnikov in članov posadk ugrabljenih letal, v WTC je bilo 2.752 žrtev, vključno s 343 gasilci in 60

policisti, v Pentagonu pa je umrlo 125 vojakov in uslužbencev. Preživel ni noben od 19 ugrabiteljev letal. Naslednje jutro se je porušila še ena od manjših stolpnic WTC, uničenih in poškodovanih je bilo še 24 drugih poslopij. Spomin na tisti dan je še živ v vseh, ki smo sledili dogajanju pred desetimi leti, včasih pa morda pozabljamo na širše posledice terorističnega napada.

Glede prvega ne morem mimo osebnega spomina. Zadnjič sem stolpnici WTC videl junija 2001, ko sem se iz Chicaga vračal v New York, kjer smo pristali na letališču La Guardia, severno od mestnega jedra. Zaradi skorajšnjega pristanka se je letalo spuščalo vedno nižje nad reko Hudson, ki teče zahodno od Manhattna, tako da smo leteli le nekaj sto metrov proč od obale. Kot na turističnem poletu sem gledal znameniti newyorški skyline in poslikal nepretrgano vrsto nebotičnikov, od dvojčkov WTC, ki sta s svojimi 415 metri višine izstopala med stolpniciami južnega predela Manhattna, do klasičnega Empire State Buildinga in elegantnega Chryslerjevega nebotičnika.

Slabe tri mesece pozneje, ko so 11. septembra nekaj pred našo 15. uro tiskovne agencije posredovale prvo novico, da je letalo treščilo v WTC, sem naivno skle-

pal, da je šlo za nesrečo, za napako pilota, ki se je preveč približal Manhattnu. Nekaj podobnega se je namreč že zgodilo 28. junija 1945, ko je bombnik B25 v megli trčil v 79. nadstropje Empire State Buildinga: umrlo je 49 ljudi, nebotičnik pa je bil samo lažje poškodovan. Medtem ko sem kolegom razlagal svojo hipotezo o napaki pilotov kot možnem vzroku nesreče, smo v uredništvu gledali neposreden prenos CNN iz New Yorka. In na naše veliko presenečenje je še drugo letalo treščilo v sosednjo stolpnico. V trenutku je bilo vsem jasno, da ne gre za nobeno tragično naključje, ampak za - atentat. Kmalu je namreč še tretje letalo zadelo Pentagon, in potem je prišla še novica o četrtem letalu, ki je strmoglavilo v Pensilvaniji.

To je bil »Napad na ZDA«, kot je naslednjega na prvi strani poročal naš dnevnik.

Toliko glede spominov na dogodek pred destimi leti, nekaj več pa o posledicah tistega 11. septembra. Šlo je za najbolj krvav samomorilski teroristični napad vseh časov in povsem razumljivo je, da je bila svetovna javnost šokirana, še posebej ameriška. Vsi so zahtevali več varnosti, predvsem pa kaznovanje krivcev. Odgo-

vornost za atentate je prevzel Osama bin Laden, vodja islamske teroristične organizacije al Kajde, ki je začela - ob podpori ZDA! - delovati v 80. letih prejšnjega stoletja proti sovjetski zasedbi Afganistana. Bin Ladnova organizacija se je sprevrgla v fundamentalistično strukturo, ki je napovedala sveto vojno Zahodu in predvsem ZDA. Med raznimi atentati je bil verjetno tudi bombni napad na WTC leta 1993, ki je povzročil »samo« sedem smrtnih žrtev in večje število ranjenih. Ker se je bin Laden skrival v Afganistanu, kjer mu je nudil zatočišče talibanski režim, se je lov na voditelja al Kajde usmeril v to srednjeazijsko državo.

Nesreča v nesreči je bila, da je odgovor na teroristični napad vodil George W. Bush, ki je bil notorično najbolj omejen in najmanj razgledan predsednik ZDA v zadnjih desetletjih, podpredsednik pa je bil Dick Cheney, predstavnik najbolj agresivnega krila ameriškega kapitalizma. Drugi, bolj omikani voditelji bi morda izbrali drugačno pot, dvojica Bush & Cheney pa se je odločila za tako vojno proti terorizmu, ki še najbolj spominja na topovsko obstreljevanje - komarjev.

Atentate je skoraj brez izjeme obsodila vsa svetovna javnost, tudi večina islamskega sveta, solidarnost z Združenimi državami so izrazili celo voditelji držav in organizacij, ki so tradicionalno na protiameriških stališčih, kot npr. Arafat v imenu Palestinske osvobodilne organizacije. Bush se je za solidarnost sicer zahvalil, ni pa izbral predlagane mednarodne policijske operacije, ampak se je odločil za pravo vojno, pri kateri je lahko sodelovala »koalicija voljnih«, to je držav, podrejenih ameriškemu vodstvu. S tem je bistveno spremenil dotedanjo strategijo ZDA, ki je vsaj na papirju slonela na multilateralizmu zavezništev NATO in drugih. Stopil je na pot asimetričnih odnosov s sateliti, ki se v posameznih okoliščinah lahko pridružijo Ameriki.

Že oktobra 2001 se je začel napad na Afganistan, vojna pa se še danes ni končala. Bush je napovedal, da bodo ZDA roki pravice zagotovile vse odgovorne, z bin Ladnom na čelu, obljube pa ni izpolnil niti do konca svojega drugega mandata. Bin Ladna so sicer likvidirali maja letos, ko je bil po oceni številnih komentatorjev že dalj časa mrtev, s političnega vidika namreč, ker so ga med drugim potisnile v kot laične revolucije v islamskih državah severne Afrike in Bližnjega vzhoda. Vojaški pritisk v Afganistanu se je ošibil tudi zato, ker je Bush jr. leta 2003 pod raznimi pretvezami sprožil vojno v Iraku, kamor je napotil glavniino ameriških vojaških sil, čeprav Irak Sadama Huseina ni imel nobene zveze z bin Ladnovo al Kajdo in z mednarodnim terorizmom.

Dogodki izpred deset let še danes močno vplivajo na ameriški vsakdan, zaznamujejo pa tudi naše življenje. Pri tem ne mislim samo na zapletene in dolgotrajne varnostne postopke pri vkrcavanju na letala, ampak predvsem na omejitve pravice do zasebnosti in državljan-skih svoboščin, kot tudi na gospodarsko krizo, ki je zajela svet na koncu prejšnjega desetletja.

S padcem komunizma konec 80. let preteklega stoletja se je začela širiti zamisel ameriškega zgodovinarja in politologa Francis Fukuyame o »koncu zgodovine«, po kateri naj bi po padcu zadnje diktature svetovnih razsežnosti zavladal liberalizem kot edina in vseobsegajoča ideja. Ideološka evolucija naj bi se sklenila z univerzalizacijo zahodne demokracije kot končne oblike družbene organizacije in vladanja. Ruševine WTC pa so Fukuyamovo idejo pokopale: med posledice atentata lahko prištejemo zaplete in nazadovanje globalnega gospodarstva in financ, kot tudi omejitve svobode in socialne blaginje tako v ZDA kot po svetu.

Teroristi so izbrali newyorški WTC in Pentagon kot simbola ameriškega kapitalizma in imperializma, da bi zadali udarec gospodarski premoči in svetovni hegemoniji ZDA. In delno so svoj cilj dosegli, saj se je kapitalistični sistem od takrat

občutno spremenil. Pravijo, da Amerike ni spremenil 11. september, temveč ameriška reakcija na 11. september. Busheva administracija se ni samo zapletla v dve krvavi vojni, ampak je v samo ameriško zakonodajo uvedla t.i. Patriot Act z vrsto novih postopkov, ki še danes krepko omejujejo svobodščine državljanov, omogočajo nadzorovanje osebnih sporočil in kršijo osnovne pravice osumljencev, obenem pa zagotavljajo nenadzorovano svobodo delovanja varnostnih in tajnih služb tako doma kot po svetu. Zgodilo pa se je tudi, da je v novih okoliščinah agresivnejšega kapitalizma finančni svet krenil na tvegano pot nenadzorovanih spekulacij, in videli smo, kako se je razpletlo.

Tudi vojni v Afganistanu in Iraku sta prispevali svoje, saj sta ameriške davkoplačevalce stali več kot štiri tisoč milijard dolarjev, okrog 500 milijard pa je šlo za poostreitev notranjih varnostnih ukrepov. Tudi to je skupaj s finančno spekulacijo prispevalo h gospodarski krizi, ki je leta 2008 zajela najprej ZDA, se nato razširila na ves svet in še danes pretresa zahodno ekonomijo.

V ZDA in tudi pri nas se je medtem razvil sovražni odnos do islama in do pripadnikov te veroizpovedi, češ da gre za nasilno in agresivno religijo. Kar seveda ni res oziroma je res v enaki meri, kot so vse veroizpovedi prej ali slej agresivne. Ogromna večina muslimanov pa obsoja terorizem in jih po pravici lahko prištejemo med žrtve 11. septembra, saj se je njihov status na zahodu od takrat drastično poslabšal. Še najbolj v Iraku in Afganistanu. V Iraku je sicer padlo skoraj 4500 ameriških vojakov in nekaj več kot 300 vojakov drugih držav koalicije, skupno število žrtev na iraški strani pa ni znano. Ameriški tajni dokumenti, ki jih je posredoval WikiLeaks, navajajo 105 tisoč iraških civilnih žrtev, neuradni viri pa govorijo o več kot 150 tisoč žrtvah med prebivalstvom. V Afganistanu je bilo po podatkih Združenih narodov samo lani ubitih skoraj tri tisoč civilistov, v 80 odstotkov primerih s strani talibanov. Od začetka vojne oktobra 2001 je padlo okrog 1200 ameriških in skoraj tisoč vojakov drugih narodnosti ter več kot osem tisoč afganistanskih vojakov in okrog devet tisoč drugih Afganistancev. Tudi to so posledice oziroma žrtve 11. septembra.

Za konec naj navadem, da na današnji nesrečni dan pade še precej drugih pomenljivih obletnic.

11. septembra leta 74 pred n.št. se je začel upor sužnjev pod Spartakovim vodstvom, prvi ponesrečeni poskus, da bi tlačeni in ponižani uveljavili svoje človeško dostojanstvo.

Leta 9 po n.št. so na ta dan germanska plemena katastrofalno porazila Varove legije v Tevtoburškem gozdu in ustavila širitev rimskega imperija proti severni Evropi.

Leta 1609 so odredili izgon zadnjih muslimanov iz Španije, in tako se je uveljavilo enoumje katoliške inkvizicije.

Na drugi strani oceana se je istega dne Henry Hudson izkrcal na otoku Manhattan, kjer je pozneje zrasel New York.

Na ta dan se je leta 1683 končala obleganje Dunaja in so habsburške sile pod vodstvom Jana Sobjeskega dokončno ustavile islamsko osvajanje Evrope.

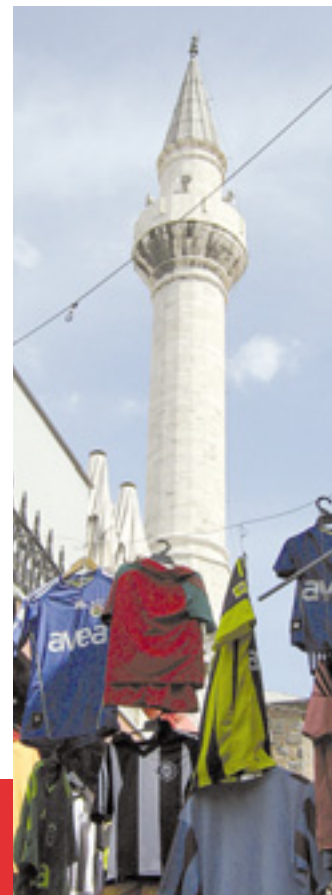
11. septembra 1876 je v Hamburgu izšel prvi zvezek Marksovega Kapitala, ki je napovedoval še enega od ponesrečenih poskusov osvoboditve človeštva.

Leta 1941 so prav na ta dan začeli kopati temelje Pentagona, ki ga je točno 60 let pozneje zadelo letalo teroristov.

V Čilu je tega dne leta 1973 Augusto Pinochet izvedel državni udar ob podpori ameriških tajnih služb in s privolitvijo samega državnega sekretarja ZDA Henryja Kissingerja. Med vojaškim pučem in v 15 letih fašistične diktature je Pinochetov režim usmrtil okrog 3200 pripadnikov opozicije. V Čilu je torej nasilje, ki so ga navdihnile in podprle ZDA, povzročilo več žrtev kot teroristični napadi 11. septembra 2001. A teh se na današnji dan ne spomni skoraj nihče.

Levo: Clock Tower simbol mesta;
spodaj: saditev bora prijateljstva;
desno: Kemeralti bazaar

Med enotedenskim medkulturnim bivanjem v Izmirju od 15. do 22. maja 2011 so naše dijake in dijakinje gostile družine dijakov in dijakinj zasebne večstopenjske šole ÇAMLARALTI KOLEJİ in organizacije AFS Turčija.

*Vrednot ne moremo učiti,
lahko jih samo živimo.*

Viktor Frankl (1905 – 1997)

Januarja meseca letos smo izvedeli, da ponuja Interkultura Turčija (Türk Kültür Vakfı) brezplačno medkulturno bivanje v Turčiji od 15. do 22. maja 2011 šolam iz Italije, ki se želijo udeležiti programa Evropske kulturne prestolnice. Pobuda je bila namenjena dijakom in dijakinjam drugih razredov, ki so se na naš prvi dopis odzvali v velikem številu, zato smo se priglasi na razpis. Ko so nam sporočili, da bomo lahko odpotovali v Izmir v nedeljo, 15. maja 2011, se je na program Evropske kulturne prestolnice za enotedensko medkulturno bivanje v Turčiji dokončno priglasi 11 dijakov in dijakinj: Nina Malalan (2.a), Nika Klobas, Jessica Frandolic, Emiliano Leghissa, Cristina Leghissa, Milena Legiša, Andrej Pelikan (2.b), Eleonora Doz, Erika Žuljan (2.c), Nausikaa Concina, Demetra Volari (5.v.g.). Pobude so se udeležile še italijanske šole iz Venose, Vidma, Auguste, Rima, Barija, Matere in Neaplja in šole drugih evropskih držav.

V Izmirju so bili razen dijakov znanstvenega liceja Malignani iz Vidma, s katerimi smo tudi potovali, še dijaki iz Venose, Češke in Nemčije. Pred odhodom smo si za vse udeležence omislili priložnostno modro majico z odtisom slike dijakov in dijakinj, imenom naše šole in datumom bivanja v Turčiji.

Projekt medkulturne vzgoje
“Z majhnimi koraki do širokih obzorij 2010/2011”

RADOVEDNO V TURČIJO

*Zanimiva zgodba dijakov in dijakinj
liceja Franceta Prešerna o turški gostoljubnosti*

Izkušnja v Turčiji

Enotedensko bivanje v Turčiji me je zelo navdušilo. Bivala sem pri zelo prijazni in gostoljubni družini, ki je poleg mene gostila še Emiliana iz 2.b razreda.

NEDELJA, 15. MAJA 2011. Po štiriurnem letenju, smo končno dospeli v Izmir. Z avtobusom smo se peljali od letališča do šole »Çamlaralti Koleji«, kjer so nas čakale naše družine. Ko sva prišla v novi dom, sva z Emilianom izročila vsakemu družinskemu članu darilo.

PONEDELJEK, 16. MAJA 2011. Po zajtrku smo se napotili v šolo. Tukaj imajo drugačen urnik, saj se pouk začne ob 9. uri in konča ob 16.15, učne ure so po štirideset minut; ob koncu vsake ure imajo deset minut odmora. Ker je bilo do šole samo osem minut hoje, smo šli peš. Pred začetkom pouka, so se vsi dijaki in dijakinje zbrali pred vhodom v šolo in mi smo se jim pridružili. S kombiji smo se nato odpeljali do glavnega trga, kjer smo z učenci naše šole korakali v sprevodu in se poklonili Atatürku. Ob tej priložnosti so vsi učenci imeli uniforme. Po obedu v šolski menzi smo zopet zapustili šolo in se napotili na trgovsko razstavišče, kjer smo postavili stand z informacijami o naši šoli in o Trstu. Po povratku domov smo se ob 19. uri zopet vsi zbrali pred bowlingom, kjer smo skupaj večerjali.

TOREK, 17. MAJA 2011. Dan smo preživeli v standu, ki smo ga pripravili dan prej. Končni rezultat je bil dober, saj smo pri postavitvi vsi zelo aktivno sodelovali.

SREDA, 18. MAJA 2011. Dan smo preživeli na šoli. Šli smo v različne razrede, saj so nekateri fantje bili starejši, drugi mlajši od nas. Imeli smo pouk do 11. ure, nato je sledila šolska proslava v čast Atatürku. Ob koncu le-te so nam podelili diplome za sodelovanje in prijateljstvo. Pred proslavo, smo posadili bor prijateljstva, saj je bil tisti dan posvečen naravi. Nato smo se vrnili v razred, kjer smo imeli samo še eno uro pouka.

ČETRTEK, 19. MAJA 2011, DRŽAVNI PRAZNIK, DAN MLADOSTI. Rojstni dan Atatürka smo praznovali z družinskim izletom v Efez. Obiskali smo rimsko arheološko najdišče in dom Device Marije. Ko smo prišli domov, je naša turška mama povedala, da je kupila pašto, tako sva z Emilianom sama skuhala večerjo.

PETEK, 20. MAJA 2011. Ostali smo doma pri družinah. Z Orkanom in njegovim prijateljem smo šli v nakupovalni center. Takrat sva lahko videla, kako se tam družijo pri molitvi. Mislim, da je bilo to ti-

sto, kar mi je bilo najbolj všeč. V popoldanskih urah smo se srečali in šli v aquapark, kjer smo preživeli cel popoldan. Tisti večer, sva se odločila, da bova midva pripravila večerjo. Odločila sva se za palačinke.....in nama je tudi uspelo!!

SOBOTA, 21. MAJA 2011. Predzadnji dan smo imeli zajtrk vsi skupaj, nato smo se srečali z mamo, očetom in sestro Jasemino pri univerzi, kjer dela naša mama. Še prej smo se zmenili z Andrejem in z njegovim bratom, da se zberemo pred »Clock Tower« in nato obiščemo Kemeralti. To je eden izmed bazarjev v Izmirju, v notranjosti bazarja je tudi 500 let stara mošeja. Tako smo lahko končali z nakupi. V soboto zvečer smo z družino večerjali zunaj. Jedli smo same tipične turške jedi in pili »airan«, pijačo iz slanega jogurta in vode, ki jo pijejo pred obedom. Po večerji, smo sli še na igrišče. Nato pa smo se vrnili domov.

NEDELJA, 22. MAJA 2011. Tako je prišel tudi zadnji dan, najgrši. Ob 11. uri so nas odpeljali na letališče, kjer smo se poslovili in se zmenili za prihodnje srečanje naslednje leto!

(Demetra Volari, 5.v.g.)

Prvi vtisi

Ko smo pristali v Istanbulu, sem spoznala, kako so Turki prijazni. Edina beseda, ki smo jo poznali, je bila »MERHABA«, kar pomeni »zdravo, ciao«. Stalno smo jo s sošolci ponavljali, naenkrat pa nas je gospa nepričakovano ogovorila s prijaznim »merhaba«. Po kratkem pogovoru je že bilo razvidno, da so Turki zelo odprtega značaja.

(Nika Klobas, 2.b)

Ko sem odpotovala v Turčijo, sem bila v skrbeh, da se ne bom dobro razumela z družino, veliko ljudi in znancev ima namreč veliko predsodkov do Turkov. Vendar je bil že prvi stik z njimi pozitiven. S turško družino sem se srečala na njihovi šoli in ko me je turška mama zagledala, me je takoj objela in poljubila. Bila sem zelo presenečena, ker sem mislila, da bo prvo srečanje bolj formalno.

(Nausikaa Concina, 5.v.g.)

Hrana

Ko smo prišli domov, mi je turški brat razkazal okolico in me peljal ven na kebab, ki je tipična turška jed. Takoj sem spoznala, da obstaja več vrst kebaba. Opazila sem, da uporabljajo veliko različnih omak. Druga značilna jed je riž ovit v trtin list in še jed, ki je podobna našemu belemu kruhu le, da se v njej skrivajo majhni koščki pancete. Pokusila sem tudi odlično rdečo juho z zelo močnim okusom. Zelo dobre so bile slaščice, ki so mi jih stalno kupovali, ker ob osmih zjutraj nisem mogla jesti sira s kruhom, oljk ali jajc. Pri vsaki jedi imajo tudi navado piti topel čaj. Naučili so me kako se pripravi turško kavo.

(Nausikaa Concina, 5.v.g.)

Še nikoli prej nisem bil v Turčiji. Vedno so mi govorili, da so Turki zelo čudni ljudje in imajo drugačne navade od nas, vendar ko sem spoznal družino Sencan, in preživel prvi večer z njimi, sem razumel, da tisti, ki so tako govorili, očitno niso nikoli bili v Turčiji ali če so bili, niso gledali na osebe s pravimi očmi. Če zdaj pomislim na vse bedarije, ki so jih nekateri govorili o Turkih, vem, da so na svetu še omejeni ljudje s predsodki.

(Andrej Pelikan, 2.b)

Bivanje v Turčiji je bilo tudi zame čudovita izkušnja. Družina je poleg mene gostila še Demetro s klasičnega liceja in je bila zelo razpoložljiva in odprta. Zelo hitro sem se navezal na družinske člane. Orkan je bil moj brat in poleg njega sem spoznal še druge brate in sestre svojih sošolcev; vsi so bili zelo simpatični in so se zelo veselili našega prihoda.

(Emiliano Leghissa, 2.b)

Dom

Moja družina živi v stanovanju v mestnem pasu, ki obkroža center mesta. Izmir je ogromno večmilijonsko mesto. Stanovanje je zelo moderno in bogato opremljeno ter je zelo urejeno. In za tiste, ki v to dvomijo, lahko trdim, da imajo lepe in čiste kopalnice. V moji družini dela samo oče, ki prodaja pohoštvo in si zato lahko privoščijo dva avta in imajo lično opremljeno hišo z najnovejšimi elektronskimi aparati in sina, ki obiskuje privatno šolo. Presunila pa me je slaba oskrba cest, ker so pločniki posejani z razpokami in ceste polne lukenj. V predmestju je tudi manj cestnih znakov in na splošno je promet zelo kaotičen, in ko prečkaš cesto, se moraš zahvaliti Bogu, da te ne povozijo. Vendar se mi ni nič zgodilo, ker je moja družina zelo pazila in skrbela zame. *(Nausikaa Concina, 5.v.g.)*

Gostoljubnost turške družine

Splošno je znano, da so Turki zelo gostoljubno in prijazno ljudstvo. Mama je bila zelo sladka z mano in mi je stalno ponavljala, da me ima rada in me je večkrat objemala brez razloga ter mi kupila cel kup daril. Sploh ni znala govoriti dobro angleško, a sva se vseeno lepo razumeli, ker sem si pomagla s kretnjami in večkrat je bila dovolj samo beseda, ki je bila ključna v tistem pogovoru, da sem jo razumela. *(Nausikaa Concina, 5.v.g.)*

V družini, ki me je gostila, sem se imela zelo lepo: naučili so me kako se kuha turško kavo in čaj, ki smo ju pili vsak večer v dnevni sobi, medtem ko smo se pogovarjali. Zelo so radodarni, saj so nas vse večkrat obdarili. Seveda nisem mogla zapustiti Turčije, ne da bi se vsaj enkrat okopala v turški kopeli. *(Nika Klobas, 2.b)*

Pri turški družini sem preživela čudovitih osem dni, od katerih je bil res vsak poln novih izkušenj, zabave in novih spoznanj. Kar se mi je tam zdelo še posebno zanimivo, je bila gostoljubnost ljudi in njihova sposobnost, da so me toplo sprejeli medse že od prvega trenutka. Tam sem se lahko spoprijateljila in tesno navezala na kogarkoli tudi v času enega samega dne ali celo v nekaj urah! Glede na svoje izkušnje lahko trdim, da tam ljudje nimajo predsodkov, so prijazni, prišrčni, ljubeznivi in so veseli vsakršne malenkosti. Z njimi sem se počutila kot doma, kot del družine že od prvega trenutka in se brez težav vključila v njihov način življenja. *(Milena Legiša, 2.b)*

Pri družini sem se res lepo imela, saj so bili moji gostitelji vedno zelo vljudni z mano. Večino časa sem preživela s svojo družino, pogovarjala sem se le v angleščini in se naučila tudi nekaj turških besed. *(Cristina Leghissa, 2.b)*

V enem samem večeru sem razumel, da ni važno če si kristjan, musliman, jud ali kaj drugega, važno je, da spoštuješ osebo, ki je drugačna od tebe. Vendar mislim, da imajo res »čudne« navade. Pri družini Sencan sem spoznal pravi pomen družine. Cela družina je bila skupaj, sedeli smo pred televizijo in pili čaj, ki ga je skuhala mama, in se pogovarjali o naših dveh kulturah. Spoznal sem, da pred spanjem tudi ob pozni uri imajo navado piti topli čaj. Zame je bila to res čudna navada, čudna navada za naše moderne čase. Včasih pa so se tudi naše družine ob večerih zbirale in se pogovarjale. *(Andrej Pelikan, 2.b)*

Od leve:
Agora v Izmirju,
novi prijatelji,
razstavna niša liceja
Franceta Prešerna,
najboljši kebab,
Efez, pred knjižnico,
pogled na
mesto Izmir

Moj turški brat

Moj turški brat Oguz je zelo simpatičen in pravi kavalir, ker mi je vedno pomagal pri vsaki stvari, vedno je odpiral vrata in me pustil, da hodim pred njim. Zelo me je razveselilo, da me je vedno vključeval v pogovor in ko smo bili z njegovimi prijatelji, me ni nikoli pustil same in me je vedno vzel s seboj. Največ časa sva prebila z njegovim najboljšim prijateljem, ki je po značaju odprt in originalen. Spoznala sem, da imajo navado srečevati prijatelje v barih, kjer preživijo tudi celo popoldan. Presenetilo me je, ko so mi ponudili nargile, in jaz sem se čudila, ker smo bili v baru in nisem pričakovala, da imajo celo na jedilnem listu zapisane vse okuse nargileja, ki jih lahko kadiš. Ko rečemo mi Slovenci, da kadiš kot Turk, imamo popolnoma prav. *(Nausikaa Concina, 5.v.g.)*

Na avtobusnem postajališču sem spoznal Sefove prijatelje. Prihajali so tudi moji sošolci s svojimi »hostfriends«. Veliko ljudi meni, da je med nami in njimi velika razlika, a se zelo motijo. *(Andrej Pelikan, 2.b)*

Molitev

Najlepše je bilo zvečer, ko smo se zbrali na balkonu, Oguz, jaz in njegov najboljši prijatelj in smo se smejali in poslušali glasbo ter govorili do poznega. Oni začnejo šolo šele ob devetih in moj brat živi zelo blizu šole, zato smo se odpravljali od doma šele ob osmih petinštirideset. Vendar sem imela bujenje že ob petih zjutraj, ko so iz minareta vabili ljudi k molitvi. Prvič, ko sem to slišala, nisem takoj razumela za kaj gre, potem pa sem se spomnila, da je poleg šole v bližini tudi mošeja. *(Nausikaa Concina, 5.v.g.)*

Naslednje jutro sem se prebudil okrog pete ure zjutraj, ker so vabili k molitvi, tako nisem mogel več zaspati. Še nikoli prej nisem videl takega zanimanja za vero. Poznam veliko vernih, ki redno obiskujejo nedeljske maše, vendar ti ljudje molijo vsak dan, petkrat na dan in ne gre samo za stare ljudi. Čakal sem dve uri, da lahko dvignem iz postelje in nikogar ne motim. Oče me je že čakal pri zajtrku. Skupaj z njim je bil stareši sin, moj turški brat Sefa. Tudi v torek zjutraj sem se zgodaj prebudil, ker so vabili v mošejo k molitvi. Zelo čudno, da sem se spet tako zgodaj prebudil, saj vedno pozno vstajam, da se čimbolj naspim. V sredo zjutraj se na srečo nisem prebudil ob petih zjutraj: se je v mošeji pokvaril megafon ali sem tokrat preslišal klice k molitvi? *(Andrej Pelikan, 2.b)*

Sklepne misli

Zelo me je motilo, da je veliko ljudi imelo slabo mnenje in mnogo predsodkov na račun Turkov. V resnici je Izmir zares zelo moderno mesto in ljudje hodijo oblečeni kot mi. Videla sem nekatere gospe z ruto na glavi, vendar sem videla tudi mladenke, oblečene v kratko krilo in z visokimi petami. Ko sem zagledala gospo, ki je nosila chador, mi je mama takoj pojasnila, da tista gospa ni turškega porekla. Družina je lepo ravnala z menoj in vsi so mi stalno ponavljali, da me imajo radi. Če me zdaj vprašate, ali se hočem vrniti v Turčijo, vam povem, da je moj kovček že pripravljen. *(Nausikaa Concina, 5.v.g.)*

Spoznali smo novo kulturo, veliko ljudi in mnogo novih prijateljev. Naučil sem se nekaj turških najbolj pogosto rabljenih besed in izrazov kot dober dan, lahko noč, kako si?, ipd. Na turški šoli smo preživeli samo prve tri dni, saj so potem bili državni prazniki; od četrтка dalje smo bili prosti in smo imeli različne dejavnosti z našimi družinami, šli smo v aquapark, v bazar, peljali so nas v Efez, kjer smo preživeli dan ob ogledu starega rimskega mesta in obiskali tudi hišo, kjer naj bi Marija preživela svoja zadnja leta. Spoznavanje Turčije je bila ena izmed najlepših izkušenj mojega življenja in komaj čakam, da pridejo naši Turki k nam in spoznajo slovensko kulturo ter Kras. *(Emiliano Leghissa, 2.b)*

Šola

Vsekakor je njihovo šolsko življenje zelo različno od našega, ker začnejo pouk kasneje, vendar ta traja potem do štirih popoldne. Nimajo stalnega razreda, ampak imajo laboratorije za fiziko in matematiko, za jezike in ples ter glasbo in še za ostale predmete. Po vsaki uri, ki traja štirideset minut, imajo deset minut odmora in opoldne sijo v šolski menzi. Lahko se tudi vključijo v šolski zbor in godbo ter je zanimivo, da vsak ponedeljek pred začetkom pouka in vsak petek ob koncu pouka zapojejo himno in se držijo strumno kot vojaki. Oni so zelo ponosni na svojo zastavo, saj plapolja vsepovsod, in so tudi zelo ponosni na očeta moderne turške države Atatürka. *(Nausikaa Concina, 5.v.g.)*

Obvezno šolanje traja 12 let. Predmeti, ki se poučujejo na štiritletni višji srednji šoli, so podobni predmetom na našem jezikovnem oz. znanstvenem liceju. Več je glasbene vzgoje. Tudi oni polagajo veliko pozornost pouku tujih jezikov. Učitelji nagovarjajo dijake po imenu, dijaki pa kličejo profesorje učitelji. Dijaki se pogovarjajo z učitelji kot s sošolci in v zdušje v razredu je bolj sproščeno. Zgleda, da je manj discipline in vendar imajo veliko pravil in reda. Med šolskim letom imajo izpite iz vseh predmetov in drugačen sistem točkovanja kot med letom. Prevladuje pisno ocenjevanje, pri šolskih nalogah in kontrollah so v rabi ocene od 1 do 5, 5 je najvišja ocena. Šolanje je za mlade Turke in njihove starše resna zadeva, saj jim pomeni prihodnost in vlagajo veliko truda in denarja v izobrazbo. (povzeto po odgovorih v delovnih listih CROMO)

Iz dnevnika

V ponedeljek so me odpeljali na zasebno šolo Çamlaralti Koleji. Lepo sončno jutro je bilo namenjeno srečanju z naslednikom ustanovitelja šole in z ravnatelji in profesorji. Medtem ko sem čakala, da se dijaki vrnejo s spreveda po mestu, sem si ogledala šolske prostore in veliko fotografirala. Ko so se vrnili v družbi turških bratov in sester, so bili vsi presrečni in navdušeni nad svojimi turškimi družinami. Ponočno sem srečala prof. Susan Price, ki je na šoli koordinirala izmenjavo. Popoldan smo preživeli na razstavišču, kjer smo tako kot vse ostale šole v Izmirju pripravljali informativni stand. Pri pripravi so nam pomagali tudi gostitelji. Presenečena sem bila nad zanimanjem, ki smo ga vzbudili pri drugih dijakih in dijakinjah.

V torek zjutraj smo na razstavišču prisostvovali svečani otvoritvi Science and Culture Festivity, na kateri so nastopali tudi dijaki iz Italije, Nemčije in Češke. Nato smo poskrbeli, da smo v svoji razstavni niši dali informacije o slovenski skupnosti, o slovenski šoli ter o naših krajih in ljudeh. Na računalniku so se vrtele informacije o slovenskem šolstvu v Italiji in ponudbi naše šole tokrat v angleščini. S seboj smo prinesli informativno gradivo o naši deželi, mestu in okolici, posterje in slike. Ker nismo prinesli s seboj zastave smo na licu mesta izdelali poster z barvami slovenske in italijanske zastave. Pozno popoldne smo zapustili razstavni prostor, kjer smo lahko nabavili tudi veliko tipičnih izdelkov in se napotili najprej na ogled zasebne ekonomske fakultete in nato na sprehod po mestu. V sredo sem drugič obiskala šolo, kjer sem spet srečala vse ravnatelje (gre namreč za večstopenjsko šolo) in profesorje. Nato smo posadili bor, ki zdaj na šolskem vrtu raste kot simbol prijateljstva med našo in njihovo šolo. Sledila je prireditev od dnevu mladosti v čast Atatürka, ustanovitelja moderne turške države. Ob koncu te prireditve so vsakemu izmed nas podelili diplomo prijateljstva za sodelovanje pri šolski izmenjavi. V četrtek zjutraj sem z ostalimi profesorji in prostovoljci AFS Turčija na stadionu doživela veličastno predstavo, ki so jo izoblikovali vojaki, telovadci in skupine dijakov vseh šol v Izmirju, na tisoče nastopajočih v veličastni in dinamični predstavi z barvitimi oblekami in koreografijami ter poskočno glasbo. Popoldne smo preživeli v Etnografskem muzeju in bazarju. Naši dijaki so ta praznični dan preživeli z družinami, večina je obiskala Efez in druge zanimive kraje, nekateri so se udeležili osrednje slavnostne predstave v jutranjih urah. V petek smo se vsi profesorji skupaj z dijaki iz Venose, ki jih je gostila državna šola Kiz Lisesi, podali na celodnevni izlet v Efez in okolico. Naši dijaki so dan preživeli z gostiteljskimi družinami. V soboto zjutraj smo se zbrali za brunch (breakfast and lunch) na Olgunla Enstitüsü, na zavodu, ki ponuja izpopolnjevalne tečaje iz umetniškega izdelovanja keramike in obdelovanja kovin, barvanja tekstila in nenazadnje tudi kuharski tečaj. Ob tej priložnosti smo si ogledali razne delavnice in ponovno izkoristili priliko za nakupe ročnih izdelkov. Popoldne smo posvetili obisku ostankov trdnjave Kadifekale, od koder je prekrasen razgled na mesto in morje, in Agore, ki je največja in najbolje ohranjena rimska agora. Enkratnemu sprehodu je sledil nepozaben ogled Hisar mošeje in največjega bazarja v mestu. Ob povratku domov nisem več mislila na to, da bi lahko imeli težave zaradi dvojezičnih osebnih izkaznic. Ko smo ob prihodu pristali v Istanbulu, je mlada policajka sicer nekam čudno gledala naše dokumente, se pozanimala pri kolegi in nas nato spustila dalje. Po aferi o naših dvojezičnih izkaznicah na začetku meseca aprila letos, je namreč zadobilo šolsko skupinsko potovanje z osmimi dvojezičnimi izkaznicami obrise tveganega podviga.

Ob odhodu sem vsem dijakom in dijakinjam razdelila delovne liste iz aneksa k Evropski jezikovni mapi, CROMO, in jim naročila, naj jih izpolnijo in razmislijo o medkulturni izkušnji v Turčiji. Svoja razmišljanja so dijaki in dijakinje uporabili pri predstavitvi te naše izkušnje, ki smo jo z naslovom »Radovedno v Turčijo« ponudili na predzadnji šolski dan, v petek 10. junija 2011, med 5. in 6. učno uro dijakom in dijakinjam 2.a, 2.b, 2.c, 1.b razreda in 5. v.g. ter 1.c, 4.v.g., 3.c in 4.c. Med predstavitvijo smo si lahko ogledali dva filma: Jessica Frandolic (2.b) je za zvočno kuliso svojih fotografij izbrala tradicionalno turško glasbo, medtem ko je Erika Žuljan (2.c) svoje sklope fotografij in video posnetkov ovila v turško zastavo in opremila z moderno glasbeno spremljavo.

Ob koncu tega zapisa se zahvaljujem staršem za zaupanje in sodelovanje in vsem na šoli za podporo, sodelovanje in razumevanje, za vse koristne nasvete ter strokovno pomoč. Svojim mladim sopotnicam in sopotnikom pa čestitam za sodelovalno in odgovorno druženje. Prepričana sem, da jim je bivanje v Turčiji nudilo veliko priložnosti za medkulturno učenje in podiranje kulturnih in jezikovnih pregrad ter odklajanje stereotipov in predsodkov nenazadnje tudi ob odkrivanju »čudnih« oz. tradicionalnih vrednot.

Besedno in slikovno gradivo zbrala, uredila in povezala koordinatorka prof. Melita Valič

Predavanje o trgatvi in predelavi grozdja, ki je bilo minuli četrtek na Opčinah, je priredila Kmečka zveza v sodelovanju s svetovalno službo Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije in Zadržno kraško banko. O aktualni temi sta predavali dipl. inž. agr. Majda Brdnik in enologinja Tamara Rusjan, svetovalki omenjene službe, ki deluje v okviru Kmetijske gozdarskega zavoda Nova Gorica.

PREDAVNAJE O TRGATVI IN POSEGIH PRI PREDELAVI GROZDJA

Pravilno ravnanje z grozdom jamstvo za dobro kapljico

SVETOVALNA SLUŽBA KMEČKE ZVEZE V SODELOVANJU Z ZKB

V četrtek, 8. septembra, je bilo v razstavnih dvorani Zadrzne kraške banke na Opčinah zanimivo strokovno predavanje o trgatvi in posegih, ki zadevajo predelavo grozdja in nego mošta. Srečanje je priredila Kmečka zveza v sodelovanju s svetovalno službo Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije in Zadržno kraško banko. O aktualni temi sta predavali dipl. inž. agr. Majda Brdnik in enologinja Tamara Rusjan, svetovalki omenjene službe, ki deluje v okviru Kmetijske gozdarskega zavoda Nova Gorica. Prisotna sta bila tudi svetovalec Kmečke zveze agronom Mario Gregorič in kmetijski izvedenec Stefano Rosati.

Po uvodnem pozdravu in predstavitvi predavateljic v imenu zveze je svetovalec Gregorič predal besedo Brdnikovi. Strokovnjakinja je prikazala značilnosti letine, ki dobro obeta, saj je spremljala zorenje grozdja visoka temperatura ob zadostnih poletnih padavinah.

Nato se je zaustavila pri trgatvi in pravilnem ravnanju z grozdom pred predelavo. Ob koncu pa je opozorila prisotne na pretečo nevarnost ameriškega škrtčata, ki prenaša hudo bolezen, zlato trsno rumenico. Proti njej ni neposrednega načina zatiranja, zato je treba obolele trse iztebiti in s preventivnimi ukrepi preprečiti, da se bolezen širi. Pred kratkim so strokovnjaki odkrili žarišče na slovenskem Krasu, ki predstavlja nevarnost tudi za zamejski del Krasa. Zato je pozvala prisotne vinogradnike, naj se strogo držijo strokovnih navodil v zvezi z zatiranjem škodljivca, prenašalca bolezni.

Sledilo je predavanje Rusjanove, ki je na strokovno poglobljen a obenem dostopen in privlačen način seznanila vinogradnike, prisotne v lepem številu, o predelavi grozdja in posegih v mošt.

Enologinja je potrdila dobro zrelostno in zdravstveno stanje grozdja, katerega zorenje pa je treba spremljati, da se določi najprimernejši čas trgatve. To nam pove analiza grozdja, ki bi morala upoštevati več parametrov in sicer: sladkorno stopnjo, skupno kislino, pH ter jabolčno in vinsko kislino. Najpomembnejši parametri pa so sladkor, skupna kislina in pH.

Glede pH-ja je opozorila na njegovo pomembnost za biološki razkis, ki se ne začne ob prenizkih vrednostih, pogostih predvsem v teranu (pH 2,8-3,0). PH pa vpliva tudi na učinek žveplovega dioksida (SO₂) pri zavarovanju mošta in vina pred neželenimi biološkimi procesi. Pri nižjih vrednostih pH-ja (3-3,2) so potrebni za omenjeno zavarovanje znatno nižji odmerki žvepla, kot pri višjih vrednostih tega parametra.

V nadaljevanju je enologinja opozorila na pomen kvasovk, ki so nosilke alkoholnega vrenja vinskega mošta. Svetovala je dodatek selekcioniranih kvasovk v mošt, da prevladajo nad divjimi, ki vodijo v neželene, škodljive biološke procese. Podrobno je pri tem opisala, kako se pripravi s kvasovkami vreni nastavek, ki zagotovi pravi potek vrenja. Pri tem moramo paziti, da med moštom in nastavkom ni prevelike razlike v temperaturi, ki ne sme preseči

10°C, bolje pa je, če je izpod 5°C. Ob kvasovkah dodamo še njim potrebno hrano, ki vsebuje dušik v kvasovkam dostopni aminokislinski obliki. Ob nezadostni hrani pa se njihovo delovanje ustavi in ne pride do popolnega povretja sladkorja, kar ima za mošt in vino neprijetne posledice, ki jih odstranimo le z zamudnimi posegi. Enologinja je tudi svetovala, da se moštu dodajo pektolitični encimi za lepše iztekanje mošta in za večje izluževanje barvnih snovi, predvsem v letih, ko je v grozdu malo barvil.

Ne gre seveda pozabiti, je opozorila Rusjanova, na žveplo, ki ga damo takoj na brozgo, v količini, ki je odvisna v prvi vrsti od zdravstvenega stanja grozdja. Med dodatkom žvepla in kvasovk pa mora preteči nekaj ur (vsaj tri), ker bi sicer žveplo preprečilo delovanje glivic. Prav tako ne dodamo moštu istočasno encime in žveplo. Encime in kvasovke pa lahko dodamo brez časovnega zamika.

Predavateljica je ob koncu izpostavila pomen taninov za ohranitev barve v rdečih vinih. Zato je dodatek tega sredstva priporočljiv, če je v jagodah relativno malo barvila (antocianov). Tanine lahko dodamo s pripravki, ki vsebujejo tudi žveplo. S tem dosežemo dva rezultata: zavarujemo mošt pred oksidacijo ter ohranimo antociane, ki se vežejo na tanin.

Srečanje se je ob splošnem zadovoljstvu udeležencev večera zaključilo s sproščenim pogovorom med predavateljicama in vinogradniki.

KZ - Obvestila

Nujno prijaviti zaloge vina

Kmečka zveza obvešča vinogradnike, da morajo prijaviti morebitne količine vina, ki so jih imeli na zalogi dne 31. julija. Rok za predstavitev prijave zapade letos 10. septembra. Te obveznosti so oproščeni samo privatni končni porabniki in trgovci na drobno. V prijavi mora biti vino razvrščeno po kakovosti in sicer črna in bela vina, namizna vina, vina s kontroliranim poreklom, vina z geografskim poreklom, neglede na leto proizvodnje. Kmečka zveza je na razpolago za izpolnjevanje prijav do 6. septembra.

Obvestilo oljkarjem

Na osnovi navodil, ki jih daje ERSA s svojimi obvestili in neposrednim opazovanjem dogajanja v oljčnikih, smatra svetovalna služba za koristno, da svoje člane oljkarje seznani o stanju v zvezi z oljčno muho.

Po julijskem napadu prve generacije muhe, ni prišlo v mesecu avgustu do napadov škodljivca zaradi hude suše in visokih temperatur, ki sta povzročili dehidratizacijo in ovelost plodov ter posledično močno omejila populacije oljčne muhe, kar zahteva spremljanje njene prisotnosti v oljčniku. Predviden je močan porast aktivne okužbe, o čemer bomo pravočasno seznanjali člane. Slednje pa vabimo, da so pripravljeni na takojšen poseg v primeru, da se preseže prag škodljivosti zaradi prisotnosti visokega števila škodljivca.

Oljkarji, ki se poslužujejo preventivnih bioloških načinov zatiranja, naj čim prej postavijo na terenu temu namenjena sredstva proteinske vabe in pasti in naj se posvetujejo z območnimi strokovnjaki.

Svetovalna služba KZ v sodelovanju z ZKB

STROKOVNI NASVETI

Uporaba žvepla med proizvodnjo vina

Trgatev je marsikje v polnem teku, zato bomo danes pisali o žveplu, ki je nepogrešljiv dodatek za ohranjanje vina. Točneje ga bomo imenovali žveplov dvokis ali žveplov dioksid, s kemijsko formulo SO₂. Zaradi številnih pozitivnih lastnosti ga uporabljajo v vseh stopnjah predelave grozdja v vino, bodisi večji, kot tudi najmanjši proizvajalci.

Žveplov dioksid je nujno potreben, da obvaruje mošt in vino pred oksidacijo in bakterijami, ki lahko negativno vplivajo na kakovost pridelka. S pomočjo žvepla se bodoče vino kemijsko, fizično in biološko stabilizira. Žveplo ima antiseptično in antioksidacijsko lastnost. Kot antiseptik prepreči delovanje nezelenih mikroorganizmov. Obenem jim odvzame kisik. Očetne bakterije se na primer ob uporabi metabisulfitu uničijo in vino se ne skisa. Kalijev metabisulfit deluje tudi na glivice kvasovke. V kletarstvu delimo kvasovke v dobre in slabe. Dobre so tiste, ki najbolj učinkovito spremenijo sladkor v alkohol. Na srečo so slednje najbolj odporne na učinke žvepla. Dodajanje metabisulfitu na komaj zmleto grozdje uniči nezaželene kvasovke in škodljive mikroorganizme. To pa moramo storiti takoj, ko grozdje zmeljemo, pred alkoholnim vrenjem.

Žveplov dvokis je prisoten v naravi. Glivice kvasovke ga naravno proizvajajo med alkoholnim vrenjem v zelo majhnih količinah, v nekaterih slučajih sicer lahko preseže 100 miligramov na liter. Vsekakor pa so količine majhne in ga moramo ponavadi dodati, da ohranimo vino zdravo in brez napak.

Najbolj znani komercialni pripravek, ki sproži žveplov dvokis, je kalijev metabisulfit, ki mu enostavno rečemo metabisulfit. To je kemijska snov v obliki kristalnega prahu belkaste barve. Ko se enkrat raztopi v moštu ali v vinu, sproži žveplov dvokis ali žveplov dioksid, ki ima kemijsko formulo SO₂. Gram kalijevega metabisulfitu sprosti približno polovico žveplovega dvokisa. Kalijev metabisulfit je pripravek, ki ga zlahka dobimo v prodaji, poleg tega je zelo lahko izmeriti točni odmerek. Hranimo ga v hladnem, suhem in zračnem prostoru. Poleg kalijevega metabisulfitu dobimo v prodaji več vrst žveplovih dodatkov z različnimi komercialnimi imeni, tudi v mešanici drugih snovi, kot na primer askorbična kislina. Vsi sprostijo isto aktivno snov, žveplov dvokis. V prodaji dobimo tudi utekočinjeno žveplo ali žveplove tablete. Njihova uporaba pa je večkrat težka, posebno za male kletarje, saj je težko določiti pravo mero.

Prvič torej žveplamo takoj, ko grozdje zmeljemo. Okvirna količina je 5 gramov na 100 kg zmletega grozdja. Najbolje pa je da točnejši odmerek, določi strokovnjak, saj je odvisen od zdravstvenega stanja grozdja, vremena v času trgatve, tipa vina, ki ga hočemo pridelati itd. Vedno je vsekakor bolje, da uporabljamo najnižje odmerke, ki so navedeni na konfekciji. Žveplo ima na pravkar zmleto grozdje več učinkov: varuje pred oksidacijo mošta, nekoliko zapozni fermentacijo, kar omogoča čiščenje mošta, poleg tega tudi pospeši izločanje barvil in polifenolov pri rdečem grozdu. Zelo važne je tudi učinek, da uniči slabe kvasovke in mikroorganizme ter pusti le dobre kvasovke, ki so najbolj odporne žveplu. Preveč žvepla v tej fazi negativno vpliva na fermentacijo in jo celo zaustavi, saj v primeru prevelikih odmerkov odmrejo celo dobre glivice kvasovke.

Drugi zelo važen trenutek, ko žveplamo, je po prvem pretoku vina. Tik pred njim je priporočljiva kemijska analiza vina, na podlagi katere strokovnjak določi količino žvepla, ki ga moramo dodati mlademu vinu. Zelo važno je, da je alkoholno vrenje pred žveplanjem mladega vina res končano, da ne bi spomladali spet fermentiralo, kar bi lahko privedlo do kake napake ali bolezni vina.

Točen odmerek kalijevega metabisulfitu je odvisen od številnih faktorjev. Da se vino ohrani zdravo in ne porjavi, vsebnost prostega žveplovega dvokisa v vinu ne sme pasti pod minimalno količino. Zelo okvirno je ta 12 do 15 miligramov na liter vina. Da dosežemo to količino, dodamo prej povedali. Še enkrat poudarimo, da je to le okvirni odmerek, ker točnejšega določi tehnik na podlagi laboratorijske analize. Ob visoki kislosti in visoki alkoholni stopnji je na primer dovolj manj žvepla, in obratno. Vina, shranjena v posodah iz nerjavečega jekla potrebujejo manj žvepla kot vina v lesenih sodih. Če je bilo grozdje bolno in poškodovano, moramo žveplati več.

Da je vino pravilno žveplano, lahko naredimo sledeči poskus: kozarec vina pustimo čez noč. Če vino ne porjavi, pomeni, da smo pravilno žveplali, če pa porjavi, pomeni, da smo ga žveplali premalo.

Magda Šturman

Na slikah: pod naslovom protest v Chittagongu; desno Carlos Callon; spodaj zastava Andorre.

VAL PROTESTOV V CHITTAGONGU ZARADI NASILNIH DEJANJ OBLASTI

Bangladeška vlada domorodce z odlokom spremenila v etnične manjšine

BOJAN BREZIGAR

Vlada v Bangladešu je sklenila, da bo beseda »domorodci« izginila iz vseh zakonov, političnih dokumentov in publikacij vlade. To besedo bodo črtali tudi iz vseh učbenikov in iz programa obveznega šolanja. Besedo »adivasi«, ki pomeni domorodci, bo tako zamenjala besedna zveza »Khudro Nitratik Jonogosthi«, ki pomeni etnične manjšine, o katerih je govoril v 15. amandmaju bangladeške ustave. Ta sklep so sprejeli na medministrskem srečanju 21. julija letos, ki so se ga udeležili predstavniki urada predsednika vlade, zunanjega ministrstva, ministrstva za obrambo, poveljstva vojske in tajnih služb. Sedaj bodo predlog o izbrisu besede »adivasi« preučili v kabinetu predsednika vlade, ko ga bodo v kabinetu potrdili, pa bodo v vseh uradnih besedilih vlade, vseh ministrstev in ostalih javnih institucij besedo domorodci zamenjali z besedno zvezo etnične manjšine. Sklenili so tudi, da v Bangladešu ne bodo več dovolili delovanja nobene nevladne organizacije, ki bi se v svojih projektih kakorkoli sklicevala na domorodna ljudstva, ampak bo mogoče v tej državi izvajati samo projekte, ki bodo izrecno zadevali narodne manjšine.

Uradna utemeljitev tega sklepa je, da so vsi prebivalci Bangladeša domorodci, medtem ko so plemena in etnične manjšine, ki so se v 17. stoletju naselile na gričevju Chittagong, dejansko samo »migranti«. Govoriti o domorodcih je neprimerno tudi zato, ker se Angleži v teh krajih niso naselili tako kot v Ameriki ali Avstraliji, kjer do »domorodci« pripadniki ljudstev oziroma plemen, ki so v tistih krajih živela pred začetkom kolonizacije.

Tu je treba kratko poseči v zgodovino. Leta 1997 je bil po 20 letih državljanske vojne v Bangladešu sklenjen sporazum v zvezi z gričevjem Chittagong. Ta sporazum je določil, da na območju Chittagong živi poseben narod, ki ima svoj način upravljanja in svoje poglavarje. Ta sporazum je bil temelj za uveljavljanje av-

tonomije domorodcev v teh krajih. Sporazum priznava pravico do ohranjanja značilnosti in tradicij prebivalstva tistih krajev in določa ustanovitev posebnega telesa, ki bi upravljalo to regijo in daje regiji visoko mero avtonomije, vse do lokalne policije in seveda gospodarskega razvoja, regiji pa tudi priznava pravico za pobiranje nekaterih davščin.

Res pa je, da v sporazumu ni besede domorodci, na kar se sedaj sklicuje vlada v Bangladešu. Namesto besede »adivasi« je namreč uporabljena beseda »upajati«, ki bi jo lahko prevajali podnarod. Zato je zunanje ministrstvo, ki je zadolženo za nadzor nad izvajanjem sporazuma, ocenilo, da bi bilo najprimerneje uporabiti terminologijo »etnične manjšine«.

Da vlada zastruje svoja stališča, kaže tudi dejstvo, da je zunanje ministrstvo že 4. avgusta zahtevalo nujno preverjanje vseh projektov nevladnih organizacij na tem ozemlju z namernom, da ugotovi, ali ni v kakem projektu še vedno govor o domorodnih ljudstvih. Na tem območju je v teku veliko projektov, ki jih med drugimi financirajo Azijska banka za razvoj, japonska vlada, Norveške ter ustanovi Združenih narodov UNDP in UNICEF, vendar so ugotovili, da se v naslovu nobenega od teh projektov ne omenja domorodno ljudstvo. Očitno so bili naslovi pravočasno spremenjeni.

Ker je o »domorodcih« govor tudi v nekaterih uradnih mednarodnih dokumentih, med temi tudi v nekaterih poročilih Združenih narodov, bodo postopek poimenovanja etničnih manjšin izpeljali vse do objave v uradnem listu in bangladeški zunanji minister Dipu Moni je že napovedal, da poslej nobena mednarodna organizacija ne bo smela več uporabljati naziva domorodci.

Seveda pa ne gre samo za vprašanje imena. Oblastem je trn v peti predvsem plemo Jumma, ki s protestnimi manifestacijami dosledno zahteva uveljavljanje sporazuma in torej priznanje pravic, ki jih sporazum vsebuje. Vlada stranka Združena ljudska demokratična fron-

ta teh pravic noče priznati in oblasti se poslužujejo tudi nasilja, pa čeprav to formalno delajo teroristične organizacije, ki niso sestavni del vojske ali policije. Tako so 11. avgusta ubili tri pripadnike plemena Jumma, 14. avgusta so ubili novoizvoljenega predstavnika vasi Kusumchari in istega dne so ugrabili še dve osebi. Od podpisa sporazuma leta 1997 je bilo ubitih približno 300 ljudi, zaskrbljujoče pa je predvsem dejstvo, da se je v zadnjih mesecih napetost povečala in da je vlada zaostritvijo o nazivu dejansko pokazala voljo, da bistveno zmanjša pravice, ki jih določa mednarodni sporazum.

Španska ljudska stranka proti jeziku manjšin

Deželni odbornik Španske regije Valencije Alejandro Font de Mora je napovedal ukinitve šol v katalonskem jeziku in določil, da bodo v vsej regiji poslej vse šole enake, po modelu, ki ga je določila deželna vlada Galicije, ki jo sestavljajo predstavniki ljudske stranke (Partido popular – PP). Šolski predstavniki v Galiciji so se temu odločno uprli, vendar je vlada šla naprej svojo pot in sprejela zadnji sklep. Med organizacijami, ki so se borile za ohranitev pouka v jeziku manjšine je bila najglasnejša Mesa per la normalizació Lingüística (Združenje za jezikovno normalizacijo). Predsednik te organizacije Carlos Callon je v intervjuju za katalonski spletni dnevnik Vilaweb spregovoril o učinkih, ki jih je imela odprava manjšinskih šol v Galiciji in o nevarnosti, da se ta model prenese tudi v druge regije.

Kako gledate, izhajajoč iz galicijske izkušnje, na dogajanja v Valenciji?

Primer Valencije potrjuje, kar smo že trdili v Galiciji, da je namreč Ljudska stranka izkoristila primer galicijskega jezika kot preizkušnjo za uveljavljanje centralizirane kulturne in jezikovne politike v vsej državi. Tu je treba upoštevati, da so spremembe v Galiciji sprejeli, čeprav jim je javnost nasprotovala in kljub odločnemu nasprotovanju vse opozicije. Proti odloku, ki teoretizira o trijezičnem pouku, španskem, galicijskem in angleškem, so bili vsi sindikati učiteljev, nasprotovali do mu vse organizacije staršev, razen ene, ki je vezana na ljudsko stranko. Proti so bila tudi vsa združenja študentov in vsa gibanja, ki si prizadevajo za pedagoško obnovo, nenazadnje pa tudi vse kulturne inštitucije in celo galicijski šolski svet.

In kljub temu so sklep odobrili?

Seveda, ker gre za načrt, ki je nastal v Madridu. Dejstvo, da ga je Galicija odobrila, ne da bi upoštevala mnenje družbe in šolskega sveta, jasno kaže, da si ne bodo pomišljali pri sprejema-

nju podobnih ukrepov v Valenciji in na Balearskih otokih.

Kako se ta model udejanja v Galiciji?

V teoriji poteka tretjina pouka v galicijsčini, tretjina v španščini in tretjina v angleščini. V praksi pa glavina šol ne izpolnjuje te norme. Manj kot sto učiteljev je usposobljenih za pouk v treh jezikih. Seveda, če pogledamo urnike, bomo ugotovili, da je kar nekaj šol, v katerih poteka pouk tretjinsko. Če pa nato pogledamo predmetnik, ugotovimo, da v galicijsčini poučujejo samo verouk in telesno vzgojo. Seveda pa glavina šol ne spoštuje tretjinske delitve pouka. Angleščina je prisotna malokje, še zlasti kot učni jezik.

Predsednik Valencije Bauza in odbornik Font de Mora zagotavljata, da bo to pravilo uveljavljeno.

Seveda, ampak popolnoma isto je Ljudska stranka trdila leta 2009 v Galiciji. Govorijo o svobodi izbire, o tem, da lahko starši odločijo, v katerem jeziku se bodo šolali njihovi otroci. Dejansko ob vpisu razdelijo formularje in pšotem na osnovi volje staršev dololočijo, kateri jezik bo prevladal pri pouku.

Kaj to pomeni v praksi?

40 odstotkov staršev je ob vpisu v otroški vrtec odgovorilo, da otroci govorijo galicijsko, ampak v mestih poteka predšolski pouk v galicijsčini samo v 10 odstotkih šol. Predsednik deželne vlade pojasnjuje, da večina prevlada nad manjšino.

Kateri predmeti se v teoriji poučujejo v španščini in kateri v galicijsčini?

V dekretu piše, da se humanistični predmeti poučujejo v galicijsčini, znanstveni in tehnični predmeti pa v španščini. To pomeni, da je prepovedano poučevati matematiko, fiziko in kemijo v galicijsčini. In založbe so takoj prenehale izdajati učbenike za te predmete v galicijsčini.

Ali to delitev spoštujejo?

Nobenega problema nimaš, če poučuješ zgodovino ali zemljepis v španščini. Če pa poučuješ v galicijsčini predmete, ki bi jih moral poučevati v španščini pa te lahko kaznujejo. Trenutno je galicijsčine v šolah manj kot 25 odstotkov.

Kako so reagirali profesorji?

Veliko jih je, kakih 4.500, pisalo deželni vladi Galicije: gre za profesorje matematike, fizike, kemije in tehnologije, ki nameravajo še vedno poučevati svoje predmete v galicijsčini, čeprav jim grozijo s kaznjami.

Ali so koga že kaznovali?

Trenutno ne, ker je odločba v veljavi, vendar ni pravnoobčna, saj se je nekaj organizacij pritožilo in bo o pritožbi odločalo sodstvo. Naša organizacija je od sodnikov zahtevala, naj razveljavijo odločbo, ker je v nasprotju z zakonom o normalizaciji jezika, z zakonom o šolstvu in s statutom. Zahtevali smo suspenzijo, sodišče pa suspenzije ni priznalo, če pa bo o vsem odločalo z razsodbo.

Kakšne bodo posledice uveljavitve tega modela za galicijski jezik?

Ljudska stranka hoče doseči izginotje galicijskega jezika. V času tranzicije je bil to najbolj rabljen jezik v Galiciji, celo bolj kot katalonščina v Kataloniji, na Balearskih otokih in v Valenciji. V zadnjih letih pa jezik počasi upada. Družba je na upadanje odločno reagirala, bilo je veliko množičnih manifestacij. Če smo torej po eni strani priče agresivni politiki deželne vlade, je odločen odziv ljudi vsekakor pozitiven.

V Andorri narašča raba katalonščine

V Andorri znatno narašča raba katalonščine. V letu 2004 je 43 odstotkov prebivalcev te majhne pirenejske države uporabljalo pretežno španščino, 40,5 odstotka pa katalonščino; v samih petih letih se je stanje spremenilo. Pred kratkim so namreč objavili podatke za leto 2009, iz katerih izhaja, da 42 odstotkov prebivalcev pretežno uporablja katalonščino, število tistih, ki pretežno uporabljajo španščino, pa je pad-

lo na 40,5 odstotka. Zanimiv in pomemben pa je podatek, da kar 92 odstotkov prebivalstva meni, da je znanje katalonščine zelo pomembno za življenje v Andorri. Podatke je objavil raziskovalni institut iz Andorre, ki je sprejel po pretežno rabljenem jeziku v družini, v krogu prijateljev in v družbi. Zanimivo je, da je raba katalonščine večja med mladimi kot med starejšimi prebivalci Andorre.

Na goriškem Korzu tik pred vojno Alfred Slokar, Tea Kodrič, Marijca Mermolja, Nežica Vižintin, Tanja Mermolja in Ida Kodrič (fotografija pod naslovom), dr. Lambert Mermolja (desno), spodaj (v smeri urinega kazalca) sedemnajstletni dijak France Mermolja, ki je padel 27. decembra 1944 pri Srednjem Lokovcu, dr. Tanja Mermolja ter Lojzka Mermolja in Leopoldina Koršič

OB DEVETDESETLETNICI DR. TANJE MERMOLJA

Zobozdravniška ambulanta je bila narodna postojanka, stanovanje slovenska oaza

DORICA MAKUC

Pred devetdesetimi leti se je 10. septembra 1921 v Kostanjevici na Krki mlademu zakonskemu paru Alojziji Sever in dr. Lambertu Mermolji rodila hčerka Tanja. Srečanje na čudovitem umetno narejenem otoku, ki ga obkroža reka Krka, je prineslo prijateljevanje Lamberta in bodočega svaka Nika Severja med vojaškim služenjem v avstrijsko-ogrski vojski. Priznani goriški zobozdravnik dr. Lambert Mermolja je moral zaradi vojne prekiniti študij na medicinski fakulteti na Dunaju, po vojni je doktoriral iz splošne medicine v Pragi in se tu specializiral za zobozdravnika. Z mlado družino se je naselil v Gorici in leta 1925 odprl na Travniku zobozdravniško ambulanto, v kateri je uvedel tudi zobno kirurgijo. Za svoje delo je prejel leta 1972 zlato medaljo Pokrajinske zdravniške zbornice v Gorici, prejel je tudi priznanje OF slovenskega naroda za svoje zaslugе v najbolj temnih časih goriških Slovencev, ki so tudi po vojni potrebovali oporo tako pokončnega človeka, kot je bil dr. Lambert Mermolja.

Če je bila zobozdravniška ambulanta na Travniku v času fašizma prava narodna postojanka, je bilo istočasno stanovanje Mermoljevih nedvomno slovenska oaza za številne sošolce in prijatelje starih Mermoljevih otrok: Tanje, Franceta, Marijce in Nika. Tanjina majhna soba je bila vedno polna diskutantov, ki so iskali odgovore na najbolj zapletena politična vprašanja. Prirejali so literarne večere, na katere so vabili Franceta Bevka, Damirja Feigla, Andreja Budala. K italijanskim prireditvam niso hodili. Čeprav je Tanja stopila v prvi razred osnovne šole pri notredamkah brez znanja italijanščine, so bili vsi štir-

je Mermoljevi otroci dijaki klasične gimnazije Vittorio Emanuele III vedno brez popravilnih izpitov. Tanja se je odločila nadaljevati očetov poklic; dve leti je obiskovala milansko medicinsko fakulteto, na kateri je junija 1942 položila vse izpite. Študij medicine je lahko nadaljevala šele po vojni v Ljubljani, kjer je diplomirala leta 1949.

Mussolini je 31. julija 1942 v Gorici izrekel smrtno obsodbo primorskega naroda! Goriški Slovenci so bili vedno bolj ogroženi, toda mladina, že vključena v OF, se je z različnimi akcijami izpostavljala veliki nevarnosti. Po pripovedi Marijce Šestan so v prvih aretacijah septembra 1942 najprej pobrali očeta in Tanjo, nato oktobra še njo; v prenatrpanih celicah goriškega zapora se je na jesen 1942 znašlo 120 slovenskih fantov in deklet. Ko je po kapitulaciji Italije 8. septembra 1943 prišlo do nemške zasedbe Gorice, so goriški fantje Benjamin in Kamilo Brešan, Boris Komjanc, Vojko Turel in France Mermolja z izgovorom, da gredo v Brda nabirat odvrženo orožje, odšli v partizane. Razen Kamila Brešana so vsi tragično končali svoja mlada življenja. Dr. Lambert Mermolja ni mogel uiti budnim očem goriškega gestapa. Po hudem mučenju je bil leta 1944 odpeljan na prisilno delo v Nemčijo, od koder se je vrnil šele junija 1945. Gospa Lojzka je ostala sama z najmlajšim sinom Nikom. Tanja in Marijca sta se po vrnitvi iz zapora v Arezzu novembra 1943 morali umakniti iz Gorice. Čudežno sta preživel nepričakovani, nenaadni vdor čete nemškega bataljona »Heine« v osvobojeno Cerkno; 27. januarja 1944 je padlo 26 tečajnikov partijske šole. Obe sestrī sta se aktivno pridružili narodno-osvobodilnemu gibanju, Marijca kot or-

ganizatorica antifašistične mladine na Tržaškem, Tanja kot študentka medicine je sledila očetovemu zgledu v prvi svetovni vojni in postala bolničarka v skrivnih partizanskih bolnišnicah Franja in Pavla. Spomladi in poleti 1944 je bila bolničarka v oddelku dr. Franca Podkoritnika - Očka v Pavli, nato z njim v Franji do decembra 1944.

Gospa Lojzka je v tem času nestrpno pričakovala pošto, ki so jo trije otroci po zanesljivih kurirkih pošiljali domov. Partizanski kulturnik Mitja (France) je mamo tolažil, da mu ne gre slabo; žrtve za svobodo so potrebne. V zadnjem pismu 6. decembra 1944 je zapisal: »Nasvidenje v kratkem, ko bomo vsi domači pri eni mizi v naši lepi, slovenski Gorici.« Komaj sedemnajstletnega dijaka VI. gimnazije Franca Mermolja je 27. decembra 1944 pri Srednjem Lokovcu zadela kroglja pripadnika zloglasne X Mas. Mama je želela prisostvovati sinovemu pogrebu, poskrbela je za nagrobnik, ki je viden in obiskovan še danes. France Mermolja počiva na solkanskem pokopališču. Gospa Lojzka Mermolja je umrla leta 1987 v Gorici v starosti 96 let. Osemnajst dni trajajoča okupatorjeva najhujša pomladanska ofenziva leta 1945 je povzročila IX. Korpusu zelo veliko izgub.

Hudo je trpelo tudi prebivalstvo. Kljub odhodu gibljivih ranjencev na No-transko, so bile skrivne bolnišnice polne negibljivih ranjencev. Ob vedno večjih nevarnostih so ranjence odpeljali v podzemne bunkerje, ki so jih stražili tudi bolničarji. Tanja se spominja zadnjega bunkerja, ki je bila navadna kaverna. Za težke nepokretne ranjence je bila odgovorna sama, bila je edina od zdravstvenega osebja. »Vse sem previjala sama, bila sem že izvežbana. Z ranjenci sem ostala do konca vojne in jih spremla v goriški sanatorij San Giusto 8. maja 1945.« Tako zaključuje svojo vojno pripoved medicinska študentka, ki je morala za nostrifikacijo slovenske zdravniške diplome še leto dni obiskovati medicinsko fakulteto v Rimu in položiti leta 1954 štiri težke izpite. Da bi pa lahko delala in pomagala utrujenemu očetu v goriški ambulanti, je morala Tanja opraviti še dodatno dveletno specializacijo v Rimu.

Leta 1951 je dr. Tanja Mermolja v Ljubljani rodila sina Franceta, danes priznanega pesnika, časnikarja in kulturnega delavca. Ace Mermolja nas v svojih poglobljenih zapisih na straneh Primorskega dnevnika in Novega Maturja odkrito sooča s slovensko zamejsko in italijansko stvarnostjo.

Dolga štiri desetletja je naša jublanka svojim pacientom nudila izredno strokovno znanje, ki ni moglo mimo priznanja goriških kolegov. Ob 50-letnici zdravniške diplome ji je leta 2004 za njeno delo goriško stanovsko društvo zdravnikov, kirurgov in zobozdravnikov (»Ordine medici, chirurghi e odontoiatri«) podelilo zlato medaljo. Več kot desetletje je bila dr. Tanja Mermolja v odboru Dijaške Matice in skupaj s predsednico gospo Marijo Bogataj delila skrb za šolsko mladino, predvsem za revne učence iz Beneške Slovenije.

Ob visokem življenjskem jubileju želimo goriški Slovenci dr. Tanji Mermolja še veliko prijaznih let, dobrega počutja in zdravja.

Intervju z dr. Valentinom Simo (na fotografiji levo spodaj) in dr. Avguštinom Mallejem (foto desno spodaj) je bil objavljen v zadnji številki mesečne revije Slovenija danes. Z znanstvenikoma iz Celovca se je pogovarjala Blanka Markovič Kocen, odgovorna urednica revije, ki je namenjena Slovincem zunaj republike Slovenije in izhaja v okviru Urada RS za Slovence v zamejstvu in po svetu.

POGOVOR Z UGLEDNIMA KOROŠKIMA ZNANSTVENIKOMA

Zgodovina »države« ne »stoji« v arhivih

BLANKA MARKOVIČ KOCEN

»Zgodovina se ustvarja šele s pošteno in poglobljeno povezavo posameznih »faktov« v neko metodično kontrolirano historično pripovedovanje«. Tako meni dr. Valentin Sima, profesor na Inštitutu za zgodovino, oddelek za sodobno zgodovino univerze v Celovcu, ki je skupaj z dr. Avguštinom Mallejem, zgodovinarjem in dolgoletnim direktorjem Slovenskega znanstvenega inštituta v Celovcu, v intervjuju spregovoril o pomenu arhivskega gradiva za narod ter svojem videnju zgodbe, ki je v Sloveniji v zadnjih mesecih dvigala precej prahu.

Kako komentirate zgodbo o zapiranju oziroma delnem zapiranju slovenskih arhivov?

Malle: Kolikor sem seznanjen s problemom, je bil zaprt del arhiva SDV. Glede na obseg fondov Arhiva RS je to marginalen poseg, na podobne naletimo v državnih, deželnih in posebej cerkvenih arhivih v Avstriji. Delo arhivov urejajo zakoni in interni akti posameznih arhivov (arhivski red). Če je bilo zaprtje dela fonda SDV v soglasju z zakonom, ne morem presoditi, vsekakor pa bi morali v tem primeru upoštevati poleg zakona o arhivih še vrsto drugih predpisov, na primer glede zaščite osebnih podatkov.

Sima: Zgodbe ne poznam v podrobnostih, toda deloma se mi zdi, da so se tozadevni »problemi« od nekaterih tudi inscenirani – z namenom ustvarjanja medijske pozornosti za svoje sicer ne preveč strokovno delo.

Kaj arhivi nasploh pomenijo za razvoj nacionalne zavesti in identitete?

Malle: Ponekod patetično menijo, da so »spomin« naroda. Z delom svojih fondov nudijo osnovo za izoblikovanje nacionalne zavesti in večplastne identi-

tete. Vsekakor so pomembni za ohranjanje pravnega reda, denimo z ohranjanjem zemljiških knjig in podobno.

Sima: Sami po sebi arhivi nič ne pomenijo za razvoj nacionalne identitete, so kvečjemu lahko podlaga, da ustvarjanje le-te vsaj deloma gradi na stvarnih podlagah.

Ali imajo državljani pravico izvedeti, kakšna je bila zgodovina države?

Malle: Tega nihče ne zanika. Težave nastajajo pri interpretaciji zgodovine oziroma zgodovinskih procesov.

Sima: »Zgodovina« države ali naroda ne »stoji« v arhivih, zgodovina se ustvarja šele s pošteno in poglobljeno povezavo posameznih »faktov« v neko metodično kontrolirano historično pripovedovanje.

Kaj zbiranje in ohranjanje arhivskega gradiva pomeni za slovenska društva v zamejstvu in po svetu?

Malle: Arhivsko gradivo je izjemno pomembno, žal pa se tega nekatera društva premalo zavedajo. Na Koroškem je nacizem s sistematičnim uničevanjem arhivov slovenskih društev in organizacij hotel izbrisati tudi »spomin« na narodno skupnost. Tako ima danes slovenska sočasna periodika izjemen po-

gradiva. Kljub ponovnim opozorilom je pomembna slovenska ustanova očitno raje uničila svoj arhiv, preden bi ga izročila v varstvo katerikoli strokovni službi. V tem primeru je »šla na roko« popolnoma svobodno in po lastni presoji ljudem, ki bi radi prikrojili zgodovino svojim ideološkim gledanjem. Iz »žrtve UDBe« je iz lastne presoje postala »storilka«.

Za katero ustanovo gre?
Malle: O tem ne bi govoril.

Ali danes obstajajo razlogi za omejevanje dostopa do arhivskega gradiva?

Sima: Kot glavni razlogi za omejevanje dostopa veljajo tako imenovani državni ali nacionalni interesi na eni in varovanje osebnih podatkov (torej človekovih pravic) na drugi strani. To so deloma zelo difcilna vprašanja in so pri obeh dejavnikih včasih težko opredeljiva območja ali sive cone. To ne zadeva samo enostrankarskih sistemov, temveč tudi sisteme zahodnih demokracij. Tudi v teh je možno in se dogaja, da se oblastne strukture zavarujejo pred vpogledom »ljudstva«, torej suverena. Če se ne motim, je britanska premierka Margaret Thatcher pustila podaljšati omejitev dostopa do državnih aktov po razkritju škandala v jedrskem kompleksu Sellafield. Lahko se vprašamo, ali so bili za tem ukrepom dobro pojmovani »nacionalni interesi«. Za slednjimi se lahko skrivajo interesi strank, močnih gospodarskih skupin in njihovih lobistov in je silno težko presoditi, ali obstajajo legitimni razlogi, ki narekujejo nedostopnost dela fondov. V nasprotnem primeru pa nekateri v Sloveniji očitno mislijo, da sistem pred letom 1991 ni zastopal tudi »nacionalnih« interesov, temveč samo »partijske« ali podobno, in zdi se mi, da je to mnenje v veliki meri narekovano tudi od sedanjih političnih potreb po obračunavanju z današnjimi političnimi konkurenti.

Kako pa je z dostopnostjo do tovrstnih arhivskih gradiv drugod po svetu?

Malle: Že v sami Evropi ni enotnih predpisov v več pogledih: glede na zadrževalne roke (oz. zaporne roke) fondov, na dolžnost oddajanja fondov arhivom, na kriterije skartiranja in na fonde, za katere veljajo posebne mere tajnosti oziroma nedostopnosti. Najrestriktivnejši glede tega je Vatikan. V Avstriji je zaporni rok za navadne akte načeloma 30 let. Izjem je toliko, da bi jih težko našel, številne pa se nanašajo na zaščito osebnih podatkov.

Sima: Pri nas poznamo primere, ko je določen fond zaprt, ker ga je nekdo izluščil kot osebni fond nekega arhivarja ali deželnega upravitelja, je pa zelo verjetno, da hrani zanimive podatke, recimo iz časa koroškega plebiscita. Dostopen pa je samo z dovoljenjem potomcev dotične osebnosti.

Kaj menite o očitkih, da so bili arhivi v zadnjih mesecih prečiščeni, da bi se zaščitila kakšna aktualna politična kariera?

Malle: Skartiranje v arhivih je vsakodnevno opravilo, vprašanje je, po

kakšnih predpisih ga arhivisti izvajajo.

Sima: Da so se uničevali nekateri fondi že prej in morda predvsem proti koncu enopartijskega sistema, se mi zdi verjetno in glede na prakse tudi v zahodnih državah »normalno«. Tudi v teh namreč ni jasno, kaj so razne tajne služ-

be res shranile, kaj so uničile in kaj so dale v javno rabo arhivom. Da pa bi se prečiščevali fondi v zadnjih mesecih, je vsekakor tako hud očitke, da bi ga morali tisti, ki ga navajajo, resno dokazati. Toda to je stvar politične kulture, ki je v obdobju populizma zelo nizka. Naj povem še primer »prečiščenja« na Koroškem: fond manjšinskega šolskega oddelka pri koroški deželni vladi po letih 1945 je bil na primer skartiran, še preden ga je deželni arhiv lahko prevzel. Verjetno so bili tam zanimivi akti glede ukinitve obveznega dvojezičnega šolstva leta 1958, tozadevnih akcij in akterjev.

Do publicista Igorja Omerze, ki je letos že drugič zaprosil za vpogled v določeno arhivsko gradivo, ste bili kritični. Zakaj?

Malle: Z Omerzo sem imel le telefonski kontakt. Presenetil me je že njegov nastop. Glede velikovskega atentata sem mu povedal, katere »vire« hranimo na SZI. To so pač javno dostopni časopisi. Glede sodnega procesa sem pojasnil, katero pot mora ubrati, da bo prišel do tozadevnih virov. Pot je raziskovalcem v Avstriji poznana. Za vpogled v novejšo vire je potrebna posebna prošnja, o kateri običajno odloča predsednik sodišča. Po izkušnjah je tako, da sodišče v primeru študentov zahteva priporočilo mentorja, profesorja. Kako je to v primeru publicistov, mi ni znano. Usus sodnih organov torej navaja k sklepu, da pričakujejo od uporabnika strokovnost glede dela z arhivskim materialom in predpisov, predvsem varovanja osebnih podatkov.

Sima: Oglasil sem je, potem ko sem prebral odlomke knjige v naših Novicah. Imel sem vtis, da gospod Omerza nima resničnega pojma ne o slovenski manjšini na Koroškem ne o odnosih prejšnjega »režima« do nje. Branje celotne knjige pa mi je potrdilo tudi najhujše slutnje glede njegovega neobvladanja osnovnih historiografskih metod kritike virov. Vsi njegovi novi viri, ki naj bi dokazali vpletenost ne samo slovenskega, temveč tudi jugoslovanskega političnega in varnostnega vrha v atentat, so namreč skladni tudi z »uradno verzijo« iz let 1979 in 1980, da naj bi šlo za izolirano akcijo nekega podcentra v Mariboru. Naravnost šokiran pa sem nad deloma ideološko-propagandističnim slogom, ki je včasih že naravnost otročji (»ha-ha-ha-j« v oglatih oklepajih) in absolutno ne ustreza resni zgodovinski raziskavi.

Ste vi kot zgodovinar imeli dostop do vsega arhiva?

Malle: Če mislite na Arhiv RS, potem lahko povem, da sem dobil vse, kar sem iskal – tudi zapisnike politbiroja in CKZKS (v osemdesetih letih).

Ali se dokumenti SDV iz časov Jugoslavije nanašajo tudi na dogajanje na avstrijskem Koroškem in kako?

Malle: Seveda se, kot se dokumenti raznih avstrijskih obveščevalnih služb nanašajo tudi na dogajanje v Sloveniji itd. Dokumenti obveščevalnega tipa nastajajo tudi na diplomatskih predstavništvih, pogosto so označeni s pojmom »strogo zaupno«, krog uporabnikov je omejen.

Bi z odprtjem arhiva lahko nastale kakšne škodljive posledice?

Malle: Ob strokovni kritični oceni in analizi virov ne.

Sima: Dejansko so že bile škodljive posledice po kampanji SDS-a, recimo spomladi lanskega leta, ko je za zadevo posledično pograbil tudi del koroške politike, predvsem svobodnjaki, z generalnim sumom proti manjšini. Morda je SDS to vzkalnila tudi kot kolateralno škodo svojega poskusa škoditi predsedniku Türku. Seveda pa se takšni problemi težko rešujejo z zapiranjem arhivov, ker bi to otežilo tudi resno zgodovinopisje. In saj so tozadevni slovenski arhivi odprti in bi po moji presoji bili tudi ob uveljavitvi novega arhivskega zakona.

Ali bi odprtje arhiva po vašem mnenju pripomoglo k temu, da bi razčistili z zgodovino in šli naprej?

Malle: Slovenci so šli naprej, ne glede na to, ali so zgodovinarji razčistili odprta vprašanja ali ne. Zgodovinopisje je reka stalnica, problem pa je selektivna uporaba njegovih izsledkov in dognanj.

Sima: »Razčiščevanje z zgodovino« je stalen proces, na katerega zgodovinopisje vpliva samo deloma (važnejši akterji so najbrž mediji) in ki je vedno tudi del sodobnih bojev različnih političnih strank, poskusov njihovega legitimiranja oziroma delegitimiranja itd.

Pridi, zaigrajmo!

Šolska reforma in pomladitev učnega kadra za začetek v znamenju novosti

Glasba spremeni življenje; petje ali študij instrumenta je v otroških letih bistvena formativna izkušnja, ki oblikuje in krepi tako fizične kot intelektualne sposobnosti, pri odraslih pa pridobi še dodatni pomen ne samo za tiste, ki se z njo ukvarjajo poklicno, ampak tudi za vse ljubitelje kot dragocena kulturna pridobitev in zasebna oaza lepote. Glasbena matica bo od letošnjega šolskega leta, še izraziteje omogočila svojim učencem izbiro lastne, edinstvene in posebne poti v obsežnem svetu glasbene umetnosti, saj so posledice reforme glasbenega šolskega sistema privedle do svobodnejših usmeritev z bistvenimi spremembami pri učnih in izpitnih načrtih. Šola bo namreč skrbela za pred-akademsko glasbeno vzgojo in se je zaradi pomanjkanja enotnih programov na državnem ni-

voju začela zgledovati po italijanskih in slovenskih sistemih, da bi z najboljšimi zgledi ubrala najbolj perspektivno pot, ki bi lahko ustrezala različnim potrebam in zahtevam učencev. Med večjimi novostmi bodo zaključni izpiti, ki jih bodo morali učenci polagati ob koncu šolskega leta. Programi pa bodo nekoliko lažji, ker bodo razporejeni v širšem časovnem razmahu. Predvsem pa bodo učni načrti bolj fleksibilni in se bodo prilagajali možnostim in željam posameznika. Komplementarni tečaj teorije in solfeggia bo nadomestil popolnejši nauk o glasbi, ki bo obvezen za vse učence od 7. leta dalje. Mlajšim pa bo namenjen tečaj predšolske glasbene vzgoje.

Druga novost, ki bo zaznamovala začetek šolskega leta 2011-2012 bo tudi prenovljen učni

kader. Razni profesorji so se v zadnjih letih upokojili ali so ubrali druge poti, kar je privedlo do bistvenih sprememb s prihodom mladih, bivših učencev Glasbene matice, ki so se po diplomi izoblikovali kot poklicne figure na koncertnem in pedagoškem področju in zdaj nadaljujejo kakovostno tradicijo Glasbene matice kot novi člani učnega osebja. Ozračje na šoli se spreminja z novimi idejami, energijo in dobro voljo teh mladih, ki bodo zagotovo podarili ustanovi veliko zadoščenj in novega elana.

Pouk bo potekal v Trstu, Gorici, Špetru in Kanalski dolini ter na vseh relativnih podružnicah. Šola nudi pouk klavirja, violine, violončela, flavte, harfe, harmonike, tolkal, orgel, solopetja, jazz glasbe, klarineta, kitare in trobil. V okviru

šole delujeta tudi otroški pevski zbor in mešani zbor Gallus. Nadaljevala se bo pobuda godalnega oddelka Mali Paganini, ki uvaja najmlajše v študij violine, violončelisti pa bodo imeli na voljo poseben izobraževalni tečaj. Od letošnje sezone bo šola ponudila tudi pouk latino-ameriških tolkal.

Šolsko leto se bo uradno pričelo v ponedeljek, 12. septembra. Do konca meseca bodo zainteresirani imeli priložnost slediti brezplačnim, poskusnim lekcijam. Uspešna pobuda je že postala tradicija, saj je prvi stik z glasbilo velik pripomoček pri nelahki izbiri v široki paleti ponudb. Za informacije in vpisovanja je tajništvo šole na voljo v ponedeljek, torek, četrtek in petek od 9. do 17. ure, ob sredah pa od 9. do 15. ure.

ZOOM – »navodila za uporabo« novih ali posebno zanimivih ponudb

OPZ- VSAK TOREK BO PETJE ZABAVA!

Otroški pevski zbor Glasbene matice je tik pred začetkom novega pevskega leta, ki ga bo zborovodkinja Neda Sancin predstavila vsem zainteresiranim v torek, 13. septembra ob 16.30 v Dijaškem domu v Trstu, kjer se bodo odvijale tudi vaje zbora. Srečanje bo priložnost za spoznavanje načrtov in okolja, v katerem bodo pevci delovali ter za sprejemanje novih članov iz vrtcev in osnovnih šol. V primeru dovoljšnjega zanimanja, bo zbor deloval v dveh starostnih skupinah. Otroci bodo vadili s strokovnjakinjo, ki ima za seboj večletno izkušnjo na tem področju in si prizadeva, da bi se na prijeten in zabaven način vključili v svet zborovostva ne samo na vajah in rednih šolskih nastopih, a tudi z malimi gostovanji in nastopi na priljubljenih otroških revijah in ob posebnih prireditvah. Lani je zborček na primer zapel na povabilo konzulata ob praznovanju osamosvojitve Slovenije. Vaje bodo potekale enkrat tedensko ob torkih.

NOVO! LATINO PRIZVOKI V POUKU TOLKAL

Z letošnjim šolskim letom bo Glasbena matica uvedla pouk tolkal s posebno, latino-ameriško usmeritvijo. Starostnih omejitev ni, niti glede predhodnega znanja. Učni načrt predvideva večbo osnovnih tehnik igranja na congas, bongos, timbales, pandeiro in na vsa bolj razširjena tolkala kubanske in brazilske glasbe z upoštevanjem uporabe teh in-

strumentov tudi v modernejših zvrsteh glasbe. Individualne lekcije v prostorih Glasbene matice v Trstu bo vodil tolkalist, bobnar, multiinstrumentalist in skladatelj Andrej Pirjevec. Podkovan glasbenik in pedagog je živel od leta 2006 do leta 2010 v Londonu, kjer se je aktivno udeleževal angleškega glasbenega življenja. Tu je diplomiral na zavodu London College of Music, kjer je študiral pod vodstvom svetovno priznanih bobnarjev (Darryn Farrugia, Pete Cater, Erik Stams) in klasičnega tolkalista Jeremy-ja Cornesa (London Symphony Orchestra) ter se še dodatno poglobil v latino-ameriška tolkala z brazilskim tolkalistom Boscom De Oliveiro in pridobil naziv Bachelor in Music.

MALI PAGANINI...ŽE DRUGIČ

Individualne lekcije in vzporedno, skupinsko vežbanje na osnovi učne metode, ki je prilagojena sposobnostim najmlajših violinistov, so glavne značilnosti projekta Mali Paganini, ki si ga je v lanskem šolskem letu zamislila in

ga vodila prof. Jagoda Kjuder. Metoda se je obrestovala kot zelo koristen uvod v redni študij violine. Otroci so že od prvih korakov stopili v stik s konceptom komornega, skupinskega izvajanja, medtem ko so na individualnih lekcijah osvojili osnove igranja. Nastopi so postali tudi priložnost, da so delili svoje glasbeno znanje s starši, ki so se aktivno udeležili izvedb s preprostimi spremljavami. Začenja se torej drugo leto tega specifičnega projekta za violiniste, na katerega so vabljeni otroci od 5. do 8. leta starosti.

V SVETU VIOLONČELA Z VASJO LEGIŠO

Glasbena matica vsako leto poskrbi, da bi učenci in profesorji ob rednem pouku imeli tudi priložnost izpopolnjevanja na intenzivnih tečajih s priznanimi solisti in pedagogi. Letos bodo prišli na vrsto violončelisti, saj bo šola, prvič gostila za tovrstni tečaj nekdanjega učenca Vasjo Legišo. Tržaški violončelist se je po diplomi izpopolnjeval s Francom Rossijem, članom slovitega Quartetto Italiano, nakar je nadaljeval na Visoki šoli za glasbo Winterthur-Zürich, kjer je diplomiral z odliko in pohvalo, ter na visoki šoli Roberta Schumanna v Düs-

seldorfu. Pomembne izkušnje je pridobil pri najboljših svetovnih mojstrih in pedagogih (Misha Maisky, Boris Pergamenschikov, David Geringas). Koncertiral je po celi Evropi in v Izraelu. Ustanovil je in vodil na gradu Dobrovo mednarodni festival in mojstrske tečaje Cello & Music ter komorni orkester festivala, ki so ga sestavljali mladi profesionalni glasbeniki iz raznih evropskih držav. Poučeval je v Hamburgu, na konservatoriju v Caltanissetti, na glasbeni šoli Weihen, kjer je bil tudi izbran za stalnega dirigenta mestnega orkestra. Tečaj na Glasbeni matici, ki bo od oktobra do junija obsegal tri srečanja, ni namenjen izključno članom Glasbene matice, temveč je odprt za vse zainteresirane.

GALLUS ZAČENJA SEZONO DVAJSETLETNICE

Mešani pevski zbor Jacobus Gallus in zborovodja Marko Sancin se pripravljata na začetek nove sezone, ki se bo odprla 14. septembra ob 20.00 s prvo vajo na sedežu Glasbene matice. Počitnice pevcev niso bile dolge, saj je bil zbor dejaven do julija meseca, ko je izvedel dejavanje v Stresi.

Na prvo vajo so vabljeni tudi novi pevci, ki bi želeli deliti z dolgoletnim tržaškim zborom bogate izkušnje nove pevske sezone. Načrtov je veliko; zbor bo že v prvem delu sezone nastopil v Trstu, Furlaniji, v bližnji Sloveniji in bo medtem pripravljaval celovečerni koncert, s katerim bo 17. decembra počastil 20-letnico delovanja.

ČAR OPERE...V UČILNICI

Študij solopetja je redno prisoten na Glasbeni matici že vrsto let. Pouk so v različnih obdobjih vedno vodile podkovane pedagoginje z aktivno izkušnjo na opernem področju, od članice opernega zbora gledališča Verdi Vesne Topić do priznane Eleonore Jankovič, s katero je oddelek doživel poseben razcvet, in nazadnje ustvarjalne Crisztine Nemeth. Od lanske sezone nosi solo-

pevski oddelek pečat sopranistke Ilarie Zanetti, ki se s svojim znanjem in s prijaznostjo značaja posveča pevski rasti bodočih solistov, a tudi pevcev, ki bi se brez specifičnih opernih ambicij radi izpopolnjevali na pevskem področju. Zanettijeva je dejavna na italijanskih in tujih opernih odrih in je med drugimi nastopila v gledališču Verdi v Trstu, Regio v Torinu, Olimpico v Vicenzi, Bibiena v Mantovi, Arcimboldi v Milanu, a tudi v Avstriji, Braziliji in na Irskem.

Pouk pevske tehnike in scenske umetnosti pričakuje vse ljubitelje opere in petja na sedežu Glasbene matice v Trstu.

NAŠ INTERVJU - Gledališka igralka Nikla Petruška Panizon, dobitnica nagrade Tantadruj

»Primadone večkrat igrajo ne genialni igralci ...«

Karabinjerjeva Katra o svoji dosedanji igralski poti - »Podpiranje povprečnosti nas bo pogubilo«

V torek bo Slovensko stalno gledališče predstavilo novo sezono 2011/12. Kaj bo abonementom in prijateljem tržaškega tetra prinesla prva sezona »v režiji« nove predsednice upravnega sveta Maje Lapornik in novih umetniških vodij Jaše Jamnika, Borisa Kobala ter Sergeja Verča, bomo izvedeli pojutrišnjem. Medtem poravnavamo dolg iz lanske sezone: pogovor z igralko Niklo Petruško Panizon, članico igralskega jedra SSG (ki kot ostali kolegi čaka na letošnji angažma), dobitnico prve primorske gledališke nagrade Tantadruj za najboljšo gledališko stvaritev.

Nagrado Tantadruj so ustanovila SSG, Slovensko narodno gledališče Nova Gorica in Gledališče Koper. Nikla Petruška Panizon jo je prejela za vlogo Katre v predstavi Kažin ali Karabinjerjeva Katra Vlaha Stullija in režiji Vita Tauferja.

»Življenje je zanimivo in presenetljivo: vloga, ki je po pravici povedano nisem takoj vzljubila, ampak sem se zanjo "namatrala", mi je prinesla nagrado. Seveda sem počaščena in mi je lepo pri srcu, vedno pa se moram zavedati, da je tvoje delo tudi ekipno: soigralci, režiser ...vse pripomore k uspehu.«

Predstava Kažin je med gledalci nalezljiva na zelo različne odzive.

Marsikdo je mislil, da smo pretiravali, hrvaški izvirnik pa je bil morda še bolj vulgaren. Tekst je pač tak, režiser je edino vztrajal, naj nekatere stvari ostanejo tako vulgarne kot v izvirniku.

Po pravici povedano sploh ni bilo predvideno, da bo vloga Katre moja. Na začetku mi je bilo težko. Prihajala sem s porodniškega dopusta, dali so mi tekst o neki mami, ki je noseča, tepe otroke, pije ...jaz pa sem bila v tisti skoraj pravilni fazi s svojim prvim otrokom. Teksta nisem vadila pred ta malim. (*smeji*) Imela sem dvome v tekst in vlogo, a Taufer mi je pomagal, da sem razumela, da je želel zarisati neke vrste kroki te družine, da pride od izraza predvsem ignoranca in revščina. V tem sem mogoče opravičila tekst in vlogo in na koncu se je vse zelo pozitivno razpletlo, z nagrado vred.

Odigrali ste nešteto vlog: katere vam je posebno pri srcu?

Nedvomno Danica iz Zaljubljenih v smrt, čeprav so tudi to predstavo spremljale polemike in imam tudi sama nekatere pomisleke glede teksta. Ampak šlo je za veliko vlogo, ki mi je pri srcu. Prav tako sem navezana na služkinjo v Namišljenem bolniku, po pravici pa moram povedati, da v vsaki predstavi, dobim nekaj pozitivnega. Zato mi je to delo tako všeč, posebno v slovenskih gledališčih, kjer lahko delaš od otroške predstave do komedije in drugega. To je za igralko izreden trening.

Nekatere igralkice, na primer nekdanjega člana SSG Janka Petrovca, pa moti veliko število produkcij in majhno število ponovitev.

Z Jankom se popolnoma strinjam, to je velika škoda. Ko je v teatru počila najhujša kriza, sem se tudi spraševala, ali je pošteno, da dobivam plačo zato, da študiram tekst dva meseca in nato odigram sedem ponovitev, s katerimi ne napolnim teatra. Sedaj govorim proti svojim interesom in teatru ...ampak tega mi je žal, tudi zato, ker so nekatere predstave res kvalitetne, med našimi produkcijami in tistimi, ki jih gledam v Sloveniji, ni bistvene razlike. Žalostno je, da jo potem odigraš sedemkrat, saj vloga raste iz ponovitve v ponovitev. Ko že uživam pri igranju, moraš prekiniti in imaš morda po šestih mesecih novo ponovitev: obnavljati predstavo za eno samo ponovitev je res prava muka. Zaljubljenec smo igrali na mali sceni, kar daje vsaj to možnost, da odigraš več ponovitev.

Kako poteka študij gledališke vloge?

To je odvisno od režiserja. Nekateri delajo na improvizaciji, drugi debatirajo za mizo: filozofsko, zgodovinsko, dramaturško. Kar se tiče mene: ko prvič preberem, instinktivno vidim stvari v glavi, nato vadim in opazujem, če se instinkt približuje temu, kar hoče režiser. Meni je zanimivo, če mi režiser postavlja meje, za druge igralkice je to preveč omejevalno: meni je izziv iskati svobodo v tej omejitvi, v viziji režiserja. Skušam

Tržaška igralka Nikla Petruška Panizon pravi, da čuti med publiko Slovenskega stalnega gledališča neko zadržanost ...

PD

mu ustreči, saj ne obstaja samo tvoja vloga, on jo vidi v sklopu cele predstave: čeprav smo večkrat egocentrični, gre za ekipno delo.

Omenili ste, da imate včasih pomisleke glede vloge: kako usklajujete svojo in režiserjevo vizijo?

Ko vidiš, da je režiser talentiran, da ima background in da ne blefira (kajti dobiš tudi take!), se moraš na nek način predati, zanesi na človeka, da te on vodi. Na nek način se moraš postaviti na nulto točko: ko se izničiš, lahko začneš znova in se na tak način po mojem boljše približa viziji režiserja. Včasih pa je težko, ker sploh ne razumeš, kaj hoče ...včasih tega tudi sam ne ve. (*smeji*) Takrat vzameš pač, kar imaš v sebi, da ti on vsaj reče: da ali ne.

Marsikdo vidi v gledališču pravo kačje gnezdo: kakšni so v resnici odnosi med primadonami?

Primadone večkrat igrajo ne genialni igralci, ki si nataknejo to masko, ker so šibki, negotovi v drugih stvareh. Eni so na primer alergični na goste, katerim ponudijo glavne vloge, jaz pa mislim, da gostje prevetrio ansambel in da se lahko od njih veliko naučim. Se ne hvalim, morda gre celo za moj manko, ampak to, da si zavistni, ali da se celo pritožuješ, ker imaš manj replik, to me žalosti. Zavisti nisem nikoli čutila, je pa res, da sem veliko delala in imela lepe vloge. V našem ansamblu ni tako velikih primadon, včasih pa čutiš neko negativno energijo, zavist. Jaz raje podpiram tistega, ki igra glavno vlogo,

saj delava za isto predstavo. Gledališče je timsko delo ...če ne pa pojdi igrati monologe, monodrame.

Kako pa je mogoče usklajevati profesionalno in zasebno življenje, ko si ustvariš družino z igralcem?

Vedno sem ponavljala: nikoli z igralcem, nikoli z režiserjem, potem pa ... Moja osebna izkušnja je zelo v redu. Z Romeom (*Grebenskom; op. nov.*) lahko govoriva o gledališču in si mislim veliko pomagava. V gledališču najbolj pogrešam iskrenost: Miranda Caharija mi je večkrat razlagala, da sta se z Miro Sardoč vedno opazovali, si povedali stvari. To je zelo redko, če imaš partnerja igralka, pa je lažje ...čeprav lahko tudi boli. Všeč mi je tudi to, da je Romeo eden tistih kolegalnih igralcev, s katerim se da izpostaviti dialog na odru.

Nekaj težav imava le z organizacijo, z urniki: večerne vaje so z majhnim otrokom nekoliko komplicirane.

Obiskovali ste gledališko akademijo v Milanu: vam je to povzročilo težave na slovenskih odrih?

Na začetku ni bilo lahko, res sem se "namatrala", predvsem jezikovno. Veliko sem se naučila od dobrih kolegov, slovenski teater pa mi je tudi pomagal, da sem pridobila tisto pristnost, ki včasih manjka Italijanom.

Igrali ste tudi v italijanskih gledališčih: ste opazili razlike v načinu igranja?

Razlike so ogromne. Italijani so na tem področju dvajset let nazaj: ne toliko zaradi tehnike igre, saj imajo tudi odlične igralkice,

ampak zato, ker se nikoli ne prebijejo skozi moderen, kaj šele sodoben teater. Zdi se mi, da se tako teater odtuji od ljudi. Mi imamo privilegij, da vadimo mesec in pol ali dva, Italijani pa morajo večkrat postaviti v dveh tednih na noge enega Shakespearja: to se pozna na kvaliteti.

V torek bo SSG predstavilo novo sezono. Kakšno gledališče želite vi, ki v njem delate?

Tu delam deset let in sem izredno hvaležna Marku Sosiču, da me je sprejel v gledališče. Po njegovi zaslugi sem se prebila skozi veliko sodobnega in sem mu zelo hvaležna, da sem lahko delala s takimi režiserji in tak tip tekstov. Po drugi strani pa del manjšine ni dobro sprejemal nekaterih sodobnih predstav.

Nisem umetniški direktor, mislim pa, da mora gledališče, ki ima naziv stalno gledališče, ponuditi gledalcem različen spekter predstav: kvalitetno otroško predstavo, komedijo, klasika, po možnosti slovenskega in italijanskega, potem pa tudi "off produkcijo". Seveda želim kvalitetno stalno gledališče, ki naj ostane produkcijska hiša. Boli pa me, da smo izgubili mlade gledalce, da se je izgubil ta čut do Kulturnega doma kot hrama kulture. Zdi se mi, da marsikdo hodi v gledališče (ali je naročen na Primorski dnevnik) le zato, ker je tako prav ...

Kakšna je videti publika SSG z odra?

Najbolj hvaležna publika v zadnjih letih so bili dijaki gimnazije iz Kopra: odprto, mediteransko so sprejemali predstave in reagirali, mi pa smo uživali, ko smo igrali zanje. Isto uživamo, ko igramo za Italijane, ki so večkrat navdušeni, morda zato, ker gledajo teater, ki ga nimajo.

Pri naši publiku čutim neko zadržanost, ki je verjetno v naših karakterjih, a je tudi posledica stalnih polemik, ki spremljajo naš teater. Včasih čutiš pri naših gledalcih nek strah: ojej, kaj mi bodo zdaj pokazali??? Čutiš, da bi radi videli dobro predstavo in upajo, da bo šlo, hkrati pa se bojijo. V teater ne pridejo neobremenjeni, zahteve so velike, v gledališču vidijo kup drugih "obveznosti", ki jih morda ne bi smeli imeti.

Odpiranje teatra Italijanom, a tudi Evropi, ki ga je začel Marko Sosič, je po mojem pravilna pot. Koliko polemik pa je bilo za nadnapise: namesto, da bi se borili, da bi tudi v Rosettiju imeli nadnapise, so se borili proti našim. Manjšina se mora pač odločiti, kaj hoče od tega teatra.

Manjšina bi se morala odločiti o marsikem ...

Bojim se, da nas bo drugače podpiranje povprečnosti pogubilo.

Poljanka Dolhar

BENETKE - Mostra Zlati lev ruskemu filmu Faust

ALEKSANDER SOKUROV

ANSA

V Benetkah je bil včeraj dan nagrad. Zlatega leva za najboljši film je na 68. mednarodnem filmskem festivalu dobil ruski režiser Aleksander Sokurov za film Faust. Tako je odločila žirija, ki ji je predsedoval režiser Darren Aronofsky. Film je nastal po istoimenski drami Johanna Wolfganga von Goetheja o možu, ki svojo dušo proda hudiču. Film v nemškem jeziku, posnet v obledelih, skoraj monokromnih odtenkih, traja več kot dve uri. Na projekciji je bil deležen mešanega sprejema, na eni strani aplavza in na drugi tudi nekaj kritik.

Šestdesetletni Sokurov je v boju za zlatega leva opravil z 22 tekme. Faust je zadnji v režiserjevi filmski tetralogiji Ljudje moči, ki se je začela s filmom o Hitlerju in nadaljevala s filmoma o Leninu in japonskem cesarju Hirohitsu.

Srebrnega leva za režijo je prejel letošnji film- presenečenje, People Mountain People Sea (Ljudje gora, ljudje morja), kitajskega režiserja Shang-juna Caia. Film pripoveduje o moškem, ki želi maščevati umor svojega brata.

Za najboljšo moško vlogo je bil nagrajen Michael Fassbender za igro v filmu Shame (Sramota) Stevea McQueena, v katerem je upodobil moškega, zasvojenega s spolnostjo. Nagrado za najboljšo žensko vlogo pa je prejela Deanie Yip, ki je v filmu Tao Jie (Preprosto življenje) hongkongške režiserke Ann Hui upodobila postarano hišno služkinjo.

Posebno nagrado žirije si je prislužil italijanski film Terraferma (Kopno), v katerem je režiser Emanuele Crialese upodobil izkrcanje afriških priseljencev na italijanskem otoku. Za scenarij sta bila nagrajena Efthimis Filippou in Yorgos Lanthimos za film Alpis (Alpe) v režiji Yorgosa Lanthimosa.

Med številnimi nagradami velja omeniti še nagrado De Laurentiis - lev prihodnosti: kot najboljši prvenec je bil izbran La-Bas, ki ga je italijanski režiser Guido Lombardi posvetil tragičnemu umoru priseljencev v Castel Volturnu.

ZGODOVINSKO SREČANJE - Stéphane Hessel in Boris Pahor

Velika Evropejca sta si segla v roke

Do srečanja je prišlo včeraj popoldne na Brdu pri Kranju v priredbi slovenske založbe Sanje - Hessel danes ob 18. uri v Kinu Šiška v Ljubljani

»Kdo ve, morda pa bomo v prihodnjih mesecih pričali tudi srečanju med dvema pokončnima upornikoma in antifašistoma, kot sta Boris Pahor in Stéphane Hessel.« Tako smo pred dvema mesecema zapisali v našem dnevniku ob moskovski predstavitvi Pahorjeve Nekropole. Takrat je namreč nekdanji belgijski veleposlanik v Sloveniji Jean Louis Mignot taboriščniku in diplomatu ter soavtorju Splošne deklaracije o človekovih pravicah Hesslu, ki je zaslovel kot avtor uspešnice Indignez-vous! (Dvignite se!), v kateri kritizira vladavino kapitalizma, podaril francoski prevod Nekropole (Pélerin parmi les ombres).

No, do tega srečanja je zares prišlo in to včeraj popoldne v Hotelu Kokra v Brdu pri Kranju v priredbi založbe Sanje, ki je maja letos izdala že omenjeno Hesslovo knjigo. Hessel je v Slovenijo, katero je obiskal že pred desetimi leti, prispel na povabilo bivšega slovenskega predsednika Milana Kučana (slednji je bil tudi prisoten na srečanju s Pahorjem), s katerim sodeluje že deset let v Mednarodnem etičnem kolegiju, in bo danes ob 18. uri govoril v Kinu Šiška v Ljubljani

na srečanju, ki ga prireja Forum 21. Zanj je prihod v Slovenijo po desetih letih izjemno pomembno, a ne le zato, ker ima lepe spomine na sodelovanje in ker Kučana zelo ceni, ampak tudi zato, ker zelo ceni in spoštuje Slovenijo in to, kar je do zdaj naredila.

Kot so sporočili iz založbe Sanje, sta si včeraj 94-letni Stéphane Hessel in 98-letni Boris Pahor, oba predlagana za Nobelovo nagrado (Hessel za mir, Pahor za književnost), prvič segla v roke in se objela, čeprav ju je usoda svojčas pahnila v isto nacistično koncentracijsko taborišče Dora-Mittelbau, kjer pa nista vedela drug za drugega: »Presrečen sem, da sem našel tovariša, ki je bil v istem taborišču kot jaz in ima deloma isto usodo, kot je bila moja, s to razliko, da je bil on tako pogumen, da je skočil z vlaka in ni prišel v Bergen-Belsen,« je bil iskreno vesel Boris Pahor, ki se s Hesslom strinja v tem, kaj naj bi bila Evropa po 20. stoletju: »Po tem, kar je izkusila, posebej nesvobodo pod fašizmom, nacizmom in deloma komunistično diktaturo, bi se morala vesti povsem drugače, kot se vede,« je dejal Pahor.

Objem dveh velikih Evropejcev

FOTO MANCA ČUJEŽ/ZALOŽBA SANJE

Rai Tre bis

SLOVENSKI PROGRAM
Na kanalu 103

20.25 Tv Kocka: Risanke »Riba vas gleda« - Pepe, in hrana?

20.30 Deželni TV dnevnik

20.50 Koncert Tržaškega partizanskega pevskega zbora Pinko Tomažič in ženskega zbora Kobminat; sledi Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

Rai Uno

6.00 Glasb.: Da Da Da in musica **6.30** Aktualno: Unomattina in famiglia **7.00** 8.00, 9.00 Dnevnik **9.30** Dnevnik L.I.S. **9.35** Aktualno: A Sua immagine, vmes Sv. maša, Angelus **12.20** Aktualno: Linea verde estate **13.10** Šport: Pole Position **13.30** Dnevnik **14.00** Avtomobilizem: VN Italije, F1, vmes Vremenska napoved **15.55** Aktualno: New York: dieci anni che hanno cambiato il mondo **18.50** Kviz: Un minuto per vincere (v. Max Giusti) **20.00** Dnevnik in športne vesti **20.40** Kviz: Soliti ignoti (F. Frizzi) **21.30** Nan.: Il segreto dell'acqua **23.20** Dnevnik - kratke vesti **23.25** Aktualno: Speciale Tg1 **0.35** Nočni dnevnik in vremenska napoved **1.00** Aktualno: Cinematografo

Rai Due

7.00 Risanke **8.40** Nan.: Rebelde Way **9.30** Dok.: Serious Season Jungle **9.50** Šport: Numero 1 **11.30** Nan.: Il nostro amico Charly **12.10** Nan.: La nostra amica Robbie **13.00** Dnevnik, Tg2 Motori in vremenska napoved **13.45** Film: Un amore a Venezia (dram., Nem./It., '05, r. M. Serafini, i. D. Zich, G. Burkhard) **15.30** Variete: Crazy Parade **16.00** Šport: Pole Position **17.05** Dnevnik L.I.S. in vremenska napoved **17.10** Šport: Rai sport Stadio Sprint **18.00** Šport: 90° Minuto **19.35** Nan.: Squadra speciale Cobra 11 **20.30** Dnevnik **21.05** Nan.: NCIS **22.35** Šport: La domenica sportiva **1.00** Nočni dnevnik **1.20** Aktualno: Sorgente di vita

Rai Tre

7.05 Nan.: La grande vallata **8.00** Film: Una ragazza, un maggiordomo e una lady (kom., V.B./ZDA, '77, r. N. Tokar, i. D. Niven, J. Foster) **9.35** Film: La battaglia dei Mods (dram., It., '66, r. F. Montemurro, i. R. Shayne) **11.10** Nan.: Pepper Anderson agente speciale **12.00** Dnevnik, športne vesti in rubrike **12.25** Aktualno: TeleCamere Salute **12.55** Opera: Prima della Prima **13.25** Aktualno: Passepartout **14.00** Deželni dnevnik, vremenska napoved in Dnevnik **14.50** Dnevnik L.I.S. **14.55** Film: Il soldato di ventura (pust., Fr./It., '76, r. P.F. Campanile, i. B. Spencer)

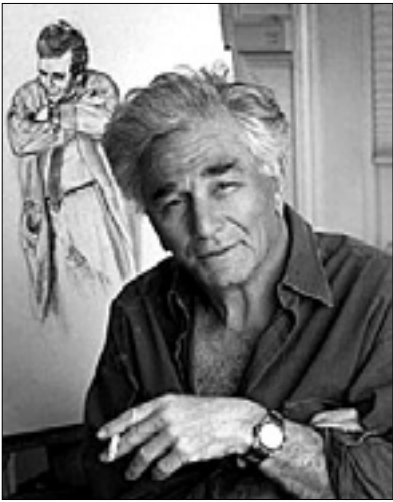

16.40 Film: Letters to God (dram., ZDA, '10, r. D. Nixon, P. Doughtie i. R. Lively) **18.10** Dok.: Mini ritratti **19.00** Dnevnik in deželni dnevnik **20.00** Aktualno: Blob **20.20** Aktualno: Pronto Elisir **21.00** Film: FBI - Protezione testimoni 2 (kom., ZDA, '04, r. H. Deutch, i. B. Willis, M. Perry) **22.45** Dnevnik in deželni dnevnik **23.00** Glasb.: Le tribù della musica

Rete 4

6.55 Dnevnik **7.45** Dok.: Parco Nazionale della Calabria **8.20** Dok.: La montagna che esplode **9.20** Dok.: Magnifica Italia **10.00** Sv. maša **11.00** 13.20 Aktualno: Pianeta mare **11.30** Dnevnik in vremenska napoved **12.00** Aktualno: Melaverde **13.50** Dok.: Gli

eroi dell'11 settembre **16.25** Prometne informacije **16.30** Film: Abbronzatissimi (kom., It., '91, r. B. Gaburro, i. E. Grimaldi, J. Calà) **18.55** Dnevnik in vremenska napoved

19.40 Film: Colombo - Scandali a Hollywood (krim., ZDA, '98, r.-i. P. McGoochan, i. Peter Falk) **21.30** Nad.: Tempesta d'amore **23.20** Film: United 93 (dram., V.B./ZDA, '06) **1.30** Nočni dnevnik

Canale 5

6.00 Pregled tiska **7.55** Dnevnik - prometne informacije in vremenska napoved **9.05** Nan.: Finalmente arriva Kalle **11.00** Film: Salvatore - questa è la vita (dram., It., '06, r. G.P. Cugno, i. A. Mallia, E. LoVerso) **13.00** Dnevnik in vremenska napoved **13.40** Nan.: Il mammo **14.10** Film: Il destino di Charlotte (ljub., Avst./Nem., '07, r. H. Kranz, i. J. Dietze, P. Rapold) **15.40** Film: Un amore da vicino (kom., ZDA, '07, r. E. O'Flaherty, i. M. Modine) **18.30** Kviz: Avanti un altro! **20.00** Dnevnik in vremenska napoved **20.40** 2.00 Variete: Bikini **21.35** Nan.: Dov'è mia figlia? **23.30** Aktualno: Terra! **1.30** Nočni dnevnik in vremenska napoved

Italia 1

7.00 Nan.: Baywatch **7.40** Risanke **10.25** Nan.: Power Rangers Samurai **11.50** Šport: Grand Prix **12.25** Dnevnik in vremenska napoved **13.00** Šport: Guida al campionato **14.00** Ris.: Detective Conan **14.30** Film: Detective Conan - La mappa del mistero (ris., Jap., '03) **16.40** Film: Kimba - La leggenda del leone bianco (ris., Jap., '97, r. Y. Takeuchi) **18.30** Dnevnik in vremenska napoved **19.00** Nan.: Tutto in famiglia **20.35** Aktualno: Speciale - Studio Aperto Live **21.25** Reportaža: Mistero (v. D. Bossari) **0.20** Šport: Contro Campo **1.40** Film: Il corvo - The crow (fant., ZDA, '94, r. A. Proyas, i. B. Lee, E. Hudson)

Tele 4

7.30 Variete: L'età non conta (pon.) **8.00** Atualno: Lezioni di pittura **8.30** Aktualno: Hard Trek **9.00** Dok.: Italia magica **9.30** Nan.: Amanti **10.30** Rotocalco ADNKronos **11.00** Šport: FMI Magazine **11.30** Šport: Super Sea **12.40** Variete: Idea in tavola **12.50** Aktualno: Dai nostri archivi **13.00** Dok.: Agrisapori **13.30** Variete: Camper Magazine **14.00** Dok.: Piccola grande Italia **14.55** ...E oggi, tutti all'opera **15.00** Rita **16.15** Film: Sherlock Holmes **17.15** Aktualno: Tractor Pulling **17.00** Dok.: Piccola grande Italia **17.30** Risanke **19.30** Dok.: Tethys - Le radici di una terra **20.00** Telegiagne e fotogrammi - Estate 2011 **20.20** 23.00 Nedeljski dnevnik **20.50** Aktualno: Italia

economia e prometo **21.00** Film: Game 6 **23.20** Glasb.: Mille voci

La 7

6.00 Dnevnik, vremenska napoved, horoskop in prometne informacije **7.00** Aktualno: Omnibus **7.30** Dnevnik **10.00** Dok.: La7 Doc **10.40** Nan.: L'ispettore Tibbs **11.40** Nan.: Ultime dal cielo **13.30** Dnevnik **13.55** Film: Una verità dolorosa (dok., ZDA, '02) **15.50** Nan.: Cuore d'Africa

17.35 Film: W. (biog., ZDA, '08, r. O. Stone, i. J. Brolin) **20.00** Dnevnik **20.30** Resničnostni show: Speciale In Onda **21.30** Film: The Guys (dram., ZDA, '02, r. J. Simpson, i. S. Weaver) **23.50** Dnevnik **0.00** Film: Giordano Bruno (biog., Fr./It., '73, r. G. Montaldo) **2.10** Aktualno: Bookstore

Slovenija 1

6.40 Kultura (pon.) **7.00** 9.35, 18.35 Risanke **7.35** Mojster Miha (ris.) **7.50** Ris. film: Čarli in Lola - Vse je čisto drugače, kot je bilo **9.10** Ris. nan.: Smrkci **9.45** Ris. nan.: Žametek **10.30** Žogarija, oddaja o športu, zdravju in okolju **10.55** Izvir(n)i **11.20** Ozare (pon.) **11.25** Obzorja duha (pon.) **12.00** Ljudje in zemlja **13.00** Poročila, šport in vremenska napoved **13.15** Na zdravje! **14.45** Prvi in drugi **15.00** Alpe-Donava-Jadran **17.00** Poročila, vremenska napoved in športne vesti **17.15** Dokumentarna oddaja **18.40** Risanke **18.55** Dnevnik, vremenska napoved, Zrcalo tedna, športne vesti **20.00** Festival narečne popevke, prenos **22.00** Večerni gost: Tomaž Kastelic **22.30** Dok.: Avstralski Slovenci o Sloveniji **23.10** Poročila, športne vesti in vremenska napoved **23.45** Ars 360 **0.00** Mini serija: Obljuba **1.25** Dnevnik (pon.) **1.50** Dnevnik Slovencev v Italiji **2.20** Infokanal

Slovenija 2

8.00 Skozi čas, sledi Globus **8.55** Kraji in običaji - odd. Tv Koper (pon.) **9.25** Razkrita govorica plesa: Akademsko folklorna skupina France Marolt ŠOU v Ljubljani **9.50** Turbulenca **10.20** Slovenci po svetu **10.55** Kino Kekec **11.55** Kajak kanu na divjih vodah **13.30** Avtomobilizem: VN Italije, prenos **15.20** Odbojka (M): EP: Slovenija - Srbija **17.00** Šport **19.50** Žrebanje lota **22.00** Skozi oči Al Kajde **23.30** Avtomobilizem: VN Italije, posnetek **1.20** Zabavni infokanal

Slovenija 3

6.00 Sporočamo **7.20** 8.30 Kronika **8.05** Evropski premislek **9.40** 21.30 Zarišče **10.35** Tedenski pregled **11.40** Svet v sliki in besedi **13.30** 22.20 Satirično oko **14.15** Tednik (pon.) **16.40** Na Tretjem **17.25** Slovenska kronika **18.00** Poročila Tvs1 **19.00** Tv Dnevnik Tvs1 **20.00** Slovenija in Evropa

Koper

13.45 Dnevni program **14.00** Čezmejna Tv - deželne vesti **14.10** Euronews **14.30** Arhivski posnetki športnih prenosov **16.30** Kuharski recepti **16.50** Zoom - vsestranska ustvarjalnost **17.20** Srečanje z... **18.00** Glasbeni spomini z B. Kopitarjem **19.00** Vsedanes - Tv dnevnik **19.25** Šport **19.30** Biker Explorer **20.00** Vesolje je... **20.30** Istra in... **21.00** Istrska potovanja **21.35** Zgodovina ZDA **22.00** Vsedanes - Tv dnevnik **22.15** Odbojka: EP Slovenija - Srbija **23.30** Alpe Jadran **0.05** Vsedanes - Tv dnevnik **0.20** Čezmejna Tv - TDD

Pop TV

6.30 Tv prodaja **7.00** Medved Rupert (ris.) **7.10** Drobižki (ris.) **7.15** Nal in Lili (ris.)

7.25 Hobonavti (ris.) **7.35** Balonar Oskar (ris.) **7.50** Angelina Balerina (ris.) **8.00** Čarobni vrtljak (ris.) **8.15** Dežela konjičkov (ris.) **8.40** Florjan, gasilski avto (ris.) **8.55** Mojster Miha - Projekt gradimo (ris.) **9.05** Profesor Baltazar (ris.) **9.15** Bakuganski bojevnik (ris.) **9.40** Tv Čira čara (otroška zab. odd.) **10.05** Živalski fenomeni (mlad. serija) **10.20** Poštar Peter (ris.) **10.40** Radovedni George (ris.) **11.50** Oprah show (pogovorne oddaje) **12.50** Film: Čudoviti sanjač **14.35** Jamie - obroki v pol ure (kuh. serija) **15.10** Moj Antonio (resničnostna serija) **16.05** Nan.: Grda račka **17.00** Film: Mali prijatelji (ZDA) **18.45** Ljubezen skozi želo-dec (hrana in pijača) **18.55** 24UR vreme, Vremenska napoved **19.00** 24UR, Novice **20.00** Film: Navihani kosmatinci (ZDA) **21.55** Film: Častnik in gentleman

Kanal A

7.45 Tv prodaja **8.00** Nan.: Merlinove pustolovščine **8.50** Hannah Montana (mlad. serija) **9.15** Bračne vode **9.45** Dokler naju smrt ne loči (hum. serija) **10.15** Nan.: Starševske norčije **10.40** Film: Ledeni vihar (ZDA/Kan.) **12.20** Čarovnije Crissa Angela (dok. serija) **12.45** Pravi igrači **14.30** Nan.: Dokler naju smrt ne loči **15.00** Film: Oče in sin (ZDA) **16.55** Top Gear (avtomob. serija) **18.00** Norci na delu **18.30** Magazin Lige prvakov **19.05** ŠKL **20.00** Film: Mega napeto - Brez izhoda (ZDA) **22.00** Film: Polja smrti (ZDA)

RADIO

RADIO TRST A
8.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; Koledar; 8.30 Kmetijski tednik; 9.00 Prenos sv. maše; 9.45 Pregled slovenskega tiska; 10.00 Polke in valčki iz domače zakladnice; 10.35 Otroški kotiček: Ivan Sivec - Vlomilci delajo poleti, 12. del; 11.10 Nabožna glasba (pripr. Ivan Florjanc); 11.40 Vera in čas; 12.00 Istrska srečanja; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.15 Za smeh in dobro voljo; 15.00 Bazovica 2011, neposredni prenos; 17.00 Kratka poročila; 17.05 Medijska spletanja; 18.15 Zvoki šestih strun; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)
7.25 Odprtje in napoved programa RK; 7.45 Kmetijski nasvet; 8.00 Noč in dan; 8.30 Jutrnjak; 9.00, 19.45 Kronika; 9.10 Pregled prireditvev; 10.00 Svet v mojih očeh; 10.30 Poročila; 11.00 Primorski kraji in ljudje; 11.30 Gremo plesat; 12.00 Glasba po željah; 12.30 Primorski dnevnik; 14.00 Du jes; 15.30 DIO; 16.30-19.00 Nedelja na športnih igriščih; 17.30 Vremenske in cestne razmere; 19.00 Dnevnik; 20.00 Večer večnozelenih s Tuliom Furlaničem; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30-0.00 Easy come, easy go....

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)
6.00 Dobro jutro; Almanah; 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije; 6.45 Drobci zgodovine; 7.40 Proza; 8.00-12.00 Buona domenica; 8.05 Horoskop; 8.15 Kratke vesti; 8.20, 14.40 Pesem tedna; 8.30 Šport: Claxon; 9.00-9.30 Oggi musica; 9.40 Il giardino di Euterpe; 10.33 Glasbena lestvica; 11.25-12.28 Suonala ancora, Sam; 13.00-14.00 Tempo scuola/La rosa dei venti; 15.00-16.00 Distretto 565 on Guitar Radio show; 16.00-18.00 Pic-nic Elettronique; 18.00-19.00 Album Charts; 19.00 La via della plata; 20.00-21.55 E...state freschi; 21.55 Singlasingle; 22.00-23.57 Radio disco; 0.00 Prenos RSI.

SLOVENIJA 1

5.00, 6.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 17.00, 18.00, 23.00, 0.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 6.10 Rekreacija; 6.50 Duhovna misel; 7.00 Jutranja kronika; 8.05 Igra za otroke; 9.30 Medenina; 10.10 Sledi casa; 10.40 Promenada; 11.05, 12.10 Pozdravi in čestitke; 12.05 Na današnji dan; 13.10 Osmrtnice in obvestila; 13.20 Za kmetovalce; 14.30 Reportaža; 15.30 DIO; 16.30 Siempre primeros; 18.15 Violinček; 19.30 Obvestila; 19.40, 22.20 Iz sporedov; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 (Ne)obvezno v nedeljo; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Informativna odd.; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Za prijeten konec dneva.

SLOVENIJA 2

5.00, 6.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 13.00, 14.30, 17.30, 0.00 Poročila; 7.00 Kronika; 8.15 Dobro jutro; 8.25 Vremenska napoved; 8.45 Koledar prireditvev; 8.50 Napoved sporeda; 9.15 Na Val na šport; 9.35, 16.05 Popevki tedna; 10.00 Nedeljski izlet; 10.45 Nedeljski gost; 11.35, 14.20 Obvestila; 12.00 Centrifuga; 12.45, 14.45 Daegu, Južna Koreja, SP v atletiki; 13.00 Športno popoldne; 13.10 Predstavitev oddaje s pregledom novic; 14.35 Športnik izbira glasbo; 15.30 DIO;

18.00 Morda niste vedeli; 18.35 Pregled športnih dogodkov dneva; 19.00 Dnevnik; 19.45 Generator; 22.00 Zrcalo dneva; 22.25 Dru-gi val.

SLOVENIJA 3

6.00, 11.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00, 0.00 Poročila; 7.00 Kronika; 7.22 Dobro jutro, vmes: 8.00 Lirični utrinek; 10.00 Evangeličansko bogoslužje; 11.05 Evroradijski koncert; 13.05 Arsove spominčice; 14.05 Humoreska tega tedna; 14.35 Nedeljsko operno popoldne; 15.30 DIO; 16.00 Popoldanski spored; 16.05 Musica noster amor; 18.05 Spomini, pisma in potopisi; 18.25 Serenade; 18.40 Sedmi dan; 19.00 Obiski kraljice; 20.00 Nove operne plošče; 22.05 Literarni portret; 23.02 Slovenski koncert; 23.55 Lirični utrinek.

RADIO KOROŠKA
6.00-9.00 Dobro jutro - Guten Morgen; 9.00-10.00 Zajtrk s profilom; 12.00-13.00 Čestitke in pozdravi; 15.00-18.00 Vikend, vmes Studio ob 17-ih; - Radio Agora: dnevno 13.00-15.00 Agora - Divan; 18.00-6.00 svo-bodni radio; -Radio Dva: 10.00-12.00 Sedmi dan.

HOROSKOP

OVEN 21.3.-20.4.: Čeprav imate urnik že napolnjen, boste prevzeli na svoja ramena še nekaj obveznosti. Občutek odgovornosti vam bo narekoval, da se kar najbolj potrudite.

BIK 21.4.-20.5.: V komunikaciji z drugimi boste sproščeni. Znali boste prisluhnuti ljudem okoli sebe in jim s praviimi besedami vlti samozavest. Na delovnem mestu vam bo manjkalo potrpežljivosti.

DVOJČKA 21.5.-21.6.: Na delovnem mestu teče vse kot namazano. S podporo sodelavcev boste dosegali zavidljive rezultate. Trud, ki ga boste vlagali v delo, bo dvojno poplačan.

RAK 22.6.-22.7.: Ste v odločilni fizični in psihični kondiciji. Ker znate poskrbeti zase, boste lahko veliko dali tudi drugim. Vzeli si boste lahko tudi nekaj časa za rekreacijo, kar vas bo okrepilo.

LEV 23.7.-23.8.: Pred vami so pomembne odločitve. Pri dogovorih, povezanih z denarjem, vam bodo zvezde stale ob strani. Za vsakimi vrati se odpirajo nova obzorja.

DEVICA 24.8.-22.9.: Samske device bodo na preži. Obeta se jim kar nekaj zanimivih poznanstev, iz katerih se lahko razvije tudi kaj več. Zadnje čase imate v sebi precej optimizma, izkoristite ga.

TEHTNICA 23.9.-22.10.: Čeprav bi se vam prilegel počitek, ne boste imeli miru. Hoteli boste narediti več stvari hkrati, a vam ne bo šlo najbolje od rok. Privočite si lagoden urnik z veliko odmori.

ŠKORPJON 23.10.-22.11.: Poiščite primerne spremljevalca in jo mahnite zvečer v mesto, v kino, na koncert, na sprehod. Premaknite se iz ustaljenih poti in naredite kaj neobičajnega.

STRELEC 23.11.-21.12.: Nov delovni projekt bo v vas spet prebudil veselje do dela. S pozitivnim odnosom boste ustvarili prijetno ozračje. Posvetili se boste stvarem, ki so vam bolj pri srcu.

KOZOROG 22.12.-20.1.: Čaka vas veliko dela tako na delovnem mestu kakor tudi doma. Zadovoljni boste, ker vam bo šlo dobro od rok in boste kos tudi novim za-dolžitvam.

VODNAR 21.1.-19.2.: Spet se boste prepričali, da je z dobro voljo mogoče ozdraviti marsikatero težavo. Ker je nalezljiva, bo koristila tudi ljudem, ki živijo z vami. Skozi rožnata očala je svet videti lepši.

RIBI 20.2.-20.3.: S partnerjem bosta imela vzpone in padce. Premislite, kaj je tisto, kar vas najpogostej spravlja v slabo voljo. Namesto z očitki poskušajte težave rešiti drugače.

Rai Tre bis

SLOVENSKI PROGRAM Na kanalu 103

18.40 Čezmejna Tv: Primorska Kronika
20.25 Tv Kocka: Videofleš - Vlado Kreslin - Vlado a Paris
20.30 Deželni Tv Dnevnik
20.50 Čezmejna TV - Dnevnik SLO 1

Rai Uno

6.10 Aspettando Unomattina **6.30** Dnevnik in prometne informacije **6.45** Aktualno: Unomattina **7.00** Dnevnik, L.I.S., Parlament **11.00** Dnevnik **11.05** Aktualno: Occhio alla spesa **12.00** Aktualno: La prova del cuoco (v. A. Clerici) **13.30** Dnevnik in gospodarstvo **14.10** Aktualno: Verdetto finale **15.15** Aktualno: La vita in diretta **16.50** Dnevnik - Pralament in vremenska napoved **18.50** Kviz: L'eredità **20.00** Dnevnik **20.30** Kviz: Soliti ignoti (v. F. Frizzi) **21.10** Nan.: Il segreto dell'acqua (It., i., R. Scarmarcio, V. Lodovini) **23.10** Dnevnik - kratke vesti **23.15** Aktualno: Una giornata particolare a spasso con le Miss **23.35** Aktualno: E la chiamano estate **0.35** Nočni dnevnik in vremenska napoved

Rai Due

7.00 Risanke: Cartoon flakes **10.00** Aktualno: Protestantesimo **10.30** Dnevnik, vremenska napoved, sledi Dossier **11.25** Nan.: Il nostro amico Charly **12.10** Nan.: La nostra amica Robbie **13.00** Dnevnik in rubrike **14.00** Aktualno: L'Italia sul Due **16.15** Nan.: Ghost Whisperer **17.00** Nan.: Life Unexpected **17.45** Dnevnik in športne vesti **18.45** Nan.: Cold Case **19.35** Nan.: Senza traccia **20.30** Dnevnik **21.05** Dok.: Voyager **23.10** Dnevnik **23.25** Aktualno: Stracult **1.00** Aktualno: Parlament **1.10** Aktualno: Sorgente di vita **1.40** Nan.: Close to home

Rai Tre

6.00 Dnevnik **8.00** Dok.: La Storia siamo noi **9.00** Film: Il microfono è vostro (kom., It., '52, r. G. Bennati, i. A. Tieri, E. Luzi) **10.35** Aktualno: Cominciamo bene **13.00** Aktualno: Condominio Terra **13.30** Nad.: La strada per la felicità **14.00** Deželni dnevnik in vremenska napoved **14.20** Dnevnik in rubrike **15.10** Dnevnik L.I.S. **15.15** Nan.: The Lost World **16.00** Dok.: Cose dell'altro Geo **17.40** Dok.: Geo & Geo **18.10** Vremenska napoved **19.00** Dnevnik **19.30** Deželni dnevnik in vremenska napoved **20.00** Variete: Blob **20.15** Nan.: Sabrina, vita da strega **20.35** Nad.: Un posto al sole **21.05** Nan.: The Defenders **22.45** Nočni in deželni dnevnik

23.25 Film: *Ispettore Wallander: La quinta donna* (VB/Šved., '10, r. A. Walsh, i. Kenneth Branagh, S. Smart)

Rete 4

6.30 Nan.: Zorro **7.00** Nan.: Starsky e Hutch **8.05** Nan.: Hunter **9.55** Nan.: RIS - Delitti imperfetti **10.50** Aktualno: Fornelli d'Italia **11.30** Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije **12.05** Nan.: Un detective in corsia **13.00** Nan.: La signora in giallo **13.50** Aktualno: Il tribunale di Forum **15.10** Nan.: Hamburg Distretto 21 **16.15** Nad.: Sentieri **16.35** Film: Dave - Presidente per un giorno (kom., ZDA, '93, r. I. Reitman, i. K. Kline, S. Weaver) **18.55** Dnevnik **19.35** Nad.: Tempesta d'amore **20.30** Nan.: Walker Tewas Ranger **21.10** Film: Duro da uccidere (krim., ZDA, '90, r. B. Malmuth, i. S. Seagal, K. Le Brock) **23.20** Film: Omicidio nel vuoto (akc., ZDA, '94, r. J. Badham, i. W. Snipes) **1.20** Nočni dnevnik

Canale 5

6.00 Dnevnik - Pregled tiska **7.55** Dnevnik, prometne informacije, vremenska napoved, borza in denar **8.50** Aktualno: Mattino Cinque **10.00** Dnevnik - kratke vesti **11.00** Aktualno: Forum **13.00** Dnevnik in vremenska napoved **13.40** Nad.: Beautiful **14.10** Nad.: CentoVetrine **14.45** Film: Sotto una romantica luna (dram., Nem., '10, r. M. Steinke, i. C.H. Flemming) **16.30** Aktualno: Pomeriggio Cinque **18.00** Dnevnik - kratke vesti **18.30** Kviz: Avanti un altro (v. P. Bonolis) **20.00** Dnevnik in vremenska napoved **20.40** 2.00 Show: Paperissima Sprint **21.20** Nan.: Il Commissario Zagaria **23.30** Film: The Unsaid - Sotto silenzio (triler, ZDA, '01, r. T. McLoughlin, i. A. Garcia) **1.30** Nočni dnevnik in vremenska napoved

Italia 1

6.50 Risanke **8.55** Nan.: Nini **9.55** Dok.: Urban Legends **10.25** Dok.: Cooler Facts **10.55** Dok.: Paradise Lost **11.55** Dok.: Spouse Extralarge **12.25** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **13.40** Risanke: Simpsonovi **14.35** Risanke: Dragon Ball Z **15.00** Nan.: Big Bang Theory **15.35** Nan.: Chuck **16.30** Nan.: Glee **17.25** Risanke **18.30** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **19.25** Nan.: CSI - Miami **21.10** Nan.: CSI - Crossover **23.45** Nan.: The Closer **1.40** Variete: PokerImania **2.30** Nočni dnevnik

Tele 4

7.00 Dnevnik **7.35** Aktualno: Domani si vedrà **8.00** Aktualno: Lezioni di pittura **9.00** Šport: Super sea **9.30** Nan.: Maria Maria **10.35** Nan.: Police Rescue **12.15** Variete: Camper magazine **12.40** Aktualno: Dai nostri archivi **13.00** Aktualno: Incontri ravvicinati **13.30** Dnevnik **14.05** Aktualno: ...E se domani **14.35** Aktualno: Tractor Pulling **15.00** Dok.: Tethys **15.30** Dok.: Patrimonio dell'Unesco **16.00** Dok.: Italia da scoprire **16.30** Dnevnik **17.00** Risanke **19.00** Aktualno: Musa Tv **19.30** Dnevnik **20.00** Aktualno: Paesaggi di...vini **20.30** Deželni dnevnik **21.00** Šport: Sportivamente **23.02** Nočni dnevnik **23.35** Film: Game 6 (kom., r. M. Hoffman, i. M. Keaton, R. Downey Jr.)

La 7

6.00 Dnevnik, vremenska napoved, horoskop in prometne informacije **7.00** Aktualno: Omnibus **7.30** Dnevnik **9.45** Aktualno: Coffe Break **10.30** Aktualno: Le vite degli altri **11.25** Nan.: Chiamata d'emergenza **12.30** Kviz: Cuochi e fiamme **13.30** Dnevnik **13.55** Nan.: Noi siamo angeli **16.05** Dok.: La7 Doc **17.30** Nan.: Lispettore Barnaby **19.30** Variete: G'Day **20.00** Dnevnik **20.30** Aktualno: Otto e mezzo

21.10 Aktualno: L'infedele (v. Gad Lerner) **23.45** Dnevnik **23.55** Nan.: Crossing Jordan **0.50** Variete: Alballoscuro **1.00** Nan.: N.Y.P.D.

Slovenija 1

6.15 Ars 360 (pon.) **6.25** Utrip (pon.) **6.40** Zrcalo tedna (pon.) **7.00-10.00** Poročila in dobro jutro **10.10** Ris. nan.: Zametek **10.30** Poučna odd.: Iz popotne torbe (pon.) **10.50** Poučna nan.: Ali me poznaš? **11.00** Žogarija, oddaja o športu, zdravju in okolju (pon.) **11.25** Nan.: Šola Einstein (pon.) **12.00** Ljudje in zemlja (pon.) **13.00** Poročila, šport in vremenska napoved **13.20** Slovenski magazin (pon.) **13.50** Dok. film: Maščobe **14.20** Obzorja duha (pon.) **15.00** Poročila **15.10** Dober dan, Koroška **15.40** Prvi in drugi (pon.) **16.00** Večerni gost: Tomaž Ka-

stelic (pon.) **17.00** Novice, kronika, šport in vremenska napoved **17.30** 1.15 Duhovni utrip **18.00** Nad.: Vrtičkarji **18.30** Risanke **18.55** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **20.00** Tednik **21.00** Studio City **22.00** Odmevi, kultura, šport, vremenska napoved in Kultura **23.00** Opus **23.30** Svet v zrnu peska **1.25** Dnevnik (pon.) **2.05** Dnevnik Slovencev v Italiji **2.30** Infokanal

Slovenija 2

7.00 Infokanal **7.45** Otroški infokanal **8.30** 1.10 Zabavni infokanal **11.00** Dobro jutro (pon.) **13.45** Sobotno popoldne (pon.) **15.10** Odboja (M): EP: Slovenija - Turčija, prenos **17.15** Nad.: Starši v manjšini (III) **17.45** Dober dan Koroška (pon.) **19.00** Aritmija **19.50** Žrebanje 3x3 plus **20.00** Šport **21.30** Evrovizijski mladi plesalci 2011 (pon.)

23.00 Film: O'Horten **0.25** Aritmija (pon.)

Slovenija 3

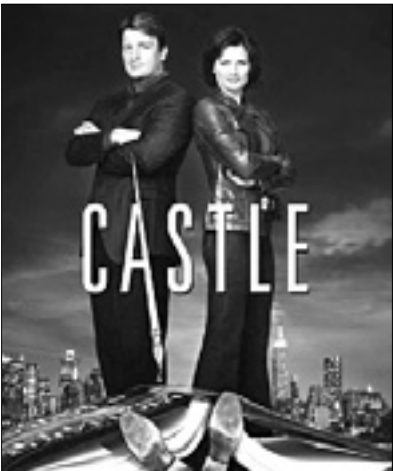
6.00 9.00 Sporočamo **6.45** Tedenski izbor kronike **8.00** Novce **11.10** Slovenija in Evropa **12.05** Tedenski pregled **13.30** Poročila Tvs1 **17.25** Slovenska kronika **18.20** Kronika **19.00** Tv dnevnik Tvs1 - z znakovnim jezikom **20.40** Na tretjem **21.30** Žarišče

Koper

13.45 Dnevni program **14.00** Čezmejna Tv - TDD **14.25** Košarka: EP - prenos **16.20** Vesolje je **16.50** Istra in... **17.20** Istrska potovanja **18.00** 23.15 Spomini šport **18.35** 23.45 Vremenska napoved **18.40** 22.30 Primorska kronika **19.00** Vsedanes - Tv dnevnik **19.25** Šport **19.30** Kuharski recepti **19.55** Odbojka: EP Slovenija - Turčija **21.15** Sredozemlje **21.45** Nautilus **22.15** Vsedanes - Tv dnevnik **22.45** Športel **23.50** Čezmejna Tv - TDD

Pop Pop TV

6.35 Tv prodaja **7.05** Oprah show (pogovorne oddaje) **8.00** 14.35 Nebrušeni dragulji (dramska serija) **8.55** 10.05, 11.30 Tv prodaja, reklame **9.10** 15.35 Nad.: Tereza **10.35** Čista hiša (resnič. serija) **12.00** 17.45 Ko se zaljubim (dramska serija) **13.00** 24UR ob enih **14.00** Najboljši domači videoposnetki (zabavna serija) **16.35** 17.10 Nad.: Larina izbira **17.00** 24UR popoldne **18.45** Ljubezen skozi želoдец - recepti, Hrana in pijača **18.55** 24UR vreme, Vremenska napoved **19.00** 24UR, Novice **20.00** Film: Nore na denar

21.55 Nan.: Castle **22.50** 24UR zvečer **23.15** Tudori

Kanal A

7.10 Iz Jimmyjeve glave (risana serija) **7.40** Svet: Povečava **8.10** Magazin Lige prvakov **8.40** 10.35 Nan.: Obalna straža **9.35** 11.30 Nan.: Frasier **10.05** 15.40 Nan.: Jimova dru-

žina **12.00** 16.10 Nan.: Teksaški mož postave **12.55** TV prodaja, Reklame **13.25** Film: Beethoven postane zvezda (ZDA) **15.10** Najposnetki z interneta (zabavna serija) **17.05** CSI: Vegas (krim. serija) **18.00** Svet, Novice

18.55 CSI: New York (krim. serija) **19.45** Svet **20.00** Film: Maščevanje dvojčkov (ZDA) **23.45** Nan.: Mladi zdravniki

RADIO

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Koledar; 7.30 Prva izmena - V studiu Marko Sancin in Mitja Tretjak, sledi Pravljica za dobro jutro; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 Prva izmena; 10.00 Poročila; 10.10 Prva izmena; 11.00 Studio D; 11.30 Goriška obmejnost in čezmejnost; 12.15 Pot srca (psihol. Alenka Rebula); 13.30 Kmetijski tednik (pon.); 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.30 Tretja izmena; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Mavrica; Odprta knjiga: Ivan Aleksandrovič Gončarov - Oblomov, 38. nad.; 18.00 Mladi izvajalci; 18.40 Vera in naš čas; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM) 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 14.30 Poročila; 6.00-9.00 Jutro na RK; 6.45, 19.45 Kronika; 7.00 Jutranjik; 7.30 Noč in dan; 8.00 Pregled tiska; 9.00-12.30 Poletni Dopoldan in pol; 10.00 Nagradni glasbeni vrtljak; 12.30 Opoldnevnik; 13.35 Oddaja o morju in pomorščakih; 15.30 DIO; 16.20 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00-19.00 Poletni utrip kulture; 19.00 Dnevnik; 20.30 Sotočja; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30-0.00 Radio Kažin.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM) 6.00-8.00 Dobro jutro; Almanah; 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 6.25 Drobci zgodovine; 6.58 Viaggiando (vsako uro); 7.00 Jutranjik dnevnik, vremenska napoved, prometne informacije in športne vesti; 8.00-10.30 Calle degli orti grandi; 8.05 Horoskop; 8.10 Accadde oggi; 8.35, 17.33 Euroregione news; 8.45, 13.15 Pesem tedna; 9.35 Appuntamenti d'estate; 10.15, 21.55 Sigla single; 10.25 Radijski in televizijski program, zaključek; 10.33-12.28, La radio fuori; 11.30, 19.28 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije; 12.30, 15.30 Dogodki dneva; 13.33 Fegiz files; 14.00, 22.00 Summer beach; 14.35, 22.30 Reggae in pillole; 15.00 La radio a scuola; 15.28 Vremenska napoved in prometne informacije; 16.00-18.00 E... state freschi; 18.00 In orbita summer edition; 19.00 La via della Plata - Il pellegrino parla italiano (od 13.6. dalje); 20.00-0.00 Večer z RC; 20.00 London calling; 21.00 Glasba danes; 21.30 Proza; 23.00 Glasbena lestvica; 0.00 RSI.

SLOVENIJA 1

5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 18.00, 21.00, 23.00, 0.00 Poročila; 6.10 Rekreacija; 6.45 Dobro jutro, otroci; 7.00 Kronika; 7.30 Pregled tiska; 7.40 Varčevalni nasveti; 8.05 Svetovalni servis; 9.10 Ali že veste?; 9.30 Junaki našega časa; 10.10 Med štirimi stenami; 11.45 Pregled tujega tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.10 Ura slov. glasbe; 12.30 Nasveti; 13.00 Danes do 13.ih; 13.20 Osmrtnice in obvestila; 14.30 Eppur si muove; 15.00 Radio danes, jutri; 15.30 DIO; 16.15 Obvestila; 17.00 Studio ob 17-ih; 19.00 Dnevnik; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Sotočja; 21.05 Naše poti; 22.00 Zrcalo dneva; 22.40 Etnofonija; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Za prijeten konec dneva.

SLOVENIJA 2

5.00, 6.00, 6.50, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 17.30, 19.00, 0.00 Poročila; 6.35 Žurnal; 6.40 Športna zgodba; 6.45, 7.30, 8.25 Vremenska napoved; 6.50 Črna kronika; 7.00 Kronika; 8.10 Večer; 8.45 Ko-

ledar prireditev; 9.15, 17.45 Na val na šport; 9.35, 16.10 Popevki tedna; 10.10 Teren; 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 17.30 Novice; 11.00-12.00 Ime tedna; 11.35, 14.20 Obvestila; 12.40 Komentar ankete; 13.00 Danes do 13-ih; 14.00 Kulturne zanimivosti; 15.03 RS napoveduje; 15.15 Finančne krivulje; 15.30 DIO; 16.15 Spored; 16.30 Telstar; 18.00 Povzetek imena tedna; 18.05 Hip hop/R'N'B'; 19.00 Radijski dnevnik; 19.30 Nocoj ne zamudite; 19.45 Londomat; 20.00 Top albumov; 21.00 Razmerja; 21.30 Vzhodno od rocka; 22.00 Zrcalo dneva; 22.25 V soju žarometov.

SLOVENIJA 3

6.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00, 0.00 Poročila; 7.00 Kronika; 7.25 Glasbena jutranjica; 8.00 Lirični utrinek; 10.05 Skladatelj tedna; 11.05 Mojstri samospeva; 11.33 Na štirih strunah; 12.05 Ars sove spominčice; 13.05 Pogled v znanost; 13.30 Ženske v svetu glasbe; 14.05 Ars humana; 15.00 Divertimento; 15.30 DIO; 16.15 Svet kulture; 16.30 Iz slovenske glasbene ustvarjalnosti; 17.30 S knjižnega trga; 18.00 Nove glasbene generacije; 19.00 Allegro ma non troppo; 19.25 Sporedi; 19.30 Mali koncert; 20.05 Koncert Evro-radija; 22.05 Radijska igra; 23.00 Jazz avnija; 23.55 Lirični utrinek.

RADIO KOROŠKA

6.00-10.00 Dobro jutro; 12.00-13.00 Studio ob 12-ih; 15.00-17.00 Lepa ura; 17.00-17.30 Studio ob 17-ih; 17.30-18.00 Naša pesem; -Radio Agora: 13.00-15.00 Agora-Divan; 18.006.00 Svobodni radio; -Radio Dva 10.00-12.00 Sedmi dan. (105,5 MHz)

Lastnik:
Zadruga Primorski dnevnik d.ž. - Trst

Izdajatelj:
Družba za založniške pobude
DZP doo z enim družabnikom
PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380,
fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst

Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6,
tel. 040 7786300, fax 040 772418
email: trst@primorski.eu
Gorica, Ul. Garibaldi 9,
tel. 0481 533382, fax 0481 532958
email: gorica@primorski.eu

Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28,
tel. 0432 731190, fax 0432 730462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510,
fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.eu/>

Naročniško - prodajna služba
Trst, Ul. dei Montecchi 6,
tel. 040 7786300, fax 040 772418
Gorica, Ul. Garibaldi 9,
tel. 0481 535723 fax 0481 532958

Cena: 1,00 €
Naročnina za Italijo 280,00 €
Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 1,00 €
Letna naročnina za Slovenijo 215,00 €
plačljiva preko DISTRIEST doo, Partizanska
75, Sežana, tel. 05-7070262, fax. 05-7300480
transakcijski račun pri banki SKB D.D. v
Sežani, št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne
prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE
Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.
www.tmedia.it
GORICA, ul. Malta 6
TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIALNI OGLASI
advertising@tmedia.it
Brezplačna tel. št. 800129452
Iz tujine +39.0481.32879
Fax +39.0481.32844

Cene oglasov: 1 oglasni modul (širina
1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €,
finančni in legalni 92,00 €,
ob praznikih povišek 20%

NEKOMERCIALNI OGLASI
oglasit@tmedia.it
Brezplačna tel.št. 800912775
Fax +39.0481.32844

Cene oglasov: mali oglasi 20,00 € + 0,50 €
na besedo; nekomercialni oglasi po formatu,
osmrtnice, sožalja, čestitke in zahvale
na besedo. DDV - IVA 20%

Registriran na sodišču v Trstu
št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze
časopisnih založnikov FIEG

Primorski dnevnik je včlanjen
v Evropsko zvezo
manjšinskih dnevnikov MIDAS

Izdajanje Primorskega dnevnika podpira tudi
Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence
v zamejstvu in po svetu.

Tekstov, fotografij in drugega gradiva, ki je
bilo v kakršnikoli obliki poslano uredništvu,
ne vračamo. Dostavljeno gradivo ne obvezuje
uredništva oziroma založnika za objavo ali
drug način uporabo; za objavo člankov, ki jih
posredujejo uredništvo, imajo avtorji pravico
do morebitnega honorarja samo po predhod-
nem dogovoru z založnikom.

ITALIJA - Predsednik Napolitano je prepričan, da se Italija lahko reši

Tremonti napoveduje ukrepe za gospodarsko rast

Po sanaciji javnih financ bo na vrsti realno gospodarstvo - Varčevalni paket bo odobren v sredo

RIM - Predsednik republike Giorgio Napolitano je včeraj sprejel na pogovor guvernerja Banke Italije Maria Draghija, ki bo kmalu nasledil Jean Clauda Tricheta za krmilom Evropske centralne banke (ECB). Do srečanja je prišlo dan po odstopu nemškega člana ECB in šefa njenih ekonomistov Jürgena Starka zaradi domnevnega spora glede nakupovanja italijanskih in španskih državnih obveznic, kar je v petek povzročilo pretres na evropskih finančnih trgih. Nemčija je za Starkovega naslednika že predlagala državnega sekretarja na finančnem ministrstvu Jörga Asmussena.

»Moramo se rešiti, lahko se rešimo. Sam nisem niti za trenutek nikoli podvomil v sposobnost države, kakršna je naša, ki se je že dvignila po groznih padcih, da najde pot za nov razvoj v bližnji prihodnosti,« je v intervjuju za neko televizijsko oddajo povedal predsednik republike.

Gospodarski minister Giulio Tremonti pa je na srečanju s kolegi kluba G7-G8 v Marseillesu napovedal, da bo vlada kmalu sprejela ukrepe za gospodarsko rast.

»Če bo treba kaj spremeniti v ukrepih vlade za gospodarsko rast, bomo to storili in če bo treba, bomo dodali nove,« je dejal Tremonti.

Izreden varčevalni paket bo po napovedih predsednika proračunske komisije poslanske zbornice Remigia Ceronija sprejet predvidoma v sredo. Kot je dejal, motnje na finančnih trgih narekujejo hitrost, zato besedila varčevalnega paketa ni mogoče spreminjati. Jutri popoldne bo stekla splošna razprava v poslanski zbornici, v torek bo na zahtevo vlade glasovanje o zaupnici, v sredo pa naj bi vladni dekret dokončno odobrili. Nobenega amandmaja torej, odprta vprašanja pa bodo po Ceronijevih besedah rešena konec meseca z zakonom o stabilnosti.

Če je Berlusconi včeraj ponovil, da najnovejši varčevalni ukrep ne potrebuje nobene okrepitve, je popolnoma nasprotnega mnenja sekretar Demokratske stranke Bersani. V govoru ob koncu strankinega praznika je ocenil, da varčevalni paket ne zadostuje in da je edina rešitev prehodna vlada ali pa predčasne volitve.

Predsednik republike Giorgio Napolitano med včerajšnjim pogovorom za neko televizijsko oddajo

ANSA

ZDA - 10-letnica Danes poklon spominu na žrtve 11. septembra

NEW YORK - Na predvečer svečanosti za počastitev spomina na žrtve napadov na ZDA 11. septembra 2001, so New York in druga občutljiva mesta skrbno zavarovani pred morebitnimi novimi terorističnimi akcijami. Stopnja pripravljenosti je na najvišjih ravneh, v zadnjih urah pa so bili še okrepljeni varnostni sistemi na simbolnih mestih dogodkov pred desetletjem.

Papež Benedikt XVI. je ob obletnici poudaril, da se v imenu boga nikoli ne sme posluževati nasilja. V pismu, ki ga je ob obletnici napadov poslal newyorškemu nadškofu, kardinalu Timothyju Dolanu, je zapisal, da moli za tisoče nedolžnih žrtev brutalnega napada, in izpostavil, da so se napadalci izgovarjali na boga, a »ponovno je treba jasno poudariti, da nobena okoliščina v nobenem primeru ne more upravičiti terorističnih dejanj«.

Na obletnico so se spomnili tudi talibani, ki so izpostavili, da bo ameriški napad na Afganistan, ki je sledil 11. septembru, za sponzoriral ostal »madež na obrazu zahodne demokracije«. Ameriški predsednik Barack Obama pa je v rednem tedenskem nagovoru državljanom zatrdil, da ZDA ne bodo nikoli klonile pred nasiljem, kakršno jim je zadala al Kaida. »Danes je Amerika močna, al Kaida pa je na poti poraza. Čeprav se nahajamo v težkem obdobju, moramo gledati na prihodnost,« je dejal.

EGIPT - Protestniki v noči na soboto razdejali stavbo

Napad na veleposlaništvo Izraela še zaostril napetost med državama

KAIRO - Na stotine egiptovskih protestnikov je v noči na soboto vdrl v poslopje izraelskega veleposlaništva v Kairu. Varnostne sile, ki v začetku niso reagirale, so se nato nad jezo množico, ki je metala kamenje in zažigalne bombe, spravile s solzivcem. Slišati je bilo strele, najmanj trije ljudje so bili ob življenje, več kot 440 pa jih je bilo ranjenih. Izraelski veleposlanik v Egiptu Jicak Levanon, njegova družina in uslužbenci veleposlaništva so se z vojaškim letalom vrnili v domovino.

Nemiri so izbruhnili po petkovih tradicionalnih muslimanskih molitvah, ko se je na osrednjem kairskem trgu Tahrir zbralo na tisoče protestnikov, ki so od sedanjih oblasti zahtevali hitrejšo izvajanje političnih reform po februarjemskem strmoglavljenju Hosnija Mubaraka. Pozneje se jih je več sto odpravilo proti izraelskemu veleposlaništvu, kjer so ob pasivnosti policije najprej uničili zid okrog poslopja, nato pa jih je nekaj deset vdrl v konzularne prostore in začelo skozi okna metati dokumente, izraelsko zastavo na stavbi pa so zamenjali z egiptovsko.

Na prizorišče je z oklepnimi vozili pridrvelo na stotine egiptovskih vojakov in policistov, notranji minister Mansur al Ejsavi pa je razglasil stanje visoke pripravljenosti. Vlada se je včeraj sestala na izrednem kriznem sestanku. Območje veleposlaništva, ki se nahaja nedaleč od kairske univerze v okrožju Giza, sta včeraj varovali vojska in policija. Okrog poslopja je bilo nameščenih 30 oklepnih vozil, bližnje ulice pa so posute s kamenjem in zlomljenim steklom. Zaprtih je nekaj cest, ki vodijo do veleposlaništva in policijske postaje v Gizi.

Iz kabineta izraelskega obrambnega ministra Ehuda Baraka so sporočili, da je Barak po telefonu govoril z ameriškim kolegom Leonom Panetto in ga prosil za pomoč ZDA pri zaščiti veleposlaništva. Ameriški predsednik Barack Obama je Egipt pozval, naj spoštuje svoje mednarodne obveznosti in zagotovi varnost izraelskega veleposlaništva.

Tokratni napad na izraelsko veleposlaništvo sledi poslabšanju odnosov med Egiptom in Izraelom, do katerega je prišlo po avgustovskem incidentu, v katerem je bilo v puščavi Negev ob meji z Izraelom ubitih pet egiptovskih policistov. Ubili naj bi jih izraelski vojaki, ki so po napadu na avtobus v bližini mesta Eilat čez mejo zasledovali domnevne skrajneže. Uradni Kairo je incident označil kot nesprejemljiv, Izrael pa ni priznal odgovornosti zanj, ampak je zgolj izrazil obžalovanje. (STA)

LIBIJA - Spopadi Gadafijeve sile trd oreh za upornike

TRIPOLI - Po izteku ultimata, ki so ga privržencem libijskega diktatorja Moamerja Gadafija postavili za mirno preddajo, so libijski uporniki včeraj z vsemi silami napadli še zadnje trdnjave Gadafijevih sil. V Bani Validu je prišlo do srditih spopadov, saj je v mestu več pripadnikov Gadafijevih sil, kot so pričakovali, zato je veliko žrtev tudi na strani upornikov. Poleg tega naj bi Gadafijeve sile napadale z raketami grad, ki jih izstreljujejo iz zasebnih hiš. Po poročanju arabske televizije Al Džazira pa se prava ofenziva upornikov na utrdbi Gadafijevih sil šele pripravlja.

Vodja libijskega prehodnega nacionalnega sveta Mustafa Abdel Džalil je povedal, da je dal vojaškim poveljnikom na terenu po izteku roka za predajo vsa pooblastila za napade na mesta, lojalna Gadafiju. Džalil je bil včeraj na poti v Tripoli, kamor se je odpravil prvič, odkar so ga zavzele uporniške sile.

ZANZIBAR - V noči na soboto potonila ladja z okrog 600 potniki

Poleg 163 doslej ugotovljenih smrtnih žrtev tudi sto pogrešanih

DAR ES SALAAM - Pred obalo otoka Zanzibar na vzhodu Afrike je v noči na soboto potonila ladja, na kateri je bilo približno 600 ljudi. V nesreči je po nedokončnih podatkih umrlo najmanj 163 ljudi, rešiti so jih uspeli 325, več kot sto ljudi pa pogrešajo. Med rešenimi je nekaj 40 oseb huje ranjenih. Nekatere so poškodovale padajoče razbitine, medtem ko se je ladja pri potapljanju nagnila na bok.

Ladja MV Spice Island je bila na poti med zanzibarskima otokoma Unguja in Pemba. Preživeli trdijo, da je bila ladja preobremenjena in da ni šlo zgolj za naključno nesrečo. Poleg številnih potnikov naj bi prevajala še velike količine riža in drugega blaga. Na ladji so bile številne družine, ki so se vračale domov s počitnic, na katere so se odpravile ob koncu muslimanskega svetega postnega meseca ramadana.

Sicer je na Zanzibarju v preteklosti bilo že veliko podobnih nesreč.

SLOVENIJA - Afera s patriami

»J« ni Janez Janša, ampak Bartol Jerković

LJUBLJANA - Spletni portal MMC RTVS je včeraj objavil dokument, ki razkriva, da oseba »J« iz filma Resnica o Patrii ni Janez Janša, ki naj bi potreboval denar za pokojnino, kot je trdil finski novinar Magnus Berglund, ampak Bartol Jerković, direktor hrvaškega podjetja Đuro Đaković Specialna vozila, kjer zdaj izdelujejo oklepnike patria za hrvaški trg. Na podlagi dopisa avstrijskega posrednika Patrie Wolfganga Riedla uslužbencu Patrie Reiju Niittynenu, poslanega 19. januarja 2005, je razvidno, od kod novinarju Berglundu ideja, da naj bi oseba »J«, ki je po njegovem prepričanju predsednik SDS Janez Janša, potrebovala denar za pokojnino.

Dopisi, ki so potekali na relaciji med Riedlom in Niittynenom, vsebujejo »subject« (predmet) C + S. Iz celotnega dopisa v nadaljevanju je razvidno, da C v tem primeru pomeni Croatia (Hrvaška), S pa Slovenija. Vse, kar je zapisano pod oznako C, se tako nanaša na posel na Hrvaškem, vse, kar je zapisano

no pod oznako S, pa na posle v Sloveniji. Oseba »J« je tako omenjena v prvem delu dokumenta pod oznako C, in sicer kot »Mr. J, the Director of DDV«, kar se nanaša na Bartola Jerkovića, navaja spletni portal.

Janez Janša pa je omenjen v drugem delu dokumenta pod S in ima oznako »PM«, in sicer »the present PM, who was MoD in 1992 to 1995«, torej »trenutni predsednik vlade, ki je bil minister za obrambo med letoma 1992 in 1995«. Kratica WW pa se nanaša na poslovneža Walterja Wolfa. Da naj bi bil »J« iz Berglundovega filma Jerković, se je v medijih sicer omenjalo že marca 2010.

Iz stranke SDS so takoj po objavi dokumenta sporočili, da »listine iz finske preiskave dokazljivo in dokončno postavljajo avtorja oddaje 'Resnica o Patrii' Magnusa Berglunda na laž«, saj je ta svojo oddajo septembra 2008 zaključil s trditvijo, da črka »J« v dokumentih podjetja Patria pomeni Janšo. (STA)

Šport

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
fax 040 772418
sport@primorski.eu

Primorski
dnevnik

Slovenija - Makedonija 59:68 (16:20, 31:39, 42:54)

Slovenija: Slokar 2, Lakovič 9 (2:2), Rupnik (0:2), Smodiš 2, Udrih 5, Murič 5 (3:5), G. Dragič 20 (2:2), Jagodnik 2, Z. Dragič 4, Begić 6, Lorbek 4.

Makedonija: Ilievski 14 (5:6), McCaleb 19 (7:8), V. Stojanovski 11 (3:3), D. Stojanovski 3, Gečevski 8, Čekovski 7, Samardžiski 6 (2:4).

Prosti meti: Slovenija 7:11, Makedonija 17:21. Met za dve točki: Slovenija 20:37, Makedonija 15:27. Met za tri točke: Slovenija 4:23 (G. Dragič 2, Lakovič, Udrih), Makedonija 7:25 (McCaleb 2, V. Stojanovski 2, Ilievski, D. Stojanovski, Čekovski). Skoki: Slovenija 34 (22 + 12), Makedonija 32 (26 + 6). Podaje: Slovenija 11, Makedonija 14.

VILNIUS - Košarkarji Slovenije so doživeli tretji zaporedni poraz na evropskem prvenstvu, tako da bodo uvrstitev v četrtfinale reševali jutri ob 14.30 proti Finski. Če je bil prvi poraz proti Rusiji nesrečen, drugi proti Grčiji nekoliko nepričakovan, je bil tokratni proti Makedoniji povsem zaslužen, saj je Slovenija prikazala eno najslabših predstav na evropskih prvenstvih. Nezmožnost premagati 47. reprezentanco z lestvice Fiba postavlja pod vprašaj upravičenost napredovanja med osem najboljših, pa čeprav se bomo v ponedeljek merili z ekipo, ki sploh ni uvrščena med prvih 75 moštev na svetu. V primeru zmage proti Finski bo Slovenija osvojila četrto mesto v skupini F in se bo v četrtfinalu pomerila z zmagovalcem današnjega dvoboja med Španijo in Francijo.

Za prvi koš na tekmi je Slovenija potrebovala tri minute (7:0), za naslednjih sedem pa Goran Dragič točno 45 sekund (7:7). A žal je bil zvezdnik iz lige NBA edini razpoložen igralec v prvi četrtini, saj je do devete minute sam držal priključek

KOŠARKARSKO EP - Po novem porazu

Slovenija bo reševala EP in čast jutri proti Finski

Proti Makedoniji so bili Slovenci ves čas v podrejenem položaju

Tudi Matjaž Smodiš se ni izvelel iz splošne sivine

ANSA

(19:9). Šele ko so se mu v napadu pridružili Uroš Slokar, Jaka Lakovič in Matjaž Smodiš, je Slovenija ujela priključek in v 13. minuti po košu Sama Udriha prvič povedla (22:20).

Žal so varovanci selektorja Božidarja Maljkovića nadaljevanje prvega polčasa znova odigrali medlo, brez prave volje in energije, tako da Bo McCaleb, Vlatko Ilievskemu in družini iz Makedonije ni bilo težko vzpostaviti vnovičnega vodstva (37:29) ter oditi na veliki odmor z osmimi točkami prednosti. Slovenija je v prvem polčasu metala manj za tri točke kot na dosedanjih tekmah (2:9), izgubila skok (14:17) in čeprav je Maljković v igro poslal enajst igralcev z izjemo Eda Murića, ni bilo ko-

šarkarja, ki bi voz potegnil v drugo smer.

Res je sicer, da je Makedonija najprijetnejše presenečenje turnirja, saj je izgubila le uvodno srečanja proti Črni gori, zdaj pa ima že šest zaporednih zmag, toda tako slabe predstave Slovenije tudi v drugem polčasu ni pričakoval nihče. Slovenski navijači v dvorani Siemens v Vilniusu so mo-

rali žal to mučenje spremljati do konca, več sreče so imeli gledalci pred televizijskimi ekrani, ki so enostavno zamenjali kanal.

Za informacijo: Slovenija je zadnjo četrtino sicer dobila s 17:14, a večino košev je dosegla, ko je bil zmagovalec že odločen. Njena igra je bila tako blede, da so navijači, ki so morali za pot v Litvo ter vstopnice odšteti kar precej denarja, pet minut pred koncem začeli zapuščati svoje sedelce. Rezultat je bil tedaj 61:44, strokovni štab reprezentance z Maljkovičem na čelu pa je lahko v igro poslal tudi mlada Rupnika in Murića.

»To je bila prva tekma, odkar sem selektor Slovenije, da so moji igralci odpovedali v vseh elementih igre. Makedonija ima dva odlična posameznika in še nekaj dobrih igralcev, ki so igrali pametno in zasluženo zmagali,« je povedal Božidar Maljković.

Jutrišnji slovenski nasprotnik Finska je proti Gruziji dosegla prvo zmago v drugem delu in kot Slovenija se še lahko uvrsti v četrtfinale. V zmagovalni ekipi je bil najbolj učinkovit Milko Koivisto s 14 točkami. Skandinavci so imeli v svojih vrstah še nekaj razpoloženih posameznikov: Kimmo Muurinen je dosegel 11 točk in pobral devet žog pod obema obročema, nekdanji igralec Uniona Olimpije Teemu Rannikko pa je tekmo končal z desetimi točkami in šestimi podajami. V gruzijski izbrani vrsti je bil najbolj razpoložen Viktor Sanikidze s 16 točkami in devetimi skoki.

IZIDI IN SPORED

Skupina F

Včeraj: Finska - Gruzija 87:73 (22:13, 36:33, 61:52), Slovenija - Makedonija 59:68 (16:20, 31:39, 42:54), Rusija - Grčija 83:67 (15:16, 42:39, 65:57). **Vrstni red:** Makedonija 8, Rusija 6, Grčija 4, Slovenija in Finska 2, Gruzija 0. **Jutri:** 14.30

Slovenija - Finska, 17.00 Grčija - Gruzija, 20.00 Rusija - Makedonija.

Skupina E

Danes: 14.30 Srbija - Turčija, 17.00 Francija - Španija, 20.00 Litva - Nemčija. **Vrstni red:** Francija 8, Španija 6, Litva 4, Srbija, Turčija in Nemčija 2.

Najboljše štiri iz vsake skupine se uvrstijo v četrtfinale.

20 LET NASTOPANJA MICHAELA SCHUMACHERJA V FORMULI ENA - Bil sem tam

V Kerpnu je živa legenda

Po njem poimenovana tudi ulica - Ob jubileju niz pobud slovitega nemškega dirkača - Z vsakim se je prijazno pogovarjal

Zadnji avgustovski konec tedna je zaznavomal povratek Formule 1 po mesečnem premoru. Velika nagrada Belgije pa se ne bo vpisala v zgodovino tega športa zaradi ponovnega izkazovanja premoči moštva Red Bull, pač pa zaradi posebne obletnice, ki so jo vsi ljubitelji motošporta praznovali, in sicer dvajseta obletnica odkar je sedemkratni svetovni prvak Michael Schumacher prvič sedel za volanom dirkalnika v Formuli 1, ravno med Veliko nagrado Belgije, ki se je odvijala na sloviti progi Spa-Francorchamps, 25. avgusta 1991. Ob tako pomembni priložnosti je Michael Schumacher, za navijače »Schumi«, poskrbel za pravi niz spremnih dogodkov za prazničenje okroglega jubileja. Prvi od teh dogodkov, ki smo se ga tudi mi udeležili, je nedvomno bilo praznovanje Schumijevih dvajset let Formule 1, ki se je odvijalo v Schumacherjevi rojstni vasi Kerpen. Praznovanje je potekalo v sredo pred Veliko nagrado Belgije na kartodromu, kjer je svoje prve dirkaške korake ali - natančneje rečeno - kroge naredil sam Michael Schumacher. Naključje je hotelo, da prav letos petdesetletni jubilej praznuje tudi karting klub v Kerpnu, tako da so prireditelji organizirali veliko zabavo, na katero so bile povabljene številne osebnosti motošporta, med katerimi so poleg Schumija nedvomno izstopali sedanjí svetovni prvak Sebastian Vettel, bivši dirkač v Formuli 1 Heinz Harald Frentzen ter Schumijev mlajši brat Ralf. Le-ti so se tudi med seboj pomerili v kartu, potem ko so cel dan potekala tekmovalja, na katerih so se v kartingu merili najmlajši navdušenci nad motošportom. In res je v okolici Kerpna ve-

Schumacher na »fešti« z Barrichellom in Masso

VONCINA

liko možnosti za dozorevanje dirkačev, kot priča dejstvo, da je Nemčija osvojila s Schumijem in Vettlom kar šest od zadnjih enajstih svetovnih prvenstev. Naj povemo, da smo pred prihodom v kartodrom nekoliko zašli in dospeli do drugega kartodroma, ki nosi ime Michael Schumacher. Ustanovil ga je namreč sam Schumi in ga upravlja njegov oče. Obisk omenjenega kartodroma pa nam je takoj povedal, da je Schumacher v Nemčiji prava legenda. Po njem je v Kerpnu tudi poimenovana ulica, pa čeprav je Michael star zgolj 42 let. In ta legenda je v Kerpen iz vsepovsod privabila številne Michaelleve oboževalce, ki so Schumija dobesedno oblegali. Naj povemo, da so npr. Schumacherja čakali kar pred WC-jem za

avtoqram in sliko. Po sredinem srečanju pa se je celotna karavana Formule 1 preselila v Belgijo. Tudi tu je bilo veliko govora o dvajsetih letih Formule 1 Michaela Schumacherja, ki je za priložnost dal pripraviti posebno, z zlatom okrašeno čelado. Vrhunec praznovanj pa je zagotovo predstavljala sobota pred dirko, ko je Michael priredil zabavo v motorhomu ekipe Mercedes. Šlo je za pravo parado znanih in priljubljenih oseb v svetu motošporta. Tako smo med množico lahko opazili nekatere Schumijeve bivše moštvene kolege, kot sta Jos Verstappen in Martin Brundle, pa tudi sedanje dirkače Formule 1, kot so Lewis Hamilton, Fernando Alonso, Nico Rosberg, Jarno Trulli, Schumijevo ženo Corinno in pa

tudi bivšega dirkača v Formuli 1 Nikija Lauda. Najdlje pa sta se na praznovanju zaustavila Rubens Barrichello in Felipe Massa, s katerima je Schumi preživel izredno uspešna leta pri Ferrariju. Stefano Domenicali pa je v imenu prestižne avtomobilske hiše iz Maranella izročil posebno darilo, in sicer del Ferrarijevega dirkalnika, na katerem so natisnjeni vsi uspehi, ki jih je Michael dosegel z italijansko ekipo. Še bolj originalno darilo mu je poklonil Eddie Jordan, ki je Schumiju leta 1991 ponudil priložnost debiritati v Formuli 1. Eddie je namreč Michaelu prinesel rezervno sklopko, kot spomin na dogodek iz leta 1991, ko Schumacher po izjemno uspešnih kvalifikacijah, ni končal dirke ravno zaradi težav s tem motorskim delom. Seveda k uspehu praznika odločilno prispevata tudi okusna hrana in dobra pijača. In Michael, ki je že po naravi uspešen, je poskrbel tudi za to: vse goste, med katerimi so bili tudi številni novinarji, je pogostil z nemškim pivom, vinom in nemškimi klobasami »bratwurst«. In ravno ob pivu se je Schumi vsem pokazal kot zelo razpoložljiva in sploh dosegljiva oseba, saj je z vsakim spregovoril in pokramljal. Kako pa sta veselica in pivo vplivala na nastop nemškega prvaka? Po katastrofalnih kvalifikacijah je Schumi dirko začel z najslabšega štartnega položaja, to se pravi s 24. mesta, in jo je kljub temu zaključil na zavdljivem 5. mestu, eno mesto pred moštenim kolegom Nicom Rosbergom, ki je bil v prvih krogih začasno celo na prvem mestu. Ni kaj, Schumi je prava pravcata legenda.

Albert Voncina

Udinese okrnjen v Lecceju Napoli zmagal v Ceseni

VIDEM - V svojem krstnem nastopu v nogometni A-ligi v Lecceju bo Udinese nastopil v zelo okrnjeni postavi, saj manjkajo Benatia, Isla, Armero in Floro Flores.

Sinočnji izid: Cesena - Napoli 1:3 (Lavezzi v 3., Guana v 24., Capmagnaro v 67. in Hamsik v 87. min.). Danes ob 12.30 Juventus - Parma, ob 15.00 Catania - Siena, Chievo - Novara, Fiorentina - Bologna, Genoa - Atalanta, Lecce - Udinese, Roma - Cagliari, ob 20.45 Palermo - Inter.

1.SNL: Izidi 8. kroga Rudar Velenje - Hit Gorica 1:0 (0:0) Domžale - Nafta Lendava 2:1 (1:0) Maribor - CM Celje 5:2 (2:2)

Triestina v Lancianu

Igralci Triestine bodo danes ob 15. uri na stadionu Guido Biondi igrali proti domačemu Virtusu Lancianu, ki je v prvem krogu zmagal v gosteh, a ima za cilj obstanek v ligi. Zmaga v Bassanu pa je gotovo opogumila sorazmerno mlado ekipo, kjer pa se dobi tudi nekatere bolj izkušene igralce. Med te gotovo sodi Roberto D'Aversa, 36-letni vezni igralec, ki je v sezoni 2009/2010 igral za Triestino. Ob tem velja omeniti še 20-letnega Mitje Novinica iz Lendave, ki je že v prvem nastopu odigral šest minut. Trener Triestine Discepoli končno razpolaga z vsemi igralci, za današnji nastop pa bo skoraj gotovo potrdil postavbo, ki je premgala Feralpi Salo'. Tržačani bodo torej znova igrali s tremi napadalcí, Motto, De Veno in Godeasom, medtem ko bo vezno vrsto vodil Allegretti, ki je s svojimi udarci po prekinitvah že na prvi tekmi dokazal, da bo za Triestino dodana vrednost. Uspešno se nadaljuje tudi prodaja sezonskih kart. V štirih dneh so že presegli mejo 1500 prodanih abonmajev. (L.F.)

Bennatiju etapa, Cebu danes Vuelta

VITORIA - Italijan Daniele Bennati je zmagovalc 20. etape dirke po Španiji. Na 185 km dolgi preizkušnji od Bilbao do Vitorie je v sprintu glavnine ugnal svoja rojaka Enrica Gasparotta in Damiana Carusoja V rdeči majici vodilnega ostaja Španec Juan Jose Cobo, ki je tik pred zmagooslavjem na letošnji Vuelti. Jani Brajković je ciljno črto prečkal v času zmagovalca in zasedel 60. mesto. V skupnem seštevku ostaja na 23. mestu, z zaostankom 21 minut in šestih sekund.

»Dolgočasni« Vettel

MONZA - Nemški dirkač Sebastian Vettel (Red Bull) je bil najhitrejši v kvalifikacijah pred današnjo veliko nagrado Italije v Monzi (ob 14.00). Za branicem naslova v formuli 1 in vodilnim v skupnem seštevku svetovnega prvenstva sta se uvrstila Britanca Lewis Hamilton in Jenson Button (oba McLaren). Ferrarijevec Fernando Alonso bo začel kot 4., Felipe Massa pa šesti. Poljski dirkač Robert Kubica se bo po februarški hudi poškodbi roke predvidoma že oktobra vrnil in dirkalnik formule 1. Po načrtih v taboru voznika ekipe Renault naj bi si tako Poljak že kmalu spet nadel dirkaško čelado in sedel za volan dirkalnika. »Nobene ovire ni več. Gre le za vprašanje časa,« je dejal menedžer poljskega dirkača Daniele Morelli na prizorišču dirke v Monzi.

Hitrih 1.500 metrov

RIETI - Kenijec Asbel Kiprop je na mitingu v Rietiju postavil letošnjo najboljšo znamko na svetu na 1500 metrov. Afriški srednjeprogaš je razdaljo pretekel v času 3:30,46.

Finale na mivki

RAVENNA - Rusija in Brazilija sta današnja finalista svetovnega pokala FIFA v nogometu na mivki. Polfinalna izida: Rusia - El Salvador 7:3, Brazilija - Portugalska 4:1.

ODBOJKARSKO EP - Prvi krog prve faze

Slovenija prebila led proti Avstrijcem

Prva zmaga na sklepnih fazah EP sploh - Belgija je namučila Italijo

DUNAJ - Slovenska reprezentanca je končno spoznala, kako je občutiti zmago na največjem evropskem tekmovanju. Deset let po prvi tekmi (Ostrava), treh izgubljenih «vojnah» (poleg Ostrave 2001, še St. Peterburg 2007 in Izmir 2009), 11 v prazno izstreljenih nabojih, je v 12. poskusu vendarle dobila bitko. Čeprav je bila zmaga proti gostiteljem prvenstva, ki v tem športu nimajo ne posebne tradicije (za njih je bila to prva tekma na evropskih prvenstvih), pričakovana in zlahka priborjena, pa zaradi tega uspeh ni nič manjši. Izbranci Veselina Vukovića so z odlično realizacijo napadov prebili led, prav gotovo se jim je odvalil kamen od srca, v nadaljevanju tekmovanja bodo lahko povsem sproščeni in kot taki tudi zelo nevarni vsem. Kot zatrjujejo sami, uspeh proti Avstrijcem ne bo edini na prvenstvu, selektor pa je že napovedal, da se današnjega nasprotnika, favoriziranih Srbov, ki so na zadnjem EP osvojili bron, ne bojijo. Misli v slovenskem taboru po zmagi proti Avstriji so bile vse usmerjene v današnjo tekmo, ki bi lahko odločala o prvem mestu v skupini in torej o direktnem napredovanju v četrtfinale. Slovenska odbojka se vzpenja, priprave so bile kakovostne, izidi pripravljanih tekem (na primer zmagi proti Franciji in Bolgariji) zelo spodbudni, motivacija je na višku. »Če hočemo zmagati, bo moralo vse funkcionirati boljše kot proti Avstriji, tako nekako, kot je funkcioniralo na zadnjih pripravljanih tekmah. Njihov najboljši igralec Ivan Miljković bo svojih 20, 25 točk dal, a vseeno ga moramo poskušati nevtralizirati. Bolj pomembno pa je, da zaustavimo njegove soigralce,« meni Andrej Flajs.

Bo pa morala Slovenija na tej in prihodnjih tekmah odločno izboljšati sprejem servisa, edini element, ki je bil včeraj velikokrat nezadovoljiv. Res pa je, da proti Avstriji nista igrala lažje poškodovana Davor Čebren in Vid Jakopin (bolečine v hrbtu), zaradi česar so bili v začetni postavi Dejan Vinčič, Andrej Flajs, Tine Urnaut, Alen Pajenk, Dragan Radović, Alen Šket in libero Sebastijan Škorc, Flajsa pa na mestu sprejemalca v drugem setu presenetljivo dobro zamenjal 21-letni Jan Planinc.

Prenovljena Italija je krstni nastop v svoji skupini opravila proti zelo čvrsti Belgiji in se proti njej zelo mučila. Izgubila je uvodni set, Belgijci so tudi v tretjem setu imeli zaključno žogo, ni jim uspelo, popolnoma pa je Italija prevladala šele v četrtem setu. Trener Berruto je bil vsekakor zadovoljen: »Saj smo vedeli, da ne bo lahko. V tretjem setu smo odlično reagirali, v četrtem pa pokazali svoj pravi potencial«, je dejal selektor. V ključnih trenutkih s eje izkazal kapetan Savani, dobro pa je igral tudi Zatysev. Solidno je debitiral libero Andrea Giovi.

Slovenija - Avstrija 3:0 (25:20, 25:21, 25:20)

Avstrija: Schneider 8, Binder 1, Gavan 4, Laure, Laimer, Ichowski 6, Zass 19,

Slovenci dosegli šele svojo prvo zmago v 12 nastopih na sklepnih fazah EP

ANSA

Keinbauer, Guttman, Reiser, Frühbauer 4, Koraimann.

Slovenija: Flajs 2, Pajenk 6, Planinc 3, Satler, Šket 18, Gasparini 0, Kamnik, Plot, Vinčič 5, Škorc, Urnaut 16, Radović 5.

Italija - Belgija 3:1 (22:25, 25:18, 29:27, 25:15)

Italija: Mastrangelo 12, Parodi 0, Lasco 19, Maruotti 0, Zaytsev 14, Boninfante, Savani 21, Buti 8, Travica 5, Giovi (L), Birarelli, Sabbi 0.

Belgija: Van Der Dries 5, Krüner 0, De-roo 0, Coolman 0, Depestele 3, Dejonckheere 0, Klinkenberg 2, Claes 4, Verhees 12, Verhanneman 8, Van Walle 14, Raymaekers 7.

IZIDI IN SPORED

Skupina A (Dunaj)

Včeraj: Slovenija - Avstrija 3:0 (25:20, 25:20, 25:19), Srbija - Turčija 3:0 (25:16, 25:18, 25:18). **Danes:** 15.30 Slovenija - Srbija, 20.10 Avstrija - Turčija. **Jutri:** 15.30 Turčija - Slovenija, 20.10 Avstrija - Srbija.

Skupina B (Karlovy Vary)

Včeraj: Rusija - Estonija 3:0 (25:17, 25:19, 25:17), Portugalska - Češka 2:3 (20:25, 25:20, 25:21, 16:25, 13:15). **Danes:** 15.00 Portugalska - Rusija, 18.00 Češka - Estonija. **Jutri:** 15.00 Estonija - Portugalska, 18.00 Češka - Rusija.

Skupina C (Innsbruck)

Včeraj: Francija - Finska 3:1 (25:14, 17:25,

31:29, 28:26), Belgija - Italija 1:3 (25:22, 18:25, 27:29, 15:25). **Danes:** 15.00 Belgija - Francija, 18.00 Italija - Finska. **Jutri:** 16.00 Finska - Belgija 19.00 Italija - Francija.

Skupina D (Praga)

Včeraj: Slovaška - Bolgarija 3:2 (26:24, 27:25, 24:26, 19:25, 17:15), Nemčija - Poljska 1:3 (19:25, 20:25, 25:22, 22:25). **Danes:** 15.00 Nemčija - Slovaška, 18.00 Poljska - Bolgarija. **Jutri:** 15.00 Bolgarija - Nemčija, 18.00 Poljska - Slovaška.

Prvouvrščena ekipa iz vsake skupine se uvrsti v četrtfinale. Druga in tretja igrajo dodatne tekme za uvrstitev v četrtfinale po formuli 2A proti 2C, 2C proti 3A, 2B proti 3D, 2D proti 3B.

NOGOMET - Predstavitev pred začetkom sezone

»Vsestransko« Sovodnje

Prenovljena članska ekipa, »luksuzni« trener, ljubitelji, rekreacija in spet tudi ekipa »najmlajših«

Letošnja pričakovanja AŠD Sovodnje so ambiciozna in visoka. To ne velja samo sa člansko ekipo, toda tudi za celotno delovanje društva, ki bo letos zelo pestro. To je bilo razvidno na petkovem srečanju na nogometnem igrišču v Sovodnjah, ko je predsednik Zdravko Kuštrin predstavil društveni program za sezono 2011/2012 in sestavo članske ekipe. O velikem zanimanju za nogometno društvo v Sovodnjah pričča nedvomno velika udeležba na predstavitvi s strani ustanov, staršev in predstavnikov vasčanov.

»Po lanskim uspešni sezoni, ko smo zasedli odlično peto mesto, smo si letos zastavili podobne cilje kot lani: čimprej doseči miren obstanek v prvi amaterski ligi in se obenem zabavati z igranjem nogometa. Prav zaradi tega je v ekipi prišlo do zamenjave približno tretjine igralškega kadra, tako da smo zgodovinskemu jedru ekipe dodali mešanico izkušenih in mladih igralcev, s katerimi je ekipa zagotovo pridobila na kakovosti. Naš srednjeročni cilj je namreč ta, da tudi v luči bodoče restrukturacije nogometnih lig ohranimo prvo amatersko ligo,« je povedal predsednik AŠD Sovodnje Zdravko Kuštrin, ki je nato na kratko opisal vsakega igralca ekipe. Novosti v primerjavi s prejšnjo sezono so Jurij Devetak, Kevin Flocco, Alessio Colella in Stefano Biasoli ter bolj izkušeni Ivano Visintin, Giovanni Vanzo in Dario Kovic. Le-ta je izredno razveselil sovođensko publiko, saj gre za domačina, ki se je po večletnem nastopanju v višjih ligah končno vrnil k matičnemu društvu in bo s svojimi zadetki in s svojimi izkušnjami prav gotovo zelo koristen celotni ekipi. Novost predstavlja tudi tehnično vodstvo, saj bo nov trener Sovodnje Enrico Oceani, njegov pomočnik Simon Feri, trener vratarjev Sandi Gergolet, v vlogi športnega direktorja pa se je vrnil Gianni Marson. Predsednik Kuštrin je trenerja Oceania opisal kot »luksuz«, ki so si ga letos privoščili pri sovođenskem društvu in s katerim

Igralci med petkovo predstavitvijo v Sovodnjah

BUMBACA

bodo zagotovo dosegli zastavljene cilje. »Trenirati Sovodnje predstavlja nekaj posebnega, saj poleg športnega dela, zahteva ta vloga tudi integracijo v novo skupnost. Obljubim, da bomo na igrišču dali vedno vse od sebe za celotno vas,« je na kratko povedal trener Oceani.

Poleg članske ekipe bodo odborniki letos skrbeli še za druge dejavnosti. »Tudi letos bo namreč nastopala ekipa ljubiteljev, ki je že utrjena realnost našega društva. Kar se tiče ljubiteljev pa pričakujemo, da se bodo ti še bolj približali društvu, saj potrebujemo hitrejšo obnovo vodilnih kadrov in nove odbornike. Poleg tega pa bo društvo priredilo rekreacijsko telovadbo za odrasle,« je še povedal Kuštrin. Največjo in najlepšo novost pa zagotovo predstavlja okrepitev delovanja v mladinskem sektorju.

»Zelo smo ponosni, da bo letos nastopala tudi naša ekipa najmlajših, tako da bomo imeli eno ekipo več v primerjavi s prejšnjo sezono. Močno si prizadevamo za rast mladinskega sektorja, za katerega bodo skrbeli pretežno Simon Feri, Edi Konič in nov koordinator mladinskega sektorja

Luka Cijan. Pri tem bi se rad zahvalil ZŠSDI za podporo pri delu z mladimi, saj brez take pomoči ne bi bilo mogoče začeti s tako ambicioznim načrtom,« je zaključil Kuštrin.(av)

MLADINCI - Izidi 1. kroga: Zaule Ra-buiese - Kras 0:0, Vesna - Fincantieri Mon-falcone 0:2 (0:0)

DANAŠNJI SPORED

ELITNA LIGA

16.00 v Repnu: Kras - Tolmezzo Carnia

PROMOCIJSKA LIGA

16.00 v Lauzaccu: Union 91 - Juventina; 16.00 v Flaibanu: Flaibano - Vesna

1. AMATERSKA LIGA

16.00 v Sovodnjah: Sovodnje - Primorec

2. AMATERSKA LIGA

16.00 v Dolini: Breg - Zarja; 16.00 na Opčinah: Opicina - Primorje

3. AMATERSKA LIGA

16.00 v Zdravščini: Poggio - Mladost

KOŠARKA

Prestična zmaga Jadrana v Codroipu

Jadran - Spilimbergo 79:64 (23:14, 49:33, 60:46)

Jadran: D. Batich 20, Daneu 1, Ban 6, Slavec 13, Škerl 3, Marusič 15, Floridan 4, Spigaglia 8, Malalan 9, Bernetič. Trener: Vatovec.

Na predprvenstvenem turnirju v Codroipu so Jadranski košarkarji osvojili prvo mesto, zmaga pa je še toliko bolj prestižna, ker so v finalu v bistvu povsem nadigrali Spilimbergo, to je ekipo, ki bo letos igrala v višji B-ligi.

Turnir je pokazal, da so Jadranski igralci - dva tedna pred začetkom državnega prvenstva C-lige - že dobro pripravljeni. Izkazali so se v obrambi, v napadu so bili dokaj natančni (23:26 v prostih metih), imeli so devet skokov več od nasprotnikov, zelo dobro pa se v igro vključujeta Daniel Batich in Max Spigaglia, njuna prisotnost pa blagodejno vpliva tudi na učinek soigralcev.

V tekmi za 3. mesto je Pordenone premagal Codroipo.

Od jutri v Gorici turnir K2 sport

Jutri se bo v Kulturnem domu v Gorici začel tradicionalni predprvenstveni turnir K2 sport, ki ga prirejajo Športno združene Dom pod pokroviteljstvom ZŠSDI.

Letos so na turnir povabili ob domači peterki še Sokol, Kontovel, Breg in Jadran. V jutrišnjem prvem krogu se bosta pomerila Dom in Kontovel (ob 19.00), Sokol pa bo igral proti Mossi. V torek, drugi dan turnirja, se bo vključil še Breg (igral bo proti zmagovalcu tekme med Sokolom in Mosso), ki se bo v četrtek v primeru zmage pomeril z Jadrantom. Tekma za 3. mesto in finale bosta v soboto ob 18.00 oziroma ob 20.00.

Poleg ekip slovenskih klubov je Dom povabil ob Mossi (D-liga) še Romans (deželna C-liga) in KK Novo Gorico (2. slovenska liga).

Spored: **jutri:** tekma A: ob 19.00 Dom - Kontovel, tekma B: ob 21.00 Sokol - Mossa Basket; **torek, 13.:** tekma C: ob 19.00 zmagovalca A - Romans, tekma D: ob 21.00 zmagovalca tekme B - Breg; **četrtek, 15.:** Tekma E: ob 19.00 zmagovalca tekme C - KK Nova Gorica; tekma F: ob 21.00 zmagovalca tekme D - Jadran; **sobota, 17.:** ob 18.00 tekma za 3. mesto, ob 20.00 finale za 1. mesto.

Kos namesto Klarice?

Potem ko je dogovor med Bregom in košarkarjem Elvisom Klarico splaval po vodi, so v dolinsko moštvo privabili hrvaškega košarkarja Dominika Kosa, krilnega igralca, ki je že nastopal v miljski Venezii Giulii. Z njim se klub še dogovarja, košarkar pa v Dolini vsekakor že trenira.

GORSKO KOLESARSTVO

Solidni nastopi SK Devin

Na dirki v gorskem kolesarstvu za pokal Junior Cross v Majanu pri Vidmu. so Thomas Balzano, Devan Sedmak in Gregor Vizintin prvič branili barve SK Devin kot včlanjeni tekmovalci. Dober rezultat je dosegel tudi Peter Chenda, ki je bil med G3 drugi. Izidi:

G3: 1. Valentino Nadalutti (Team Granzon); 2. Peter Chenda (Devin); 5. Tristan Taverna (Devin); 12. Thomas Balzano (Devin) G4: 1. Davide Tوناتti (Jam's Buja); 6. Jan Godnič (Devin); 11. Devan Sedmak (Devin) G4: (nevčlanjeni); 2. Andrea Balzano (Devin) G5: 1. Samuele Polano (Jam's Buja); 11. Ivan Braico (Devin); 12. Max Zannier (Devin) Začetniki/Naraščajniki: 1. Moreno Pellizzon (Caprivesi); 6. Erik Mozan (Devin); 9. Gregor Vizintin (Devin); 14. Alberto Di Giorgio (Devin) ZAČETNIKI: (nevčlanjeni): 1. Daniel Sedmak (Devin)

Višješolci pozor!

NAGRADA ŠPORT IN SOLA

prijave na razpis sprejemamo do 20. 9. 2011

Podrobnejše informacije na www.zssdi.it

ali v uradih
Združenja slovenskih športnih društev v Italiji

JADRANJE - Na državnem prvenstvu najmlajših optimistov v ospredju tekmovalci TPK Sirena

Uspešni kot že dolgo ne

Tinej Sterni 5. v kategoriji Primavela, Peter Marzio Magno 12. med kadeti, Sara Zuppin 5. v srebrni skupini za Pokal kadetov

Uspešni tekmovalci TPK Sirena, od leve Elisa Manzin, Sara Zuppin, trener Robert De Luisa, Tinej Sterni in Peter Marzo Magno

Obvestila

ŠPORTNA ŠOLA POLET/KONTOVEL obvešča, da se bo vadba za vse skupine začela jutri, 12. septembra, po sledečem sporedu in urniku: motorika (2006/07) ob sredah 16.15 – 17.15 občinska telovadnica v Repnu; mikrobasket (2005) ob ponedeljkih 16.15 – 17.15 telovadnica na Rouni pri Briščikih, ob sredah 17.15 – 18.15 občinska telovadnica v Repnu; minibasket mlajši (2003/04) ob torkih in četrtek 16.15 – 17.15 telovadnica na Rouni pri Briščikih, ob sredah 18.15 – 19.30 občinska telovadnica v Repnu, ob četrtek 17.15 – 18.30 telovadnica na Rouni pri Briščikih. Informacije na tel. 340/4685153 ali e-mail picerik@hotmail.it (Erik Piccini).

NOGOMETNI ODSEK BREGA pričenja sezono v torek, 13. septembra OB 17. URI v občinskem centru S. Klabian v Dolini za letnike 2001/2002/2003 in mlajše.

GINNASTIČNI ODSEK SZ BOR organizira treninge ritmične gimnastike za vsa dekleta od 4. leta dalje. Treningi na Stadionu 1. maj, za predšolske otroke bodo potekali ob torkih in petkih od 16.30 do 17.30, za osnovnošolske otroke pa ob torkih od 16.30 do 17.30 in ob petkih od 17.30 do 18.30. Prvi trening bo v torek, 27. septembra. Treningi na Opčinah (večnamenski prostor osnovne šole Bevk) bodo potekali ob sredah, za predšolske otroke od 16.30 do 17.30, in za osnovnošolske otroke od 17.30 do 18.30. Prvi trening bo v sredo, 28. septembra. Za prijave in informacije 328-2733390 (Petra).

prej do novice
www.primorski.eu

NAMIZNI TENIS - 28. Pokal Kras

V sproščenem ozračju

Po prvih treh krogih nepremegane le še Zagrebčanke - Dve zmagi Krasa ZKB - Danes še dva kroga in nagrajevanje

V prijetnem, sproščenem in prijateljskem vzdušju se je v Zgoniku pričel namiznoteniški Kraški pokal, mednarodno manifestacijo za ženske ekipe, ki jo že osemindvajsetič organizira ŠK Kras v sodelovanju z ZŠSDI in Občino Zgonik, letos pa sodi v okviru 50-letnice društva.

Šest ekip se bo še jutri pomerilo po sistemu vsak proti vsakemu. Po včerajšnjih prvih treh krogih je nepremagan le še Tis Zagreb, gostiteljice ŠK Kras pa so v treh dvobojih tesno potegnile krajsi konec prav proti Zagrebčankam in še to po nesrečnem porazu v igri dvojic. Barve domačega društva so prvi dan na turnirju branile Yuan Yuan, Eva Carli in Irena Rustja.

Danes bodo odigrali še zadnja dva kroga in sicer ob 9. ter ob 11. uri, ob 13. uri pa bo v športno-kulturnem centru še sklepno nagrajevanje.

Izidi prvega dne

1. krog: Duga Resa (Hrv) - Izola (Slo) 3:2, SK Dobre (Češ) - Prijedor (BiH) 4:1, Tis Zagreb (Hrv) - Kras ZKB (Ita) 3:2 (Steglič - Rustja 3:0, Vugrinec - Yuan 1:3, Steglič/Vugrinec - Carli/Yuan 3:2, Kupnić - Yuan 1:3, Vugrinec - Carli 3:0).
2. krog: Izola - Kras ZKB 2:3 (Ludvik - uan 1:3, Čokelj - Carli 2:3, Ludvik/Čokelj - Yuan/Carli 0:3), Ludvik -

Irena Rustja je prvi dan dobro opravila svojo nalogo

KROMA

Carli 3:1, Čokelj - Rustja 3:2), Prijedor - Tis Zagreb 1:4, Duga resa - SK Dobre 4:1.
3. krog: Tis Zagreb - Duga resa 3:2, SK Dobre - Izola 3:2, Kras ZKB - Prije-

dor 5:0 (Carli - Marcetić 3:1, Yuan - Miloja 3:0, Yuan/Rustja - Miloja/Puzjeca 3:1, Carli - Miloja 3:1, Rustja - Puzjeca 3:0.

Zmagovita posadka JK Čupa

Zmagovita posadka JK Čupa

JADRANJE - Čupina zmaga na Pokalu Banfield

Izkušnje štejejo

Posadka s povpečno starostjo 84 let in pol pometla s konkurenco

Vsako leto, nekaj tednov pred barkolano, je v Tržaškem zalivu regata za pokal Banfield. Prirejajo jo z namenom, da starejše spodbujajo k udeležbi. Najstarejšo posadko nagradijo s pokalom. Letos je to uspelo članom Jadrnega kluba Čupa iz Sesslanskega zaliva. Posadko so sestavljali dva Gorčičana - Rudi Cantelli, lastnik jadrnice, in Gorazd Vesel, ter trije Openci - Annamaria Kobec, Lučo Skerlavaj in Paolo Milič. Njena povprečna starost je znašala 84 let in pol. Regata je bila pred Grljanom. Nekaj pred enajsto uro, ko je bil start, je zapihal zmeren veter iz zahodnih smeri, ponentin in maestral, tako da so vse jadrnico regato zaključile v eni uri. Meni, ki me je dajal išjas, so zaupali krmilo, Rudi je bil taktik, Paolo in Lučo, sta pa negotovala vrvi. Nisem ljubitelj regat, toda ta, izpeljana v lepem vetru in sončnem dnevu, je bila za bogove. Z gospo Annamarijo, ki je s svojimi devetdesetimi leti prispevala levji delež k zmagi, sva se ujela na skupnem imenovalcu - smučanje. Oba sva, pred tolikimi leti, smučala na Marmoladi. In obujala spomine. Koliko svežine in duhovitosti premore ta gospa!

Ivo Rojec, eden izmed neutrudnih čupovcev, nam je, ko smo se vra-

čali, telefoniral, naj ne gremo na pri- vez, ampak naj se ustavimo ob glav- nem pomolu v Sesslanskem zalivu. Kaj nas bodo pričakali z godbo in šampanjcem, se je vprašal eden od članov.

Na pomolu ni bilo ne godbe in ne šampanja, vse to bi bilo preveč – šampanj smo kasneje pili pri Čupi – pač pa so nas fotografirali in nam čestitali, da smo se zdravi vrnili domov. Ni pa šlo brez pikre pripombe nekega prisotnega, ki je rekel, da smo slabši kot otroci. »Kaj se greste, pri teh letih. Kdaj vas bo srečala pamet?« še dodal. Prav je imel, sem si mislil. Sicer pa, kaj ne pravijo, da gre starim rado na otroč- je.

Popoldne tistega dne je šel Paolo Milič k Adriacu, kjer so mu za zmago izročili pokal in mu čestitali. Velik dan za Čupo in, seveda, tudi za Paola, ki je domač v tem klubu. Pozna- go ga po prejetih nagradah. Pa tudi po tem, da je na regati Banfield pred ne- kaj leti - bil sem zraven – pri obratu na boji zavil naravnost v admiralovo jadrnico in mu naredil veliko luknjo. Kdo si upa kaj takega, Paolo zmago- slavno, toda potihoma, včasih reče pri Čupi, kadar je na dnevnem redu obu- janje spominov.

Gorazd Vesel

Obvestila

ŠD KONTOVEL obvešča, da bodo treninki ritmike za deklice letnikov 2003, 2004, 2005, 2006, 2007 ob ponedeljkih in četrtek 17. do 18. ure; treninki mini odbojke za deklice letnikov 2002–2003 ob torkih in petkih od 16.30 do 18.00; treninki supermini odbojke za deklice letnikov 2000–2001 ob ponedeljkih in četrtek 18.00 do 19.30 v telovadnici na Kontovelu od jutri, 12. septembra dalje. Info odbojka 338-3277407 (Nicole), Info ritmika 338-5000643 (Martina).

OK VAL obvešča, da bodo treninki odbojke za deklice in dečke potekali v telovadnici v Doberdobi ob ponedeljkih in četrtek 16. in 17. uro za mikrovolley (letniki 2004-2005-2006), ob ponedeljkih in četrtek 17. in 18.30 za minivolley (letniki 2001-2002-2003), ob torkih in petkih med 15. in 17. uro za under 12-13 dečki, ob torkih in petkih med 17. in 19. uro za under 12-13 deklice. Prvi trening mikro in mini odbojke bo v ponedeljek, 19. septembra, treninki under 12-13 pa so že začeli 2. septembra; informacije po 345-9527302 (Ingrid, Tjaša) ali na okval@virgilio.it.

OK VAL obvešča telovadce in odbojkarje, da se športna sezona začne jutri, 12. septembra, ob 17.30 uri za letnike od 2000 do 2003 in v torek 13. septembra, ob 16. uri za otroke, ki obiskujejo vrtec in ob 17. uri za letnike 2004, 2005, 2006; informacije po tel. 347-3237444 (Sandro) in 328-4133974 (Tjaša) ali na okval@virgilio.it.

KOŠARKARSKA SEKCIJA AŠD BREG obvešča, da bo prvi trening in obenem informativni sestanek za minibasket (letnik 2000 in mlajši) v športnem centru Silvano Klabjan v Dolini v petek, 16. septembra, ob 16.30.

MLADINSKI ODSEK SPDT vabi svoje mlajše člane in družine, da se udeležijo spominskega pohoda Bazoviških junakov, ki bo danes, 11. septembra. Zbirno mesto pri Kalu v Bazovici ob 9.30. Vabljeni!!!

PLAVALNI KLUB BOR do vključno, 16. t.m. sprejema prijave za plavalne tečaje v bazenu na Alturi ter tekmovalno dejavnost vsak delavnik od 15.00 do 17.00 na stadionu 1. maja v Trstu oz. po telefonu 040 51377.

AŠD SOKOL obvešča, da se 14.septembra t.l. v nabrežinski občinski telovadnici začneja otroška-mladinska dejavnost 2011/2012 z naslednjim urnikom: MINIMOTORIKA – za letnike 2006-07-08: ob sredah od 16.15 do 17.15; MOTORIKA – za letnike 2002-03-04 -05 : ob ponedeljkih od 17.00 do 18.00 in sredah od 17.15 do 18.15; MINIKOŠARKA – za letnike 2000-01-02-03: ob ponedeljkih od 18.00 do 19.00 ter ob sredah od 18.15 do 19.15; MINIODBOJKA – za deklice letnik 2001-02-03: ob petkih v nabrežinski telov. od 16.15 do 17.15 ter od oktobra meseca dalje ob ponedeljkih v Sesslanu (šola De Marchesetti) od 17.00 do 18.00; ODBOJKA U12 – U13 – za letnike 2000-1999-1998 - ob petkih v nabrežinski telov. od 17.15 do 18.45- ob ponedeljkih in sredah ma odprtem igrišču; dodatne informacije v telovadnici na dan vadbe

ŠZ BOR-ŠŠ TRST obvešča, da se bo vadba za osnovnošolske otroke začela v ponedeljek, 26. septembra na stadionu 1. maja s sledečim urnikom: ponedeljek in sredo od 16.30 do 17.30 za 1., 2. in 3. razred, ponedeljek in sredo od 17.30 do 18.30 za 3., 4. in 5. razred. Ob četrtek od 16.30 do 17.30 in ob petkih od 15.30 do 16.30 bo še dodatna vadba Uvajanje v atletiko. Za info: stadion 1. maj, Vrdelska cesta, 7 od 15. do 18. ure, telefon 040 51377, e-pošta urad.bor@gmail.com.

ŠZ BOR-ŠŠ TRST obvešča, da se bo vadba za predšolske otroke začela v soboto, 1. oktobra na stadionu 1. maja s sledečim urnikom: od 9.30 do 10.30 za otroke od 1. do 3. leta in od 10.30 do 11.30 za otroke od 3. do 6. leta. Za info: stadion 1. maj, Vrdelska cesta, 7 od 15. do 18. ure, telefon 040 51377, e-pošta urad.bor@gmail.com.

ŠZ BOR-ŠŠ TRST (atletika) obvešča, da se bodo treninki atletike začeli v ponedeljek, 19. septembra na atletskem stadionu na Koloniji s sledečim urnikom: ponedeljek, sredo in petek od 15.30 do 17. ure. Predhodno se prijaviti na sedež društva: stadion 1. maj, Vrdelska cesta, 7 od 15. do 18. ure, telefon 040 51377, e-pošta urad.bor@gmail.com.

NKKRAS Repen mladinski sektor, obvešča da so se začeli treninki za kategorije začetnikov, najmlajših ter naraščajnikov (letniki 2000 in starejši). Toplo vabljeni nove sile oziroma mladi nogometaši. Za info in vpis: sedež društva (040 2171044) ali Paolo (348 9246311).

OD BOR obvešča, da bodo treninki za dekleta letnikov 2000, 1999 in 1998 letos potekali po sledečem urniku: ponedeljek, 18.00-20.00 (Lonjer); sredo, 18.30-20.30 in četrtek, 18.30-20.00 (Stadion 1. Maj). Prvi trening bo jutri, 12. septembra. Za informacije: 349-7923007 (Tjaša) ali 349-4782734 (Saša).

OD BOR obvešča, da bo prvi trening mini odbojke (letnika 2001, 2002) v torek, 13. septembra, ob 17.30 na Stadionu 1. Maj. Za informacije: 333-1755684 (Silva) ali 349-7923007 (Tjaša).

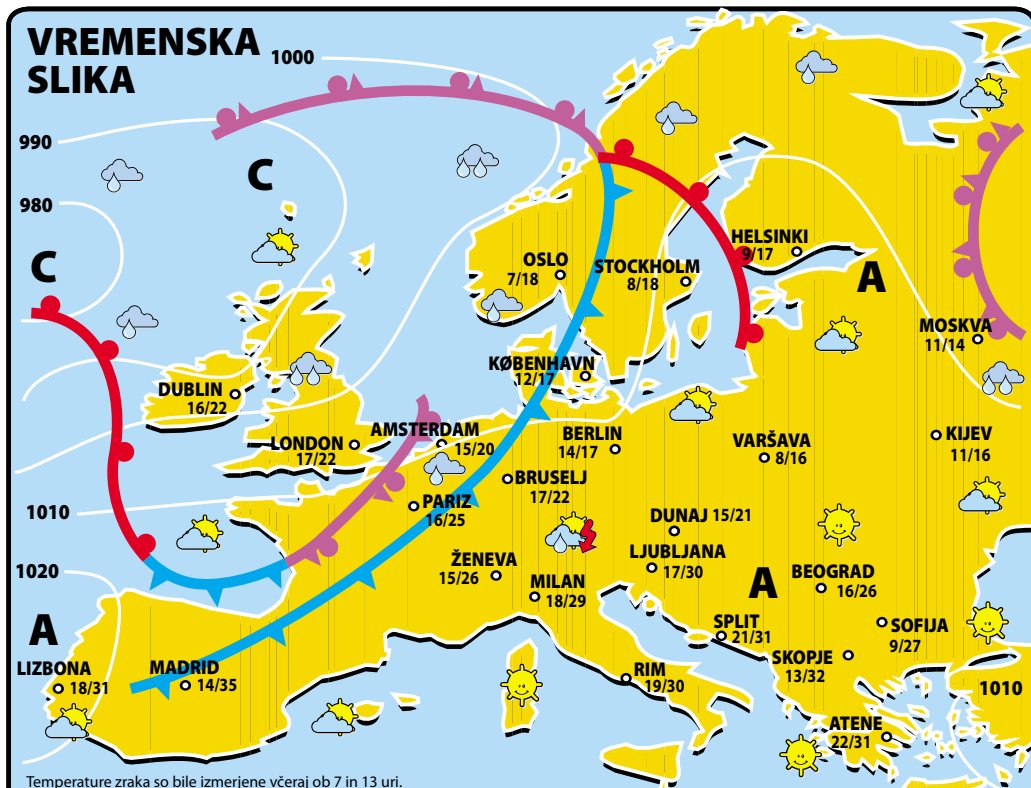
ASD CHEERDANCE MLLENIUM sporoča, da se bo športna sezona začela jutri, 12. septembra. Urniki treningov na Opčinah: Palčki (3-6 let) ponedeljek in petek 16.30-17.30; Beli zajčki (7-10 let) ponedeljek 17.00-18.30 in petek 17.30-19.00; Plavi zajčki (11-14 let) ponedeljek 18.00-19.30, sredo 18.30-20.30 in petek 17.30-19.00; Škrati (over 15) ponedeljek 19.30-21.30, sredo 18.30-20.30 in petek 19.00-21.00. Za informacije in vpis: info@cheerdancemillennium.com ali 349-7597763.

ASD BREG – Odbojcarska sekcija sklicuje informativni sestanek za letnike 1998 – 1999 in 2000 jutri, 12. septembra ob 18.00 uri v Športnem centru S.Klabjan v Dolini. Treninki bodo potekali ob ponedeljkih od 18.00 do 19.30, sredah od 17.00 do 19.00 in četrtek od 18.00 do 19.30 v telovadnici v Dolini.

50 LET ŠK KRAS Tekma bivših nogometašev v sredo v Repnu

V okviru praznovanj petde- sete obletnice Športnega krožka Kras se bodo prihodnji teden srečali tudi nekdanji igralci no- gometne ekipe Olimpija iz Ga- brovca, ki je že v sedemdesetih le- tih pristopila k zgoniškemu Kra- su in delovala kot nogometni od- sek znotraj društva, dokler se ni leta 1986 osamosvojila in posta- la sedanji samostojen Nogometni klub Kras.

Bivši nogometaši Olimpije in Krasa se bodo v sredo ob 17.30 zbrali na malem igrišču v Repnu. Žrebali bodo štiri ekipe, ki se bodo pomerile med sabo v pri- jateljskem turnirju. Prva tekma se bo začela ob 18. uri. Vabljeni so torej vsi bivši nogometaši Krasa in seveda vsi prijatelji, saj bosta sle- dili družabnost in prigrizek.

Območje visokega zračnega pritiska afriškega izvora bo tudi v naslednjih dneh vplival na vreme nad Italijo. V nižjih plasteh ozračja se bo stopnja vlage postopoma povečala.

Nad severnim Atlantikom in nad severovzhodno Evropo je območje nizkega zračnega tlaka, nad srednjo in jugovzhodno Evropo in Alpami pa šibko območje visokega zračnega tlaka. Od zahoda doteka k nam precej toplej in suh zrak.

DOLŽINA DNEVA

Sonce vzhaja ob 6.38 in zahaja ob 19.25
Dolžina dneva 12.47

LUNINE MENE

Luna vzhaja ob 18.38 in zahaja ob 5.40

PLIMOVANJE

Danes: ob 4.23 najnižje -60 cm, ob 11.03 najvišje 54 cm, ob 17.04 najnižje -37 cm, ob 22.40 najvišje 37 cm.
Jutri: ob 4.44 najnižje -55 cm, ob 11.22 najvišje 52 cm, ob 17.29 najnižje -39 cm, ob 23.07 najvišje 35 cm.

BIOPROGNOZA

Vremenski vpliv bo ugoden in ob sončnem vremenu spodbuden. Proti večeru se bodo pri najbolj občutljivih ljudeh začele pojavljati vremensko pogojene težave. Spanje v noči na ponedeljek bo moteno.

MORJE

Morje je mirno, temperatura morja 25,9 stopinje C.

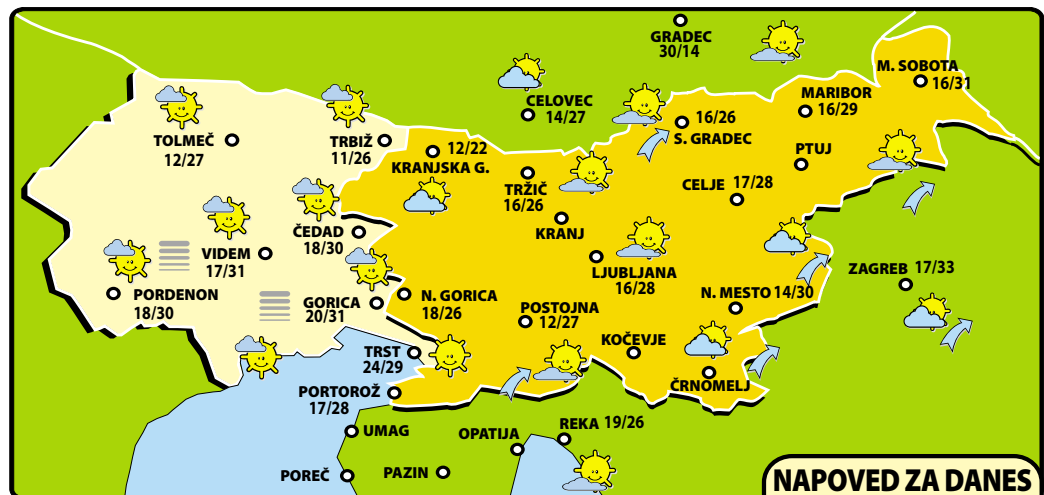
TEMPERATURE V GORAH °C

500 m	26	2000 m	13
1000 m	20	2500 m	10
1500 m	15	2864 m	9

UV INDEKS

UV indeks bo sredi dneva ob jasnem vremenu po nižinah 6 in v gorah 7.

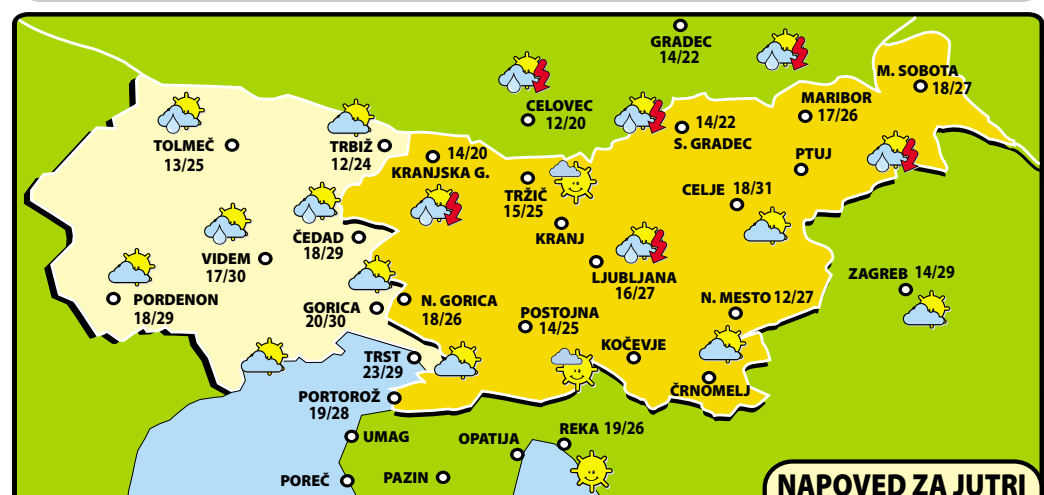
Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER

NAPOVED ZA DANES

Jasno do pretežno jasno bo, možna bo prisotnost meglic. Zelo toplo bo in ponekod tudi soparno. Pihali bodo šibki krajevni vetrovi. V hribovitem svetu bo v popoldanskem času nekaj več oblačnosti.

Ponoči in jutri bo pretežno jasno, zjutraj bo po nekaterih kotlinah kratkotrajna megla. Jutri popoldne bo v severozahodni Sloveniji občasno nekaj več oblačnosti. Pihal bo jugozahodnik. Najnižje jutranje temperature bodo od 10 do 16, ob morju in na Goriškem okoli 18, najvišje dnevne od 26 do 32 stopinj C.

NAPOVED ZA JUTRI

Jutri bo zmerno oblačno do spremenljivo z možnostjo kakšne plohe in tudi nevihte. V torek bo spet lepo. Nadaljevalo se bo toplo vreme.

Jutri bo delno jasno s spremenljivo oblačnostjo. V severni Sloveniji se bodo proti poldnevju začele pojavljati krajevne plohe ali nevihte, kakšna pa bo možna tudi drugod. V torek bo večinoma sončno.

DOPIS IZ PARIZA - V Cité de la Science, mestu znanosti, je v teku razstava o podnebnih spremembah

Ocean, podnebje in mi

PARIZ - »Ni več tako kot nekoč, ni več letnih časov, vse je zmešano in pomešano ...« Večkrat slišimo ali sami povemo take in podobne stavke. Da se podnebje spreminja, je že zdavnaj dognano, vprašanje pa je, v kolikšni meri človek pospešuje ta naravni proces. (Letos poleti je bilo kar pestro, saj so temperature skakale od 10° do 30° Celzija, kot da ne bi bilo več pravil.) V Cité de la Science (Mesto znanosti) je v teku razstava z naslovom *Ocean, climat et nous* (Ocean, podnebje in mi), posvečena oceanu in podnebnim spremembam.

Podnebje je odvisno od ravnotežja med atmosfero, oceani, ledeniki, biosfero in kontinenti. V tej igri imajo oceani zelo pomembno vlogo, saj absorbirajo skoraj tretjino ogljikovega dioksida, ohranjajo akumulirano sončno toploto, ki jo morski tokovi porazdelijo po planetu, in odsevajo sončne žarke, kar prepreči pregrevanje površinskih voda. Oceani nekako zaustavljajo segrevanje planeta, toda zaradi toplotnih plinov se kislost, slanost, temperatura in gostota voda spreminjajo in posledično se spremi-

nja tudi sposobnost oceanov za absorpcijo toplote.

Višja povprečna temperatura povzroča taljenje ledenikov in znanstveniki predvidevajo, da bodo vode v naslednjih sto letih narasle za približno meter, kar pomeni, da bodo številna obalna območja poplavljeni; od Bangladeša do Nizozemske in Maldivov, od Miami do Benetk. Znanstveniki študirajo razne sisteme jezov, vendar ti zaradi dragega vzdrževanja in potrebe po dograjevanju, saj se bodo vode stalno dvigovale, zahtevajo previsoke stroške. Spreminjanje oceanov vpliva tudi na živa bitja, ki živijo v njih. Zaradi naraščanja kislosti voda na primer umirajo določene vrste planktona, ki je prvi člen prehranske verige in torej povzroči pravi domino učinek, ki zajame vsa morska bitja. (K spreminjanju morske biodiverzitete vpliva tudi pretirano izkoriščanje morskega okolja.) Vsaka sprememba povzroči verigne spremembe, ki tako ali drugače vplivajo na okolje, v katerem živimo in tako tudi na nas same.

Vsi oceani so povezani in sestavljajo

ogromen ocean, ki meri 361 milijonov kvadratnih kilometrov in predstavlja 97 odstotkov vse vode na planetu. Ta svet je slabo poznan, šele v zadnjih tridesetih letih so študije z novimi napravami in sateliti napredovale. Znanstveniki z bojami stalno merijo gostoto, slanost, temperaturo voda; boje so lahko fiksne ali plavajoče in sporočajo podatke satelitom, ki tudi sami nabirajo podatke in vse skupaj oddajajo v raziskovalne centre. Scenarij, ki ga znanstveniki predvidevajo, je precej apokaliptičen, toda glede na hitrost dvigovanja voda verjeten. Zadnja srečanja politikov glede problema okolja so bila prava polomija, saj ni prišlo do odločnih ukrepov, ki bi bili potrebni. Človek bi moral resno ukrepati glede toplotnih plinov in drugih ekoloških problemov, kot so onesnaževanje, kopičenje odpadkov, pomankanje vode itn. Posamezniki lahko pomagamo, vendar so veliki onesnaževalci predvsem industrije, ki pa jim države gledajo skozi prste. Tudi v tem primeru so denarni interesi očitno večji od ekoloških ...

Jana Radovič

Primorski dnevnik

na iPadu

ipad@primorski.eu

Prenesi iz Applove spletne trgovine aplikacijo **Primorski** in imel boš dostop do vseh vsebin, objavljenih v dnevniku.

Listaj strani po iPadu enostavno in prijetno z grafično kakovostjo in učinkovitostjo tiskanega dnevnika, brskaj po arhivu in poišči članke, ki te zanimajo. Hkrati si lahko vedno seznanjen z zadnjimi novicami na naši spletni strani **www.primorski.eu**.

Aplikacija bo nekaj časa brezplačna.